IOH: GERHARDI MEDITATIONES SACRÆ.

EDITIO POSTREMA
prioribus emendatior.

OXONIÆ,
Apud *Henricum Hall*, Academiæ Typographum, impensis *Roberti Blagrave.* 1656.

Wm Fitzhugh

March 27th: 1692

Recd

IOH. GERHARDI MEDITATIONES SACRÆ.

MEDITATIO. I.

De Vera peccatorum agnitione.

Sanat confessio morbi.

SANCTE Deus, juste Judex, obversantur oculis & animo peccata mea; in omne die de judicio cogito, quia mors impendet omni hora; in omni die de judicio cogito, quia de omni die reddenda erit ratio in judicio. Excutio vitam meam, & ecce tota est vana & profana; Vanæ & inutiles multæ actiones meæ, vanæ adhuc plures locutiones, vanæ insuper plurimæ cogitationes. Nec solum vana est vita mea, sed etiam profana & impia; nihil in ea invenio boni; si quid enim in ea videtur boni, verè bonum & perfectum non est, quia peccati originalis & corruptæ naturæ vitiavit id contagium. Dicebat S. Job. Verebar omnia opera mea. Si ita conqueritur sanctus, quid facere debet impius? Omnes nostræ justitiæ sunt sicut pannus menstruatus. Si tales nostræ justitiæ, quales tandem erunt nostræ injustitiæ? Si omnia feceritis,

 dicit

dicit ſalvator , quæ mandata ſunt vobis dicite ; Servi inutiles ſumus. Si inutiles ſumus obediendo, certè abominabiles erimus tranſgrediendo. Si me ipſum & quicquid poſſum, etiam quando non pecco, tibi, ſancte Deus, debeo; quid erit, quod pro peccato reddere poſſum? Ipſa noſtra, quæ talis videtur, juſtitia, divinæ juſtitiæ comparata, eſt mera injuſtitia; lucerna in tenebris fulgere cernitur: ſed in ſolis radiis poſita obtenebratur, ſæpe lignum creditur rectum, ſi ad regulam non ducitur, ſed tamen ſi regulæ conjungitur, per quandam tortuoſitatem, ubi tumeſcat, invenitur. Sæpe imago ſigilli videbitur perfecta in oculis intuentium, & tamen multùm eſt imperfecta in oculis artificis: Ita ſæpe ſordet in diſcretione judicis, quod in æſtimatione fulget operantis: alia enim Dei, alia hominum iudicia. Multorum me peccatorum terret memoria. Sed plura adhuc cognitionem meam fugiunt. Delicta quis intelligit? ab occultis meis munda me, Domine! ad cœlum oculos levare non audeo, quia offendi eum, qui in cœlis habitat. Nec in terra invenio refugium: quem enim favorem ſperare auſim à creaturis, cum offenderim creaturarum Dominum? Adverſarius meus Diabolus accuſat me: Æquiſſime Judex, dicit ad Deum, iudica iſtum meum eſſe ob culpam, qui noluit tuus eſſe per gratiam: Tuus eſt

per

per naturam, meus eſt per deli&orum com- placentiam; tuus eſt per paſſionem: tibi ino- bediens, mihi obediens: à te accepit immor- talitatis & innocentiæ ſtolam, à me accepit pannoſam hanc peſſimæ vitæ tunicam; tu- am veſtem dimiſit, cum mea ad te venit. Ju- dica iſtum meum eſſe, & mecum damnandũ eſſe. Accuſant me omnia Elementa. Cœlum dicit; Ego lucem tibi miniſtravi ad ſolatium: Aër dicit; Ego omne genus avium tibi dedi ad obſequium: Aqua dicit; Ego diverſa ge- nera piſcium tibi dedi ad eſum: Terra dicit; Ego panem & vinum tibi dedi ad nutrimẽ- tum; Sed tamen his omnibus abuſus es ad creatoris noſtri contemptum. Omnia ergo noſtra beneficia convertantur tibi ad ſuppli- cia. Ignis dicit; In me comburatur: Aqua di- cit; In me demergatur: Aër dicit; In me ven- tiletur: Terra dicit; A me abſorbeatur: Ignis dicit; A me deglutiatur. Accuſant me Angeli ſancti, quos mihi dederat Deus ad miniſteri- rium, & in futura vita ad conſortiũ, ſed pec- catis meis ſancto eorum miniſterio in hac vita & ſpe conſortii in futura vita me priva- vi. Accuſat me ipſa dei vox, lex ſcilicet divi- na; aut implenda eſt lex divina, aut mihi pe- riundum: ſed legem à me impleri impoſſibi- le: in æternũ perire intollerabile. Accuſat me Deus Judex ſeveriſſimus, executor æternæ ſuæ legis potentiſſimus: illũ fallere non poſ-

 ſum

ſum; eſt enim ipſa ſapientia : ab eo fugere non poſſum;eſt enim ubique regnans potentia. Quo ergo fugiam? Ad te, ô pie Chriſte, Redemptor & Salvator noſter unice! Magna ſunt peccata mea, ſed major eſt ſatisfactio tua; magna eſt injuſtitia mea, ſed major tua juſtitia. Agnoſco ego, tu ignoſce: Aperio ego, tu operi: detego ego, tu tege. In me nihil eſt, niſi unde damner; in te nihil eſt, niſi unde ſalver: commiſi ego multa, unde juſtiſſimè ego damnari poſſim; ſed tu non amiſiſti, unde miſerecorditer me ſalvare poſſis. Audio vocem in Cantico, quæ jubet me abſcondere in foraminibus Petræ. Tu es Petra firmiſſima; foramina Petræ ſunt vulnera tua: in illis me abſcondam contra accuſationes omnium creaturarum. Clamant ad cœlum peccata mea; ſed fortius clamat ſanguis tuus pro peccatis meis effuſus; Valida ſunt peccata mea ad me coram Deo accuſandum; ſed validior eſt tua paſſio ad me defendendum. Injuſtiſſima vita mea potens eſt ad me damnandum: ſed juſtiſſima vita tua potentior ad me ſalvandum. Appello à throno juſtitiæ ad thronum miſericordiæ, nec ad judicium venire cupio, niſi ſanctiſſimo tuo inter me & iudicium tuum interpoſito me ito.

MEDITATIO. II.

Exercitium pœnitentiæ ex Dominica Passione.

Patientem respice Christum.

ASpice fidelis anima, dolorem in cruce patientis, vulnera pendentis, cruciatum morientis. Caput illud Angelicis tremendum spiritibus densitate spinarum pungitur: Facies, pulchra præ filiis hominum, sputis impiorum deformatur: Oculi lucidiores sole caligant in morte: Aures, quæ audiunt Angelicas laudes, peccatorum insultibus & sarcasmis perstrepunt: Os, quod divina profert eloquia & angelos docet, felle potatur atque aceto: Pedes, ad quorum scabellum adoratur clavis affiguntur: Manus, quæ tetenderunt cœlos, in cruce extensæ sunt, & clavis affixæ: Corpus, sanctissima Deitatis sedes & purissimum habitaculum, verberatur, & lancea perfoditur, nec remansit in eo nisi lingua, ut pro crucifigentibus oraret. Qui in cœlis regnat cum Patre, tristissimè affligetur à peccatoribus in cruce: Deus moritur, Deus patitur, Deus sanguinem fundit. Ex pretii magnitudine, periculi æstima quantitatem: Ex remedii pretio, morbi æstima periculum. Magna omnino vulnera, quæ non

non nisi vulneribus vivificæ & vivificantis carnis potuerunt sanari: magnus certè morbus, qui non nisi morte Medici curari potuit. Considera, fidelis anima, flagrantissimam Dei iram: Deprecator erat factus post primi parentis lapsum æternus ipsius & unigenitus & unicè dilectus Filius; nondum tamen aversus furor eius: Intercedebat is per quem condidit secula, & miserorum causam in se recipiebat summus ille salutis nostræ Advocatus; nondum tamen adversus furor eius. Carnem sibi induit Salvator, ut divinitatis gloria carni communicata peccatricem carnem expiaret, ut vis medica iustitiæ perfectæ carni communicata venenatam peccati qualitatem in nostra carne hærentem extergeret, & carni nostræ gratia obtingeret; nondum tamen aversus furor eius. Peccata & peccatorum merita in se transfert: corpus ligatur, cæditur, vulneratur, configitur, crucifigitur, in sepulchrum deponitur. Sanguis copiosè instar roris per omnia patientis membra profluit. Sanctissima anima supra modum contristatur, immo usq; ad mortem tristis est, doloribus inferni subjicitur, derelinqui se à Deo clamat æternus Dei Filius. Tantam sanguinei sudoris copiam profundit, tantos angores persentiscit, ut Angeli cōfortatione indigeat, qui Angelos omnes confortat: moritur qui omnibus viventibus vitæ

vitæ dator. Quid fiet in arido ligno, si hoc fit in viridi? Quid fiet peccatoribus, si hoc fit justo & sancto? Quomodo puniet peccata propria, qui sic sæviit in aliena? Quomodo id tolerabit perpetuò in servis, quod tam atrociter punit in filio? Quid passuri sunt, quos reprobat, si tanta patitur, quem unice amat? Si Christus sine flagello non exiit, qui tamen sine peccato venit, quantis flagellis digni, qui cum peccato in mundum veniunt, in peccato vivunt, & cum peccato exeunt? Lætatur servus, dum pro delicto ipsius tam graviter dilectus dolet filius. Iram Domini accumulat servus, dum pro lenienda & placanda Patris ira tantum laborat Filius. O infinitam Dei iram! ô furorem inestimabilé! ô justitiæ rigorem inæstimabilem! Qui in unicum dilectissimum, suæq; essentiæ participem filiũ sic sævit, non propter aliquod delictum proprium, sed quia pro servulo deprecatur, quid servo faciet, qui in peccatis & offensionibus securè perseverat? Timeat servus, & exhorrescat & contristetur de suis meritis, dum ob merita non sua punitur Filius: timeat servus, qui peccare non cessat, dum pro peccato sic laborat Filius: timeat creatura, quæ Creatorem crucifixit: timeat servus, qui occidit Dominum: timeat impius & peccator, qui pium & sanctum sic afflixit. Audiamus, charissimi, clamentem, audiamus lachrymantem; clamat de cruce. Vide, homo,

quæ pro te patior: ad te clamo, quia pro te morior: vide pœnas, quibus afficior: vide clavos quibus confodior, non est dolor sicut quo crucior; Cum sit tantus dolor exterior, interior planctus est gravior, cum te tam ingratum experior. Miserere, misereri nostri, Miserator unice, & saxea nostra corda ad te converte.

MEDITATIO. III.

De fructu veræ & seriæ pœnitentiæ.

Christus, Resipiscite, Clamat.

FUndamentum & principiũ sanctæ vitæ est salutaris pœnitentia. Ubi enim vera pœnitentia, ibi remissio peccatorũ. Ubi peccatorum remissio, ibi gratia Dei. Ubi gratia Dei, ibi Christus. Ubi Christus, ibi ipsius meritũ. Ubi Christi meritum, ibi satisfactio pro peccatis. Ubi satisfactio pro peccatis, ibi justitia. Ubi justitia, ibi læta & tranquilla conscientia: Ubi tranquillitas conscientiæ, ibi Spiritus S. Ubi Spiritus sanctus, ibi tota sacrosancta Trinitas. Ubi sancta Trinitas, ibi vita æterna. Ergo ubi vera pœnitentia, ibi vita æterna. Ubi vero pœnitentia non est, ibi nec peccatorum remissio, nec Dei gratia, nec Christus, nec ipsius meritum, nec pro peccatis satisfactio, nec justitia, nec tranquilla

conſcientia, nec Spiritus Sanctus, nec ſancta Trinitas; nec vita æterna. Quid ergo pœnitentiam noſtram differimus? Cur in craſtinam eam rejicimus? nec dies craſtinus, nec vera pœnitentia in noſtrarum virium ſunt potentia: Neque ſolum de die craſtino, ſed etiam de hodierno reddenda eſt aliquando ratio in judicio. Non tam certus dies craſtinus, quàm certus eſt impænitentibus interitus: promiſit Deus pœnitenti veniam, ſed diem non promiſit craſtinum. Non habet locum Chriſti ſatisfactio, niſi in corde vero contrito. Peccata noſtra dividunt inter Deum & nos, teſtatur Eſaias Propheta. Per pœnitentiam autem ad ipſum revertimur. Agnoſce & dole ob peccati tui reatum, ſic Deum in Chriſto tibi ſenties placatum. Deleo iniquitates tuas, dicit dominus: Ergo peccata noſtra conſcripta erant in cœleſti curia. Averte faciem tuam à peccatis meis, petit Propheta: Ergo ponit Deus iniquitates noſtras in conſpectu ſuo. Convertere ad nos, Deus, orat Moſes: Ergo peccata dividunt nos à Deo. Peccata noſtra reſponderunt nobis, conqueritur Eſaias: Ergo accuſant nos quorum tribunalī divinæ juſtitiæ. A peccatis meis munda me, orat David: Ergo peccatum turpiſſima fœditas coram Deo. Sana animam meam, quia peccavi tibi, orat idem: Ergo peccatum eſt

est animæ morbus. Quicunq; peccaverit mihi, delebo eum de libro meo, dicit Dominus: Ergo propter peccata ex libro vitæ delemur. Ne projicias me à facie tua, orat Psaltes: Ergo propter peccata à Deo projicimur. Spiritum sanctum tuum ne auferas à me: Ergo peccatis ex templo cordis Spiritus Sanctus ejicitur, sicut fumo apes, & fœtore columbæ fugantur. Redde mihi lœtitiam salutaris tui: Ergo peccata animum angunt, atque cordis succum exhauriunt. Terra infecta est ab habitatoribus suis, qui transgressi sunt legem, clamat Esaias: Ergo peccatum est contagiosum quoddam venenum. De profundis clamavi ad te, Domine, ait Psaltes: Ergo peccatis ad infernum deprimimur. Olim eramus mortui peccatis, dicit Apostolus: Ergo peccatum est spiritualis mors animæ. Per peccatum mortale homo amittit Deum: Deus est infinitum & incomprehensibile bonum: Deum ergo amittere, est infinitum & incomprehensibile malum. Sicut Deus summum bonum, ita peccatum est summum malum. Pœnæ & calamitates non sunt vera mala, quia ex illis multa eliciuntur bona; Quinimo, quod & bona sint, inde patet, quia sunt à summo bono, scilicet Deo; à quo non potest procedere, nisi bonum: Fuerunt in summo bono, scilicet Christo, summum autem bonum non est parti-

ceps

ceps veri mali. Ducunt etiam ad ſummum bonum ſcilicet vitam æternam. Per paſſionem Chriſtus intravit in ſuam gloriam, per tribulationes Chriſtiani ingrediuntur vitam æternam. Summum ergo malum peccatum eſt, quia abſtrahit à ſummo bono, quantum appropinquas Deo, tantum recedis à peccato, quantum appropinquas peccato, tantum recedis à Deo. Quam ſalutaris ergo pœnitentia, quæ à peccato nos abſtrahit, & ad Deum nos reducit? Verè tam magnum eſt peccatum, quàm magnus is, qui peccato offenditur, eum vero cœlum & terra non capiunt. Viciſſim vero tam magna eſt pœnitentia, quam magnus is, ad quem per pœnitentiam redimus. Accuſat peccatorem conſcientia quam polluit. Creator quem offendit, culpa qua tranſgreſſus eſt, creatura qua abuſus eſt. Diabolus cujus impulſum ſecutus eſt: quàm ſalutaris pœnitentia, quæ à tantis accuſationibus liberat! Properemus ergo, properemus ad tam ſalutarem tanti morbi medicinam. In morte ſi agas pœnitentiã, non relinquis peccata, ſed peccata te relinquunt. Vix invenies quenquã verã pœnitentiam egiſſe in morte, niſi unicum latronem in cruce. Quatuordecim annis ſervivi tibi, dicebat Jacobus Labano, tẽpus eſt ut proſpiciã domui meæ, & tu ſi tot annis huic mundo & vitæ ſerviviſti, an non æquũ, ut animæ incipias providere? ſingulis

gulis diebus caro noſtra cumulat delicta; ſingulis ergo diebus ſpiritus per pœnitentiam eadem lavet. Mortuus eſt Chriſtus, ut moreretur in nobis peccatum, & nos volumus, ut vivat & regnet in cordibus noſtris id, cui ut vitam auferat, ipſe Filius Dei mortuus eſt. Chriſtus non intrat in cor hominis per gratiam, niſi Johannes Baptiſta viam ei paret per pœnitentiam: non effundit Deus miſericordiæ oleum, niſi in vas probè contritum. Dominus mortificat priùs per contritionem; ut poſtea vivificet per Spiritus conſolationem; priùs in infernum ducit per ſerium dolorem; ut ex inferno reducat per gratiæ ſaporem. Audiit Elias priùs ſpiritum grandem & fortem, ſubvertentem montes, & conterentem petras, & poſt ſpiritum, commotionem; & poſt commotionem, ignem; Tandèm vero ſubſecutus tenuis & tranquillæ auræ ſibilus; Ita quoque guſtum amoris divini præcedit terror, conſolationem præcedit triſtitia. Non alligat Deus vulnera tua niſi prius illa agnoſcas & deplores; Non tegit Deus, niſi prius detegas; Non ignoſcit, niſi prius agnoſcas; Non juſtificat, niſi prius teipſum damnes; Non conſolatur, niſi prius in te deſperes. Hanc veram pœnitentiam efficiat in nobis Deus per ſpiritum ſuum.

MEDI-

MEDITATIO. IV.

Meditatio de nomine Jeſu.

Nomine quid Jeſu ſuavius eſſe poteſt?

O Bone Jeſu; ſis etiam mihi Jeſus, propter ſanctum tuum nomen miſereri mei. Condemnat me vita mea, ſed nomen Jeſu ſalvabit me. Propter hoc nomen tuum fac mihi ſecundum nomen tuum, cúmque verus & magnus ſis Salvator, utique etiam veros & magnos reſpicis peccatores. Miſerere mei, bone Jeſu, in tempore miſerandi, ne damnes me in tempore judicandi. Si me intra miſericordiæ gremium receperis, non erit propter me auguſtior, ſi mihi micas bonitatis tuæ diſtribueris, non eris propterea indigentior: mihi natus es, mihi circumciſus, mihi etiam Jeſus factus es. Quàm hoc nomē ſuave & delectabile! Quid enim Jeſus, niſi Salvator? Quid autem ſalvatis incommodi accidere poſſit? quid ultra ſalutem adhuc aut petere aut expectare poſſumus? Accipe me, Domine Jeſu, intra filiorum tuorum numerum, ut una cum illis ſanctum & ſalvificum nomen tuum laudare poſſim. Si mihi integritatem meam ademi, nunquid tibi miſericordiam tuam peremi? Si me perdere

perdere & damnare miser ego potui, nunquid propterea misericors tu salvare me non possis? Noli, Domine, sic attendere ad peccata mea, ut obliviscaris misericordiæ tuæ; noli sic expendere & pensitare delicta mea, ut præponderent merito tuo. Noli sic attendere ad malum meum, ut propterea obliviscaris boni tui, ne memineris iræ adversus reum, sed memor esto miserationis adversus miserum. Qui dedisti mihi animum, ut te desiderare potuerim, num desiderio meo te subtrahes? Qui meum indignationem & justam damnationē mihi ostendisti, num meritum tuum & vitæ æternæ promissionem à me abscondes? Coram cælesti tribunali causa mea agenda, sed solatur me, quod in cœlesti curia Salvatoris nomen tibi assignatum, quia de cœlo nomen istud per Angelum delatum. O misericordissime Jesu, cui eris Jesus, si miseris peccatoribus gratiam & salutem quærentibus non eris Jesus? Qui suæ justitiæ suæq; confidunt sanctitati, illi in se quærunt salutem: ego autem, quia in me nihil æternâ vitâ dignum invenio, ad te Salvatorem confugio. Damnatum salva, peccatoris miserere, injustum justifica, accusatū absolve. Tu, Domine, veritas es, nomen tuum sanctum & verum! Sit igitur in me quoque nomen tuum verum, sis etiam mihi Jesus & Salvator. Sis mihi Jesus in vita præsente, sis

mihi Jesus in morte, sis mihi Jesus in extremo judicio, sis mihi Jesus in æterna vita. Utiq; eris, bone Jesu, quia ut ipse invariabilis es in essentia, ita invariabilis in misericordia. Non mutabitur tibi nomen tuum. Domine Jesu, propter me unicum miserum peccatorem quinimo etiam mihi eris Salvator, venientem enim non ejicis foras, qui dedisti, ut venire voluerim, dabis etiam ut veniens recipiar, verba enim tua veritas & vita. Damnet me peccati originalis in me propagatio, tu tamen mihi Jesus es, damnet me conceptio mea in peccatis facta, tu tamen mihi Jesus. Damnet me formatio mea in peccatis & sub maledictione facta, tu tamen Salvator meus es. Damnet me corrupta nativitas mea, tu tamen salus mea. Damnent me iuventutis meæ peccata, tu tamen Jesus meus. Damnet me totius vitæ peccatis gravissimis maculatæ transactio, tu tamen Jesus meus manes. Damnet me mors pro peccatis & culpis variis mihi infligenda, tu tamen Salvator meus. Dãnet me districtissima extremi iudicii sententia, tu tamen Jesus meus. In me peccatum, reprobatio, damnatio. In tuo nomine iustitia, electio, salus. Sed in nomen tuum baptizatus sũ, in nomẽ tuum credo, in tuo nomine moriar, in tuo nomine resurgam, in tuo nomine coram iudicio comparebo. Omnia in hoc nomine nobis parata & instar thesauri conclusa,

clusa, tantum de bonis illis decedit, quantum diffidentia mea detraho, quod à me ut abesse jubeas, per illud ipsum nomen precor, ô bone Jesu, ne mea culpa & incredulitate damner, quem pretioso tuo merito & salvifico nomine tuo salvatum cupis.

MEDITATIO. V.

Exercitium fidei ex amore Christi in agone mortis.

Mihi Jesu gratia quæstus.

VIde, Domine Jesu, quam injurius sim in passionem tuam. Cor meum angitur, & contristatur anima mea valde, quia non adsunt opera mea, neque præsto sunt quædam merita, cum tamen tua passio mea sit actio, tua opera sint mea merita. Injurius sum in tuam passionem, quia cum illa sit sufficientissima, supplementum operum meorum anxius adhuc quæro. Quod si justitiam in me invenirem, justitia tua nihil mihi prodesset, vel certe eam tantoperè non desiderarē, si opera legis requiro, ex lege damnabor. Scio autem quod jam non amplius sim sub lege, sed sub gratia. Perditè vixi, peccavi, Sancte pater in cœlum, nec sum dignus vocari filius tuus, non tamen renues me appellare servum. Ne quæso denegetur

tur mihi ſanctiſſimus tuæ paſſionis fructus, non ſterileſcat tuus ſanguis, quin fructum in liberanda anima mea proferat. Semper vixerunt in carne peccata mea, tandem quæſo mecum moriantur: Semper hucuſque dominata eſt mihi caro mea, tandem triumphet ſpiritus: Exterior homo putredini & vermibus ſubjiciatur, ut ad gloriam emergat interior. Semper hucúſque obſecutus ſum Dæmonis ſuggeſtionibus, tandem quæſo conteratur ſub meis pedibus. Præſto eſt Satanas & accuſat me, ſed in me non habet quicquã. Terret me mortis ſpecies, ſed mors finis erit meorum peccatorum, & initiũ ſanctæ vitæ. Jam demum perfectè tibi placere potero, Deus meus: jam demùm in bonitate & virtute confirmabor. Terret me peccatis meis, ſed accuſet eum, qui ſuſcepit infirmitates meas, quem propter peccata mea percuſſit Dominus. Debitum meum magnum valdè, neque perſolvere quicquam de eo potero, ſed in ſponſoris divitiis & benignitate confido. Liberet me, qui ſponſionem fecit pro me, Perſolvet pro me, qui debitum meum recepit in ſe. Peccavi, Domine & peccata mea multa & magna nimis, nolim tamen atrociſſimum illud peccatum committere, ut mendacii te arguam, qui verbis & operibus & juramento teſtaris, ſatisfactum eſſe pro iniquitatibus meis. Peccata

cata mea non metuo, quia tu justitia mea; ignorantiam meam non metuo, quia tu sapientia mea; mortem non metuo, quia tu vita mea; errores non metuo, quia tu veritas mea; corruptionem non metuo, quia tu resurrectio mea; dolores mortis non timeo, quia tu gaudium meum. Judicii severitatem non metuo, quia tu justitia mea. Instilletur exarescenti animæ meæ ros tuæ gratiæ & consolationis vivificæ. Exarescit spiritus meus, sed brevi in te exultabit; Languet & flaccida est caro mea, sed propediem germinabit; Corruptionem subire cogor, sed ex corruptione liberabis me, quia ex omnibus malis me liberâsti. Creâsti me; quomodo figmentum manum tuarum dissolvi poterit? Redemisti me ab omnibus hostibus; quomodo unica mors prædominari poterit? Corpus & sanguinem & omnia tua immo teipsum impendisti pro salute mea; quomodo mors detinebit ea, quæ tam pretioso λύτρῳ sunt redempta? Justitia es, Domine Jesu: non prævalebunt tibi peccata mea; Vita es & resurrectio; non prævalebit tibi mors mea; Deus es; non prævalebit tibi Satanas. Dedisti mihi arrham Spiritus tui; isthac glorior, isthac triumpho, & firmissimè credo, nullatenus dubitans, quod ad nuptias Agni introire mihi concedetur. Tu vestis mea nuptialis, Sponse charissime, quam in Baptismate

tiſmate indui. Tu operies meam nuditatem; neq; huic pretioſæ & pulcherrimæ veſti ſupplementum juſtitiæ meæ aſſuam. Quid hominis juſtitiæ, niſi pannus menſtruatus? Quomodo ergo abominabilem iſtum pannũ pretioſiſſimæ juſtitiæ veſti aſſuere auderem? In hac veſte apparebo coràm facie tua in judicio tuo, quando judicabis orbẽ terrarũ in juſtitia & æquitate. In hac veſte apparebo coram facie tua in cœleſti regno. Hæc veſtis teget meam confuſionem & opprobriũ meum, ne in æternum recordetur ejus quiſquam amplius. Ibi apparebo glorioſus & ſanctus in facie tua, & hæc caro mea, hoc corpus meum, beatiſſima induetur gloria; gloria autem perenni & æternis ſeculis nunquam intermoritura. Veni, Domine Jeſu; & qui te amat, dicat, Veni.

MEDITATIO VI.

Conſolatio pœnitentis ex Paſſione Chriſti, ex Anſelmo potiſſimum.

Crux Chriſti noſtra corona eſt.

OMnis piorũ gloria eſt in Dominicæ paſſionis ignominia. Omnis piorum requies eſt in vulneribus Salvatoris noſtri. Vita noſtra in ipſius morte, gloria noſtra in ipſius exultatione. Quam magna eſt miſericordia tua, cœleſtis Pater, omnipotens Deus!

us! potui per me te offendere, ſed non potui per me te mihi placare: tu igitur in Chriſto me reconcilias tibi ipſi. Vide ergo, ſancte Deus, carnis ſacramentum, & carnis meæ remitte reatum. Reſpice, quod bonus perpeſſus eſt Filius, & obliviſcere, quod malus operatus eſt ſervus. Caro mea te laceſſivit ad iram; caro Chriſti te inflectat, precor, ad miſericordiam. Magnum eſt quod mea meretur iniquitas, ſed longè majus quòd redemptoris mei promerita eſt pietas. Magna eſt mea injuſtitia, ſed multo maior Redemptoris mei iuſtitia. Quanto enim Deus ſuperior homine, tanto mea malitia eſt inferior ipſius bonitate, ut qualitate, ita etiam quantitate. Totum quod ſum, tuum eſt conditione, fac ut ſit etiam totum tuum dilectione. Qui me facis petere, fac & accipere: das mihi quærere, da etiam invenire: doces pulſare, aperi ergo mihi pulſante. A te habeo deſiderare, à te habeam impetrare, à te habeo velle, à te habeam perficere. Sancte Deus, iuſte Judex, ſi peccata mea celantur, ſunt inſanabilia; ſi videntur, ſunt deteſtibilia; urunt me dolore, ſed magis terrent timore. Ne contineas, precor, tam veram miſericordiam, ubi tam veram agnoſcis miſeriam. Magnum hic peccatum invenis, maior adhuc ſit & uberior tua gratia. Sancte Pater, ne quæſo effundas ſuper me

iram tuam, cum propter peccata mea Filium tuum percusseris. Sancte Jesu, libera me ab ira divina, qui in te sustulisti eam propter me in cruce. S. Spiritus; protege me tua consolatione contra iram Dei, qui in Evangelio misericordiam pœnitentibus & contritis annunciâsti. Sancte Deus, juste Judex, non invenio locum, in quem confugere possim à facie iræ tuæ. Si in cœlum ascendero, illic præsens es. Si in infernum descendero, ecce tu ades: Si assumam alas auroræ, & habitem in novissimo maris, etiam illic manus tua deducet me, & apprehendet me dextra tua. Ad Christum igitur fugiam, & in illius vulneribus me abscondam. O misericors Deus, respice corpus Filii tui vulneribus omni ex parte sauciatum, & vulnera peccatorum ne respexeris. Sanguis Filii tui lavet me ab omnibus peccati maculis: audi præces ipsius ardentissimas, pro salute electorum tibi oblatas. Sancte Deus, juste judex, terret me vita mea, Namque, diligentèr discussa, tota aut peccatũ aut sterilitas apparet, Et, si quid fructus in ea videtur, sic est aut simulatum aut imperfectum, aut aliquo modo corruptum, ut possit aut non placere, aut etiam displicere oculis tuis. Certè tota mea vita aut in peccato est & damnabilis, aut infructuosa & contemptibilis. Sed quid separo infructuosam à damnabi

nabili? Utique si est infructuosa, est damnabilis. Omnis enim arbor, quæ non facit fructum bonum, in ignem projicietur: non solùm illa arbor igni traditur, quæ malos, sed etiam quæ nullos proferet fructus. Terrent me hœdi ad sinistram Judicis constituti, non quia aliquid mali fecerunt, sed quia nihil boni egerunt. Esurientibus non dederunt cibum, nec sitientibus potum. O ergò lignum aridum & inutile, & æternis ignibus dignum! Quid respondebis in illo die, cum exigetur à te usque ad ictum oculi omne tempus vivendi tibi impensum, qualitèr à te fuerit expensum? non peribit capillus de capite, neq; momentum de tempore. O angustiæ! hinc erunt peccata accusantia, inde terrens justitia; subtùs patens horrendum Chaos inferni, desuper iratus Judex; intùs conscientia urens, foris mundus ardens. Vix justus salvabitur; peccator sic deprehensus, in quam partem se convertet, latere erit impossibile, apparere intolerabile: Unde ergò animæ meæ salus? unde consilium? Quis est, qui dicitur magni consilii Angelus? Ipse est Jesus, idem est Judex, inter cujus manus tremo. Respira, ô anima, ne desperes. Spera in eo, quem times, confuge ad eum, a quo fugisti. Jesu Christe, propter hoc nomen tuum fac

mihi

mihi secundum nomen tuum. Respice me miserum invocantem nomen tuum. Si me admiseris intra latissimum misericordiæ tuæ sinum; non erit propter me angustior. Verum est, ô Domine, conscientia mea meruit damnationem, & pœnitentia mea non sufficit ad satisfactionem; sed certum quod misericordia tua superat omnem offensionem. In te Domine confido; non confundar in æternum.

MEDITATIO VII.
De fructu Passionis Dominicæ,

Spes mea Passio Christi.

QUoties de Passione Domini cogito, toties de amore Dei & peccatorum meorum venia, magna omninò præsumo. Inclinat caput ad osculandum, brachia distendit ad amplexandum, manus aperit ad elargiendum, latus apperit ad cor amore ardens aspiciendum: exaltatur de terra, ut omnes trahat ad seipsum; Vulnera ejus sunt dolore livida, amore fulgida; ideò per aperturam vulneris intrare debemus ad secretum cordis: Prorsus copiosa apud eum redemptio, quia non gutta aliqua, sed unda sanguinis largitèr

per quinque partes corporis emanavit. Sicut uva in torculas conjecta onere super imposito frangitur, ac undique locorum effundit: ita caro Christi, pondere iræ divinæ & gravatate peccatorum pressa, liquorem sanguinis undiquæque diffundit. Cum Abraham filium suum in sacrificium offerre vellet. Dicebat Dominus: Nunc verè cognovi, quod me delegas. Tu quoque immensam æterni Patris dilectionem agnosce, quod Filium suum unigenitum pro nobis in mortem tradere voluerit. Dilecti sumus, cùm adhuc inimici essemus: an nostri obliviscetur, cum per mortem Filii jam reconciliati sumus? an in oblivione coram ipso esse poterit tam pretiosus filii sui sanguis, cum etiam lachrymas & gressus piorum hominum numeret? an Christus eorum in sua vita oblivisci poterit, pro quibus mortem sustinere voluit? an oblivisci eorum poterit in gloria, pro quibus tanta sustinuit tormenta? Considera, fidelis anima, multiplicem Passionis Domini fructum. Christus pro nobis sanguineũ sudorem fudit, ne frigidissimus in mortis agone sudor nos oprimeret: Luctari voluit cum morte, ne in agone mortis deficeremus; anxietatem gravissimam & tristitiam, usque ad mortem sustinere voluit, ut æternæ lætitiæ in cœlis participes redderemur. Osculo, quod amicitiæ

micitiæ & benevolentiæ ſignum, prodi voluit, ut peccatum, quo Satan primos parentes ſub ſpecie ſingularis benevolentiæ prodidit, extingueretur: A Judæis capi & ligari voluit, ut nos peccati vinculis ligatos, & in æternam damnationem conjiciendos, ſolveret: In horto fieri voluit paſſionis initium, ut expiaret peccatum quod in horto Paradiſi habuerat principium: Ab Angelo confortari voluit, ut Angelorum nos redderet in cœlis ſocios. A propriis deſeritur diſcipulis, ut nos turpi defectione à Deo avulſos ſibi agglutinaret: Coram Concilio à falſis teſtibus eſt accuſatus, ne nos à Satane per legem Dei accuſaremur: Condemnatus eſt in terris, ut nos abſolveremur in cœlis: Pro peccatis tacuit, qui peccata non fecit, ne propter peccata noſtra in judicium Dei adducta abmuteſcere cogeremur: Alapis cædi voluit, ut nos conſcientiæ & Satanæ ſtimulis abſolveremur: Illudi ſibi paſſus eſt, ut nos inſultori Satanæ illudere poſſemus: Facies ipſius tegitur, ut à nobis removeret velum peccati, quod in nobis aſpectum Dei impedit, & damnabilem ignorantiam inducit. Veſtibus exui voluit, ut innocentiæ veſtis per peccatum amiſſa nobis reſtitueretur. Spinis compunctus eſt, ut cordis noſtri compunctiones ſanaret. Crucis pondus portavit, ut onus æternæ pœnæ à nobis

ſubmoveret; A Deo ſe derelictum clamavit, ut æternam Dei cohabitationem nobis pararet; Sitivit in cruce, ut rorem divinæ gratiæ nobis promereretur, ac ne æterna ſiti periri cogeremur. Æſtu iræ divinæ torreri voluit, ut infernalem ignem à nobis tolleret. Judicatus eſt, ut à Dei judicio nos liberaret. Reus peractus eſt, ut nos reos abſolveret. Iniquis manibus cæſus eſt, ut diaboli verbera à nobis tolleret. Præ dolore clamavit, ut ab æternis ululatibus nos ſervaret. Lachrymas profudit, ut noſtras abſtergeret lachrymas. Mortuus eſt, ut nos viveremus. Dolores inferni perſenſit, ut nunquam illos ſentiremus. Humiliatus eſt, ut noſtri tumori medicina afferretur. Coronâ ſpineâ coronatus eſt, ut cœleſtem coronam nobis promereretur. Ab omnibus paſſus eſt, ut omnibus ſalutem præſtaret. Caligaverunt ejus oculi in morte, ut nos in luce cœleſtis viveremus gloriæ. Audivit ignominias & contumelias, ut in cœlis audiremus jubilationes Angelicas. Ne igitur deſperes, fidelis anima: infinitum bonum per peccata tua eſt offenſum, ſed infinitum perſolutum eſt pretium; judicanda es propter peccata tua; ſed Dei Filius pro totius mundi peccatis, quæ in ſe receperat, jam judicatus eſt; punienda ſunt peccata tua, ſed Deus ea jam punivit in Filio ſuo; magna

ſunt

ſunt peccatorum tuorum vulnera, ſed pretioſum eſt ſanguinis Chriſti balſamum; Maledictum te pronunciat Moſes, quia non ſervaſti omnia, quæ ſcripta ſunt in libro legis; ſed Chriſtus pro te factus eſt maledictum; ſcriptum eſt contrà te in cœleſti curia chirographum, ſed illud Chriſti ſanguine eſt deletum. Tua ergo paſſio, ô pie Chriſte, ultimum meum refugium.

MEDITATIO VIII.

De certitudine ſalutis noſtræ.

Bona ſpes confundere neſcit.

QUid turbaris, anima mea? quid miſericordia Dei adhuc dubitas? Memento Creatoris tui. Quis creavit te ſine te? quis formavit corpus tuum in occulto, quando formatũ corporis tui habitaculum in inferioribus terræ? Qui igitur curam tui ſuſcepit, cum nondum eſſes, nonne & is curam ageret, poſtquam ad imaginem ſuam te condidit? Creatura Dei ſum, ad Creatorem me converto. Quod ſi Natura mea infecta eſt à Diabolo, ſi ſauciata & vulnerata eſt à latronibus, ſcilicet peccatis; vivit tamen adhuc Creator meus. Qui me potuit

tuit

tuit facere, ille poterit etiam reticere. Qui me creavit sine ullo malo, poterit à me tollere omne malum, quod Diaboli suggestione, Adami prævaricatione, propria etiam mea actione ad me ingressum, pervasit omnem substantiam meam. Poterit igitur Creator meus me reficere, modò etiam velit. Utique vult; quis enim opus suum odio habet? nonne coram eo sumus sicut lutum in manibus figuli? Quod si me odio haberet, ex nihilo utique non creasset. Ipse salvator est omnium, maximè verò credentium. Mirabiliter me creavit; mirabilius tamen redemit. Nunquam illuxit clariùs, quod nos delexit Dominus, quàm in ipsius passione & vulneribus. Verè diligitur, proptèr quem Unigenitus ex sinu Patris mittitur. Quod si salutem meam non desiderares, Domine Jesu, quarè de cœlo descenderes? Sed descendisti in terram, in mortem, in crucem. Ut servum redimeret Deus, Filio non pepercit. Verè igitur magno more genus humanum complectitur, qui propter generis humani redemptionem Filium suum tradidit affligendum, occidendum, crucifigendum. Charum omninò & verè magnum pretium, quo redempti sumus, chara igitur & magna redemptoris misericordia. Videri alicui posset, quod Deus æquè magno amore electos filios diligat,

diligat, quo Filium unigenitum. Cui enim aliquid impendimus, illud charius est eo, quod impendimus. Ut adoptivos haberet filios, naturali & coëssentiali Filio non pepercit. Quid ergò magnum est, quod in domo cœlesti mansiones nobis paraverit, cum Filium suum dederit, in quo est tota plenitudo divinitatis? Certè ubi divinitatis plenitudo, ibi quoque plenitudo æternæ vitæ & gloriæ: Quod si in Christo dedit plenitudinem æternæ vitæ, quomodo parvulam ejus particulam denegabit? Verè magno amore nos adoptivos filios cœlestis Pater amplectitur, propter quos unigenitum Filium tradidit: Verè magno amore Filius nos complectitur, qui propter nos seipsum tradidit. Ut divites nos faceret, extremam tolleravit pauperiem; non enim habuit ubi caput reclinaret suum: Ut nos Dei filios faceret, ipse homo nascitur; neque peracto semel redemptionis opere inposterum nos negligit, sed adhuc in dextrâ majestatis divinæ constitutus, interpellat pro nobis. Quid ad salutem necessarium mihi non impetrabit, cum ad salutē mihi promerendam seipsum impertiverit? Quid pater denegabit Filio, qui obediens ei factus usque ad mortem, mortem autem crucis? Quid Pater denegabit Filio, qui λύτρον à Filio præstitum jam antè acceptavit? Accusent me

peccata mea, in hoc intercessore confido; major est, qui excusat, quàm qui accusat. Terreat me imbecillitas mea, in ipsius virtute glorior. Accusat me Satanas, modo excuset me Mediator. Accuset me cœlum & terra, & iniquitates meæ reum me peragant; sufficit mihi, quod pro me cœli & terræ Creator, & ipsa Justitia, deprecatur. Sufficit mihi ad meritum, scire quod non sufficiant merita. Sufficiat mihi, eum habere propitium, cui soli peccavi; quicquid ille non imputare decreverit, sic erit, quasi non fuerit. Neque me moveat, quod peccata mea & gravia, & varia, & sæpiùs iterata. Nisi enim peccatis onerarer, justitiam illius non desiderem: nisi morbum haberem, medici opem non implorarem. Ipse Medicus est, ipse Salvator, ipse Justitia est; seipsum negare non potest: Ego ægrotus, ego damnatus, ego peccator; meipsum negare non possum. Miserere mei, ô Medice, ô Salvator, ô Justitia; Amen.

MEDITATIO IX.

De amando solo Deo.

Domino jungaris amore.

ERige te, fidelis anima, & ama illud summum bonum; in quo omnia bona

na, ſine quo nullum aliud verum bonum. Nulla creatura voluntatem noſtram exſatiare poteſt, quia nulla creatura perfectum bonum obtinet, ſed tantùm participatum. Rivulus quidam boni à divinitate ad eam traducitur, ſed fons in Deo ſemper manet. Quare ergò fonte relicto rivulos conſectari velimus? Omne bonum in creaturis eſt imago quædam perfecti illius boni, quod in Deo, imò quod ipſe Deus eſt. Quare ergo arrepto imagine ipſam rem deſerere velimus? Columba ex Arca Noah non poterat in aquarum volubilitate invenire, ubi requieſceret pes ejus. Ita anima noſtra in omnium rerum ſublunarium numero non poteſt quicquam invenire, quod deſiderium ejus plenè impleat, propter ſummam earum inconſtantiam & fragilitatem. Annòn ſibi ipſi injuriam facit, qui infrà dignitatem ſuam aliquid amat? Jam verò anima noſtra omnibus creaturis nobilior, quia Dei paſſione & morte redempta; Quare ergo creaturas amare velit? Annon id, majeſtati, in quam evexit illam Deus contrarium? Quicquid amamus, id vel propter potentiā, vel propter ſapientiā vel propter pulchritudinē amamus. Quid vero Deo potentius, quid Deo ſapientius, quid Deo

 pulchrius?

pulchrius? omnis Regum mundanorum potentia ab eo & ſub eo: omnis hominum ſapientia ad divinam collata, ſtultitia eſt: omnis creaturarum pulchritudo ad divinam collata, deformitas eſt. Si potentiſſimus Rex quiſpiam cum tenuis ſortis ac conditionis virgine per internuncios de conjugio ageret, annon ſtolidè ageret illa virgo, ſi prætermiſſo Rege potentiſſimo, egenis velit adhærere internunciis, & Regis miniſtris? Sic Deus per omnem illam creaturarum pulchritudinem nos ad ſe vocare, ad ſui amorem excitare voluit; quarè ergò anima noſtra, quam ſponſus Chriſtus expetit, creaturis velut internunciis hujus ſpiritualis conjugii adhæret? Ipſæ creaturæ clamant, Quare nobis adhæreſcitis? quare in nobis finem deſiderii veſtri ponitis? non poſſumus appetitum veſtrum exſatiare: ad utriuſque noſtrum Creatorem accedite. A creaturis nullus amor reciprocus ſperandus, à creaturis etiam nullus amor erga nos cœpit; ſed Deus, qui eſt ipſa charitas, amantem ſe non poteſt non amare, quinimò amore ſuo omnia deſideria noſtra & omnem amorem noſtrum prævenit. Quantum ergo diligendus, qui prior tantùm nos dilexit? Dilexit nos, cum nondum eſſemus, nam dilectionis divinæ eſt, quod in hunc mundum nati ſumus. Dilexit, cum inimici eſſemus,
nam

nam misericordiæ & dilectionis divinæ est, quod Filium Redemptorem miserit. Dilexit, cum in peccata prolapsi eramus; nam dilectionis divinæ est, quod non continuò, si delinquimus, morti nos tradit, sed conversionem nostram expectat; dilexionis divinæ est, quod præter nostrum meritum, imò contra meritum ad cœlestia nos traducit palatia. Sine amore Dei nunquam ad salutarem ejus cognitionem pervenies; sinè amore Dei omnis scientia inutilis, imò noxia. Quare charitas excedit omnium mysteriorum notitiam? Quia hæc etiam in diabolis, illa non nisi in piis. Quare diabolus infelicissimus? Quia summum bonum amare nequit. Quare Deus contrà felicissimus? Quia omnia amat, delectatur in omnibus operibus suis. Quare amor Dei in hac vita perfectus non est? Quia tantum diligimus quantum cognoscimus. Jàm verò in hac vita ex parte solùm cognoscimus & in ænigmate. In æterna vita perfectè beati erimus, quia perfectè amabimus Deum; perfectè amabimus, quia perfectè cognoscemus. Nemo Poterit spem habere perfecti amoris divini in futuro sæculo, qui in hoc non incipit Deum amare: regnum Dei in corde hominis in hac vita incipere debet, aliàs non consummabitur in futuro. Sine amore Dei nullum est æternæ vitæ desiderium: quomodo er-

gò illius summi boni particeps erit, qui non amat? qui non quærit? qui non desiderat? Qualis amor tuus, talis ipse es, quia amor tuus te in se transmutat: Amor est summum Vinculum, quia amans, & res amata fiunt unum. Quid Deum justissimum & peccatores perditos, quid hæc à se invicem in infinitum distantia conjunxit? Amor infinitus. Ne tamen justitia Dei labefactaretur, intercessit pretium Christi infinitum. Quid adhuc Deum Creatorem & animam fidelem creaturam, res infinitè distantes, conjungit? Amor. In vita æterna summo gradu jungemur Deo: quare? quia summo gradu amabimus. Amor unit & transmutat; Si carnalia diligis, carnalis es; Si mundum amas mundanus efficieris. Jam vero caro & sanguis non possidebit regnum Dei. Si Deum & divina diligis, efficieris divinus. Amor Dei est currus Eliæ ascendentis in cœlum: Amor Dei jucunditas est mentis, Paradisus animæ, excludit mundum, vincit Diabolum, claudit infernum, aperit cœlum. Amor D i est illud sigillum, quo Deus electos & credentes obsignat: nullum Deus in judicio extremo agnoscet pro suo, qui non hoc sigillo obsignatus. Etenim ipsa fides, unica justitiæ & salutis nostræ causa, vera non est nisi per charitatem se exerat. Non est vera fides nisi sit

firma

firma fiducia : non eſt fiducia , ſine amore Dei:non agnoſcitur beneficium , pro quo non aguntur gratiæ: non agimus ei gratias , quem non amamus. Si ergò vera tua fides eſt , agnoſcet Chriſti Redemptoris beneficium: agnoſcet & gratias aget:gratias aget & amabit. Amor Dei eſt vita & requies animæ noſtræ:Recedente anima per mortem interit vita corporis; recedente Deo ab anima,per peccata,interit vita animæ;Viciſſim Deus habitat per fidem in cordibus noſtris, habitat per amorem in anima noſtra , quia charitas Dei diffunditur in cordibus electorum per Spiritum ſanctum. Nulla animæ tranquillitas abſque amore Dei.Mundus & Satanas maxima illius perturbatio; Deus autem ſumma animæ requies. Nulla pax conſcientiæ , niſi in iis , qui filiali fiducia erga Deum ſint affecti.Moriatur ergo in nobis amor noſtri , amor mundi , amor creaturarum, ut vivat in nobis amor Dei , qui incipiat in hoc ſæculo : ut perficiatur in futuro.

MEDI-

MEDITATIO X.

De noſtri cum Deo reconciliatione.

Solvit me debita Chriſtus.

VErè languores noſtros Chriſtus tulit, & dolores noſtros ipſe portavit. O Domine Jeſu, quod in nobis meretur æternas pœnas, illud in te tranſtuliſti; onus quod ad infernum uſque nos depreſſurum erat, in te recepiſti; vulneratus es propter iniquitates noſtras; attritus propter ſcelera noſtra. Tuo livore ſanati ſumus; poſuit Dominus in te iniquitates omniũ noſtrûm. Mirabilis omninò commutatio. Tranſfers in te peccata noſtra, & donas tuam juſtitiam; mortem nobis debitam tibi irrogas, & donas nobis vitam. Non igitur jam poſſum ullo modo dubitare de tua gratia, aut deſperare propter mea peccata. Quod in nobis peſſimum, in te tranſtuliſti; quod optimum in nobis, & tuum opus, videlicet corpus & animam, quomodo deſpicies? Non derelinques animam meam in inferno, neque dabis ut ſanctus tuus videat corruptionem. Verè enim ſanctus eſt, cujus peccata obolita atque ablata. Beatus cui remiſſæ ſunt iniquitates, cui Dominus non imputat peccata. Quomodo peccata no-

ſtra

ſtra imputare nobis poterit Dominus, cum imputaverit ea alteri? Propter ſcelus populi ſui Filium percuſſit dilectiſſimum. Ipſe ergò in ſcientia ſui *j*uſtificabit multos, & iniquitates eorum ipſe portabit. Quomodo *j*uſtificabit ſuos? Audi, anima, & attende. Juſtificabit eos in ſcientia, id eſt, ſalutari divinæ miſericordiæ & gratiæ in Chriſto agnitione,ac firma per fidem apprehenſione. Hæc eſt vita æterna, ut agnoſcant te ſolùm verum Deum, & quem miſiſti Filium tuum Jeſum Chriſtum; ac proinde ſi confiteris ore tuo Dominum Jeſum, & in corde tuo credideris,quod Deus illum ſuſcitavit à mortuis, ſalvus eris. Apprehendit autem fides Chriſti ſatisfactionem; iniquitates enim ſuorum ipſe portavit,peccata multorum tulit, & pro tranſgreſſoribus rogavit. Verè enim paucos habuiſſet juſtos, niſi peccatores miſericorditèr recepiſſet. Paucos, ô Jeſu, haberes juſtos, niſi peccata remittteres injuſtis. Quomodo igitur ſevero judicio peccata pœnitentium judicabit Chriſtus, quæ in ſe recepit? Quomodo damnabit reum peccatorem, cum ipſe factus ſit peccatum? Judicabit illos, quos amicos ſuos vocat? Judicabit illos pro quibus rogavit? Judicabit illos pro quibus mortuus? Erige te, anima mea & peccatorum tuorum obliviſcere, quia oblitus eo-

rum

rum Dominus. Quem times peccatorum vindicem, nisi Dominum, qui pro peccatis satisfecit ipse? Quod si aliquis alius pro peccatis meis λύτρον persolvisset, utiquè adhùc dubitare possem, an etiam satisfactionem illam acceptare velit justus judex. Quod si homo aut Angelus aliquis pro me satisfecisset, utique dubium esset, an sufficiens sit redemptionis pretium; Jàm verò nullus relinquitur dubitationi locus. Quomodo non accipiet pretium, quod persolvit ipse? Quomodo non sit sufficiens, quod ab ipso Deo? Quid adhuc conturbaris, anima mea? Universæ viæ Domini, misericordia & veritas. Justus etiam Dominus, & justum ipsius judicium. Quid conturbaris, anima? Erigat te divina misericordia, erigat etiam divina justitia: Quod si enim justus Deus est, utique pro delicto unico duplex non exigit pretium. Propter peccata nostra percussit Filium; quomodo propter eadem nos servos percutiet? Quomodo peccata in Filio punita in nobis quoque puniet? Veritas etiam domini non labefactabitur in æternum. Nolo mortem peccatoris, sed ut convertatur & vivat, clamat Deus noster. Venite ad me, qui laboratis & onerati estis, ego reficiam vos, exclamat Salvator noster. Num mendacii arguemus Dominum, & peccatorum

nostrorum pondere misericordiam ipsius deprimere conabimur ? Mendacii arguere Dominum , & misericordiam ipsius negare , majus est peccatum , quàm omnia totius mundi peccata : unde etiam plus peccavit Judas desperando, quàm Judæi Christum crucifigendo. Quin potiùs ubi abundavit delictum , ibi quoque abundavit gratia : quæ peccatorum nostrorum lanci infinitis modis præponderat : Peccata enim hominum sunt , sed gratia Dei est peccata temporalis; gratia autem Domini nostri ab æterno in æternum. Pro peccatis satisfactum, gratia Dei Christi morte reparata, & in æternum stabilita; ad quam confugio devotus & supplex.

MEDITATIO XI.

De satisfactione pro peccatis nostris.

Mors Christi vita piorum.

VEnite ad me,qui laboratis& onerati estis, ego reficiam vos: Verba sunt Salvatoris nostri, Verè,Domine Jesu , oneratus sum nimis , & sub peccati pondere ingemisco , sed ad te fontem aquæ vivæ propero. Veni ad me , Domine Jesu , ut possim venire ad te. Venio ad te Domine,quia prius venisti

nisti ad me. Venio ad te, Domine Jesu; & anxiè te desidero, neque enim in me quicquam boni invenio. Quod si in me aliquid boni invenirem, non tam anxiè te desiderarem. Verè, Domine Jesu, laboro & oneratus sum. Neque cuiquam sanctorum tuorum, vel etiam peccatorum pœnitentium, me conferre possem, nisi fortè latroni in cruce. Misereri mei, Domine, qui misertus es latronis in cruce. Perditè vixi, in peccatis vixi, sed piè mori, sed in justitia mori desidero. Pietas autem & justitia procul à corde meo, ideoque ad tuam pietatem & justitiam confugio. Subveniat mihi Domine Jesu, anima tua, quam posuisti in *ἀντίλυτρον* pro multis. Subveniat mihi sanctissimum tuum corpus flagellis, sputis, colaphis, & spinis pro me afflictum, & crucis patibulo affixum. Subveniat mihi, ô Jesu, sacrosanctus tuus sanguis è patientis & morientis latere effusus, qui ab omnibus peccatis nos emundat. Subveniat mihi sanctissima tua divinitas, quæ humanam naturam in passione sustinuit; qua requiescente, neque se exerente peractum est adorandum redemptionis meæ mysterium, & quæ sanctæ tuæ passioni infinitum robur ac pondus addidit, ita ut Deus suo sanguine me miserum sibi acquisiverit. Subveniant mihi tua vulnera, in quibus omnis mea medicina.

Subveniat

Subveniat sanctissima tua passio subveniat tuum meritum, ultimũ meum refugium & adversus peccata remediũ. Quod enim passus es, hoc mihi passus es. Quod igitur mereris, itidem mihi & indignitati meæ promereris. Commendat igitur charitatẽ suam Deus in nobis: & testimonio omnium hominum, imò Angelorum, intellectum exuperante, eam probat, quod Christus pro nobis mortuus, cum adhuc essemus peccatores & inimici Dei. Quis non admiretur? Quis non obstupescat? A nemine rogatus, imò ab hominibus odio habitus, pro peccatoribus & hostibus suis misericordissimus Dei Filius deprecatur, neque solùm deprecatur, sed etiam divinæ justitiæ satisfactionem præstat, nativitate pauperrima, vita sanctissima, passione acerbissima, morte crudelissima. O Domine Jesu, qui pro me deprecatus, passus atque mortuus, antequam meritum & passionem tuam desiderarem, aut precibus ad λύτρον persolvendam te sollicitarem, quomodo me projicere à facie tua poteris? Quomodo fructum sanctissimæ tuæ passionis denegabis, postquam ex profundis jàm ad te clamo, & fructum meriti tui lachrymis atque gemitibus exposco? Inimicus eram per naturam: quando pro me mortuus es, factus sum amicus, frater & filius per gratiam. Exaudivisti inimicum nondum te deprecantem;

cantem; quomodo despicies amicum tuum cum lachrymis & precibus ad te accedentem? Venientem ad te non ejicies foras, quia sermo tuus veritas est. Locutus es nobis in spiritu & veritate, & verba vitæ æternæ à te accepimus. Atende atq; erige te, anima mea; antea eramus peccatores per naturã, jam verò *justi* per gratiã; anteà eramus inimici, jam verè amici atque propinqui; anteà subsidium nostrum in morte Christi, jam verò in ipsius etiam vita; antea eramus mortui in peccatis nostris; jam verò vivificati in Christo. O nimiam Dei charitatem, quâ dilexit nos! O abundantes divitias divinæ gratiæ, quâ nos confidere fecit in cœlestibus! O viscera misericordiæ Dei nostri, in quibus nos visitavit Oriens ex alto! Quod si Christi mors justitiam & vitam nobis attulit, quid ipsius vita poterit? Si Salvator pretium Patri persolvit moriens; quid faciet vivus, & pro nobis intercedens: Vivit enim & habitat in corde nostro Christus, modò vivat atq; vigeat in eo sanctissimi ipsius meriti recordatio. Trahe me Domine Jesu, ut possideam in rei veritate, quod hîc expecto in spei firmitate. Sit tecum quæso minister tuus, & videat claritatem, quam dedit tibi Pater; inhabitet mansionem, quam parâsti illic in domo patris tui. Beati qui habitant in domo tua Domine; laudabunt te in sæculum sæculi.

MEDI-

MEDITATIO XII.

De natura ac proprietatibus veræ fidei.

Viva est & victrix; si modo vera fides.

O Dilecta anima, fidei virtutem considera, & Deo fidei datori unico gratias age. Fides unica Salvatori nostro vicissim nos inserit, ut veluti palmites ex vite succum, ita nos ex ipso vitam, justitiam, & salutem hauriamus. Excidit Adamus gratiâ Dei, & imaginem divinam amisit suâ incredulitate, sed vicissim in gratiam recipimur, & imago Dei in nobis reformari incipit fide. Per fidem Christus, noster efficitur, & in nobis habitat; ubi autem Christus, ibi gratia Dei; ubi gratia Dei, ibi hæreditas vitæ æternæ. Fide Abel majorē hostiam obtulit Deo: quàm Cain; ita spirituales hostias offerimus Deo per fidem: fructum scilicet labiorum nostrorum. Fide Henoch translatus est; ita fides ex consortio humano in societatem cœlestem nos transfert, etiamnū in hac vita. Jam enim Christus in nobis habitat, jam in nobis est vita æterna, sed abscondita. Fide Noah arcam apparavit: Ita fide ingredimur Ecclesiam, in qua animæ servantur, reliquis omnibus in vasto mundi pelago pereuntibus. Fide Abra-

ham terram idololatricam relinquebat: Ita fide eximus ex mundo, parentes, fratres, & cognatos relinquentes, & Christi vocantis verbo adhærentes. Fide peregrinatus est, & expectavit terram promissam: Ita & nos fide expectamus cœlestem Hierosolymam, quam Deus in cœlis præparavit: advenæ sumus & peregrini in hoc mundo, ad cœlestem patriam fide aspirantes. Fide concepit Sara in Senectute filium Isaac: Ita & nos spiritualiter emortui accipimus virtutem Christum spiritualiter concipiendi. Ut enim Christus in sanctis Mariæ Virginis visceribus semel conceptus: ita quotidiè in fideli anima, quæ se puram conservat à mundanis congressibus, spiritualiter nascitur. Fide obtulit Abraham Isaac, ita & nos propriam voluntatem dilectum animæ filium, fide spiritualiter mactamus & sacrificamus: Qui enim Christum sequi desiderat, semetipsum abnegare debet; id est; propriæ voluntati, proprio honori, proprio amori renunciare. Fide Isaac benedicit Jacob: ita fide participes reddimur omnium divinarum benedictionum: Nam in semine Abrahæ, id est, in Christo, omnes gentes benedicuntur. Fide prophetavit Joseph de exitu Israëlitarum ex Ægypto, & de ossibus suis mandavit: ita fide expectamus ex hac spirituali Ægypto, scilicet mundo, exitum,

& beatam corporis reſurrectionem. Fide Moſes per tres menſes ſervatus eſt: ita nos à Satanæ tyrannide fides abſcondit, donec tandem in regale Dei palatium adducamur, & in reges ſpirituales adoptemur. Fide Moſes elegit calamitatum populi ſui particeps eſſe potiùs quàm in Ægypti gloria vivere: Ita fides excitat in nobis contemptum gloriæ, honoris, divitiarum & voluptatum hujus ſeculi, & deſiderium cœleſtis regni. Fide eligimus potiùs ignominiam Chriſti, quàm theſauros hujus ſeculi. Fide reliquit Moyſes Ægyptum, nec metuebat Regis iram. Sic fides nos animat & cònfirmat, ne nimis Tyrannorum hujus mundi terreamur, ſed forti & conſtanti animo Deo vocanti obediamus. Fide celebravit Iſraël Paſcha; ita & nos Paſcha celebramus fide; Paſcha noſtrum immolatus eſt Chriſtus, cujus caro verè eſt cibus, & cujus ſanguis verè eſt potus. Fide Iſraelitæ tranſierunt per mare rubrum; ita fide pertranſimus mare hujus ſeculi. Fide conciderunt muri Hierichuntis: Ita fide deſtruimus omnes munitiones Satanæ. Fide Rahab ſervata eſt: Ita in illa univerſali mundi panoletria fide ſervabimur ab interitu. Fide Patres devicerunt regna, leonum ora obturarunt, ignis vim extinxerunt: Ita & nos fide regum Satanæ deſtruimus, infernalis leonis

insidias & furorem evadimus, & ab ignis infernalis ardore liberamur. Fides autem non est nuda opinio & professio, sed viva & efficax Christi in Evangelio propositi apprehensio, est plenissima de gratia Dei persuasio, fiducialis cordis nostri quies, & pax in Christi merito recumbens. Nascitur hæc fides ex verbi divini semine. Nam fides & Spiritus unum sunt. Verbum autem Spiritus sancti vehiculum: Fructus sequitur naturam sui seminis; fides divinus fructus est; ergò & semen divinum adesse oportet, scilicet verbum. Sicut in creatione lux oriebatur ex verbo Dei; nam dixit Deus, Et facta est lux; Ita lux fidei oritur ex luce verbi divini: In lumine tuo videbimus lumen, ait Psaltes. Cum fides nos Christo conjungat, nos cum Christo uniat, ideò etiam est in nobis mater omnium virtutum: Ubi fides, ibi Christus; ubi Christus, ibi sancta vita, scilicet vera humilitas, vera mansuetudo, vera dilectio: Christus & Spiritus Sanctus non divelluntur: Ubi Spiritus Sanctus, ibi vera sanctitas. Ergo ubi non est vita sancta, non est sanctificans Spiritus: ubi non est spiritus, ibi nec Christus: ubi non est Christus, ibi nec vera fides. Quicunque palmes non haurit vitam & succum ex vite, non judicandus est cum vite conjunctus; ita nondum per fidem Christo sumus

conjuncti, nisi vitam & succum ex ipso trahamus. Fides est spiritualis lux; corda enim illuminantur fide: ergò spargit radios bonorum operum; ubi verò non sunt radii spiritualis Vitæ, ibi etiam nondum est vera lux fidei. Opera mala sunt opera tenebrarum; fides autem lux est: quæ verò socieras luci cum tenebris? Opera mala sunt semen Satanæ, fides est semen Christi: quæ verò societas Christo cum Satana? Fide purificantur corda: quomodo verò potest esse interna puritas cordis, ubi impura verba & impura opera exteriùs apparent? Fides est victoria nostra: quomodo ergo ibi potest esse vera fides, ubi caro vincit Spiritum, & captivum quasi ducit? Per fidem habemus Christum, & in Christo vitam æternam; sed nullus impœnitens & in peccatis perseverans, vitæ æternæ particeps: quomodo ergo Christi? quomodo fidei? Accende in nobis, ô pie Christe, veræ fidei lucem, ut per fidem consequamur æternam salutem.

MEDITATIO XIII.

De spirituale conjugio Christi & Animæ.

Animarum sponsus Jesus.

DEsponsabo te mihi in sempernum, dicit Christus ad fidelē animam: Christus nu-

ptiis in Cana Galilææ celebratis interesse voluit, ut ostenderet, quod ad nuptias spirituales in mundum venerit. Gaudens gaude in domino, & exulta fidelis anima in Deo tuo, qui induit te vestimentis salutis, & indumento justitiæ circumdat te, tanquam sponsam ornatum monilibus. Gaude propter sponsi honorem, gaude propter sponsi decorem, gaude propter sponsi amorem. Honor illius maximus: est enim verus Deus in sæcula benedictus: Quanta ergò dignitas hujus crearuræ, fidelis scilicet animæ, quod ipse Creator eam sibi vult desponsare? Deçor ipsius maximus; est enim speciosus formâ præ filiis hominum; siquidem videbant gloriam ejus, gloriam quasi unigeniti à Patre; splendebat facies ejus sicut Sol, vestimenta erant sicut nix: diffusa etiam est gratia in labiis ejus, gloria & honore est coronatus: Quantæ ergo est misericordiæ, quod summa illa pulchritudo, animam peccatorum maculis deformatam in sponsam non dedignatur sibi eligere? Summa ex parte sponsi majestas; summa ex parte sponsi venustas, summa ex parte sponsæ deformitas: & tamen major adhuc amor sponsi erga sponsam, quàm sponsæ erga honoratissimum & pulcherrimum illum sponsum. Vide amorem immensum tui sponsi, ô fidelis anima; amor è cœlo ad ter-
ram

ram eum traxit, ad columnam ligavit, cruci affixit, ſepulchro clauſit, ad inferos atraxit. Quis fecit hæc omnia, niſi amor erga ſponſam? Sed cor noſtrum ſaxo & plumbo gravius; quod, tanti amoris vinculum non trahit ſurſum in cœlum, ex quo priùs traxit Deum ad homines. Nuda erat ſponſa, nec poterat ad regale cœleſtis regni palatium ita nuda introduci: Ipſe induit eam veſtimentis ſalutis & juſtitiæ. Cum in ſordida peccatorum tunica & turpiſſimo iniquitatas panno involuta jaceret, dedit illi, ut cooperiret ſe byſſino ſplendenti & candido: byſſinum, juſtiſicationes ſunt ſanctorum: veſtis illa eſt juſtitia morte & paſſione ipſius ſponſi parta. Laborabat Jacob quatuordecim annis, ut Rachelem obtineret ſponſam; Chriſtus per triginta quatuor ferè annos ſuſtinuit famam, ſitim, frigus, paupertatem ignominias, contumelias, vincula, flagella, fellis amaritudinem, mortem, crucem, ut fidelem animam ſibi parare & acquirere poſſet ſponſam. Deſcendebat Samſon, & ex Philiſtæis exitio adjudicatis populis ſibi ſponſam quærebat, deſcendit Dei Filius, & ſponſam ſibi elegit ex damnatis & æternæ morti addictis hominibus. Inimicum erat ſponſæ genus cœleſti Patri, ſed ipſe illud per acerbiſſimam paſſionem Patri reconciliavit. Conculcata erat ſpon-

ſa in ſanguine ſuo, projecta ſuper faciem terræ; ſed ipſe eam lavit baptiſmi aquâ, & lavacro mundavit ſanctiſſimo; emundavit ſponſæ ſanguinem proprio ſuo ſanguine; quia Filii Dei ſanguis emundat ab omnibus peccatis; Sordida & deformis erat ſponſa: ſed ipſe eum unxit oleo, miſericordia ſcilicet & gratia. Non erat honorificè veſtita ſponſa; ſed ipſe dedit ei armillas & inaures, ornavit eam virtutibus & variis Spiritus S. muneribus. Pauperrima erat ſponſa, & quod arrhæ loco daret, non habebat; ideò reliquit ei arrham Spiritus, & arrham carnis ab eadem accepit, & in cœlum adduxit. Famelica erat ſponſa ſed ipſe ſimilam & mel & oleum dedit ei ad comedendum, carne & ſanguine proprio eam paſcit ad vitam æternam. Immorigera eſt ſponſa, & ſæpè fidem conjugalem frangit, fornicatur cum mundo & Diabolo, ſed ex immenſo amore in gratiam viciſſim eam recipit Sponſus, quotiès in vera converſione ad eum revertitur. Agnoſce, ô fidelis, anima, tot ac tanta infinita amoris indicia! Ama ô fidelis anima, amorem illius, qui ex amore tui deſcendit in uterum virginis! Tanto eum amare debemus plus nobis ipſis, quanto major ipſe eſt, qui ſe pro nobis tradidit: Omnis vita noſtra conformis reddatur, qui ex amore noſtrum ſe nobis conformavit. Ingratiſſimus

mus meritò habetur, qui amantem ſe viciſſim non amat: quantum ergò diligendus à nobis is, qui ex amore noſtri ſuæ quaſi majeſtatis oblitus. Felix anima, quæ ſpiritualis hujus conjugii vinculo Chriſto conjungitur, illa omnia Chriſti beneficia tutò ac confidenter ſibi applicat: quemadmodum aliâs in conjugio coruſcat uxor radiis mariti. Particeps autem reddimur beati & ſpiritualis hujus conjugii ſola fide, ſicut ſcriptum eſt: Deſponſabo te mihi in fide. Fides Chriſto tanquam ſpirituali viri nos palmites inſerit, ut vitam & ſuccum ex eo trahamus, & veluti, qui in conjugio vivunt, non ampliùs ſunt duo, ſed una caro: ita qui per fidem adhærent, fiunt unus Spiritus cum eo, quia per fidem Chriſtus habitat in cordibus noſtris, fides illa ſi vera eſt, per dilectionem efficax eſt. Quemadmodnm in V. T. Sacerdotes ducere cogebantur virgines: ita cœleſtis ille Sacerdos talem ſibi virginem ſpiritualiter copulat, quæ à diaboli, mundi ac propriæ carnis complexibus ſeſe integram ac immaculatum ſervat. Effice, ô Chriſte nos dignos, ut ad nuptias Agni aliquando introducamur: Amen.

MEDITATIO XVI.

De mysteriis Incarnationis.

Fulgent cunabula Christi.

ABducamus paulispèr animos nostros ab his temporalibus, & mysteria nativitatis Dominicæ contemplemur. Filius Dei ad nos de cœlo descendit, ut adoptionem filiorum consequamur: Deus homo fit, ut homo divinæ gratiæ & naturæ particeps fiat. Circà mundi vesperam nasci Christus voluit, ut significaret, incarnationis beneficia non præsentem hanc, sed æternam vitam attingere. Tempore Augusti pacifici nasci voluit, qui humanum genus cum Deo pacificavit. Tempore servitutis Israëliticæ nasci voluit, qui est verus liberator & vindex populi sui. Sub imperio alieni Domini nasci voluit, utpote cujus regnum non erat de hoc mundo. Nascitur de virgine, ut significet, se non concepi aut nasci, nisi in cordibus eorum, qui spirituales Virgines sunt, hoc est, quorum mentes nec mundo, nec diabolo, sed Deo in uno spiritu adhærent. Nascitur purus & sanctus, ut impuram & contaminatam nativitatem nostram sanctificet. Nascitur à Virgine viro desponsata, in matrimonii divinitus instituti

stituti honorem. Nascitur in noctis tenebris, qui erat vera lux mundi, tenebras illuminans. Reponitur in præsepe, qui est verum animæ nostræ pabulum. Nascitur inter bovem & asinum, ut homines, qui jumentis per peccatum assimilati erant, ad pristinam dignitatem reducat. Nascitur in Bethlehem, id est domo panis, qui ubertimum divinorum beneficiorum secum afferebat pabulū. Primogenitus est & unigenitus matris suæ in terris, qui secundum divinam naturam est primogenitus & unigenitus Patris in cœlis. Nascitur pauper & inops, ut cœlestes divitias nobis comparet. Nascitur in vili pecorum stabulo, ut ad cœlestis aulæ nos deducat palatia. E cœlis beneficii mittitur nuncius, quia nemo in terris illius magnitudinem intelligebat. Cœlestium munerum merito etiam cœlestis nuncius est. Gaudent Angelorum exercitus, qui nos, ob incarnationem Filii Dei, beatitudinis suæ possunt habere socios. Pastoribus tantum miraculum priùs nunciatur, quia verus animarum Pastor venerat perditas ovum in viam reducturus. Contemptis & ignobilibus tanti gaudii materia nunciatur, quia nemo ejus particeps fieri potest qui non in oculis suis sibi displicet. Vigilantibus juxta gregem hæc nativitas nunciatur, quia non illi, qui in peccatis ster-

tunt, ſed quorum cor ad Deum vigilat, muneris particpes fiunt. Jubilat cœleſtis militiæ Chorus, qui ob primi parentis culpā miſerè erat contriſtatus. Claritas Domini & Regis illius apparet in cœlis, cujus vilitatem homines deſpiciebant in terris. Timorem dimittere jubet Angelus, quia natus erat is, qui omnis timoris cauſas è medio erat ſublaturus. Gaudium è cœlo nunciatur, quia natus erat omnis gaudii Author & Dator. Gaudium præcipitur, quia inimicitia inter Deum & homines, omnis triſtitiæ cauſa erat remota. Gloria in excelſis Deo redditur, quam primus parens illicita mandati tranſgreſſione rapere voluerat. Vera pax hâc nativitate parta eſt, quia anteà homines erant Deo inimici, anteà adverſa ipſis erat propria conſcientia, anteà ſemetipſis diſſidebant invicem. Vera pax terris eſt reddita, quia ſuperatus is, qui nos captivos detinebat. Adeamus & nos cum paſtoribus Chriſti præſæpe, hoc eſt, Eccleſiam, & in faſciis, id eſt, Scripturis Sacris, involutum inveniemus hunc infantulum. Conſervemus & nos cum Maria, ſancta Domini matre, tanti myſteria verba, & quotidiana memoria jugitèr ea recolamus. Subſequamur voce noſtrii præcinentes Angelos, & meritas pro tanto beneficio agamus gratias. Jubilemus & læte-

mur

mur cum toto cœlesti exercitu. Si enim Angeli tantopere gaudent nostri causa, quantò magis nobis gaudendum erit, quibus natus & datus hic infans? Si voces & jubila tollebant Israelitæ, cùm arca fœderis ad illos adduceretur, quæ figura & umbra fuit Incarnationis Dominicæ; quantò magis nobis lætandum, ad quos ipse Dominus in assumpta carne nostra descendit? Si Abraham gavisus est, cum diem Domini videret, & in specie ad tempus assumpta Dominus ipsi appareret, quid nobis faciendum erit, cum jam naturam nostram perpetuò & indissolubili fœdere sibi junxerit? Miremur hîc immensam Dei bonitatem, qui cum ad ipsum nos ascendere non poteramus, ipse ad nos descendere voluit. Miremur immensam Dei potentiam, qui ex duobus, divina scilicet & humana natura, facere potuit unum conjunctissimum, ut jam unus idémque sit Deus & homo. Miremur immensam Dei sapientiam, qui de nostri redemptione modum invenire potuit, cum nec Angeli nec homines modum viderent. Infinitum bonum offensum erat, infinita requirebatur satisfactio: Homo Deum offenderat, ab homine requirebatur satisfactio: Sed ab homine nec infinita præstari poterat satisfactio, nec justitiæ divinæ satisfieri poterat sine infinito pre-

tio. Factus igitur Deus homo, ut & qui peccaverat, satisfaceret, & qui infinitus erat, infinitum pretium persolveret. Miremur hoc stupendum justitiæ & misericordiæ divinæ temperamentum, quod nulla creatura antequam Deus manifestaret, inveni e poterat, nec postquam mantfestatum est, plenè percipere potest. Miremur hæc, non curiosius rimemur: introspicere cupiamus, etsi totum non capiamus: fateamur potiùs nostram ignorantiam, quam Dei negare velimus potentiam.

MEDITATIO XV.

De salutari fructu Incarnationis.

Sit grata redemptio Christi.

ANnuncio vobis gaudium magnum, dicit in Nativitate Salvatoris nostri Angelus. Verè magnum id est, & majus quàm humana capit intelligentia. Maximum erat malum, quod sub ira Dei, sub potestate diaboli, sub æterna damnatione captivi tenebamur: majus adhuc erat malum, quod maxima illa mala, vel ignorarent, vel negligerent homines: Jàm verò magnum nobis nunciatur gaudium, quia venerat in mundum

dum, qui nos ab omnibus illis malis liberat. Venit Medicus ad ægrotos, redemptor ad captivos, ad errantes via, ad mortuos vita, ad damnatos salus: Sicut Moses missus à Domino ad populum Israëliticum è servitute Ægyptica liberandum: Ita Christus à Patre missus ad totum genus humanum redimendum à captivitate diabolica. Sicut columba siccatis post diluvium terris olivæ ramusculum ad arcam Noæ ferebat: Ita Christus in mundum venit, ad prædicandam pacem, & generis humani cum Deo reconciliationem. Meritò ergò lætamur, & de misericordia Dei magna concipimus. Qui nos adhuc inimicos existentes adeo dilexit, ut naturam nostram in arctissimum divinitatis complexum assumere non fuerit dedignatus, quid per carnis participationem sibi conjunctis denegabit? Quis unquam carnem suam odio habuit? quomodo ergò summa illa & infinita misericordia nos suæ naturæ jam participes factos à se repellere poterit? Quis magnitudinem hujus mysterii cogitatione, nedum verbis assequi potest? summa ibi sublimitas & summa vilitas, summa ibi potentia & summa infirmitas, summa ibi majestas & summa fragilitas. Quid Deo sublimius & homine vilius? Quid Deo potentius & homine infirmius? Quid Deo gloriosius & fra-
gilius

gilius homine? Sed summa illa potentia invenit modum, quo hæc jungerentur, cum summa illa justitia talis conjunctionis necessitatem requiretur. Quis magnitudinem etiam hujus mysterii percipere potest? Æquivalens & infinitum pretium requirebatur pro offensa hominis, quia ab infinito bono scilicet Deo, homo se averterat: sed quid infinito Deo æquivalens esse poterat? Ipsa igitur infinita justitia quasi de seipsa sumit sibi æquivalens pretium, ac in carne patitur Deus Creator, ne creaturæ caro in æternum patiatur. Læsum erat infinitum bonum, non poterat intercedere nisi infinitæ potestatis Mediator: quid autem præter Deum infinitum? Ipse igitur Deus sibi reconciliavit mundum, ipse Deus fit Mediator; Ipse Deus suo sanguine humanum genus redemit. Quis magnitudinem hujus mysterii percipere potest? Offensus erat sumus Creator, nec de placatione & reconciliatione creatura erat sollicita: idē qui offensus erat creaturæ, carne assumpta fit reconciliator. Deseruerat homo Deum, atque ad inimicum Dei diabolum se convertat; sed idem qui desertus erat, desertorem suum sollicitus inquirit, & ad se benignissimè iterum invitat. Recesserat homo ab infinito illo bono, & prolapsus erat in infinitū malum; sed idem illud bonū infinitum

dato

dato infinito redemptionis pretio, ab infinito illo malo creaturam liberat. Annon hæc infinita misericordia, omnem hominis finitum intellectum & cogitationem excedens? Gloriosior est effecta natura nostra per Christum, quàm per Adami peccatum dedecorata fuerat: Plus in Christo recepimus, quàm in Adamo amisimus. Abundaverat peccatum, sed superabundavit divina gratia. Perdidimus in Adamo innocentiam; in Christo recepimus plenam justitiam. Mirentur alii divinam potentiam; magis adhuc miranda est divina beneficentia: Quamvis in Deo æqualis sit potentia & misericordia, utraque scilicet infinita. Mirentur alii creationm; mihi magis libet mirari redemptionem: quamvis & creatio & redemptio sint infinitæ virtutis actiones. Magnum est, hominē nihil quicquam meritum, quippe nondum existentem, creare; majus adhuc esse videtur, hominem malè meritum redimere, & debiti satisfactionē in se recipere. Mirabile est, quod caro nostra & ossa nostra à Deo nobis sint formata; mirabilius adhuc est, quod ipse Deus caro de carne nosta, & os de ossibus nostris fieri voluit: O anima me, esto grata Deo tuo; qui te creavit, cum nondum esses; qui te redemit, cum per peccatum damnata esses; qui tibi per fidem Chri-
sto

sto adhærenti cœlestia præparavit gaudia.

MEDITATIO XVI.

De spirituali piorum refectione.

Quid Deus est animæ? lux, medicina, cibus.

MAgnum benignissimus Deus paravit convivium, sed famelica corda ad illud afferenda sunt. Non percipit cœlestis convivii suavitatem, qui non gustat: non gustat, qui non esurit. In Christum credere, est ad convivium cœleste accedere. Nemo autem potest credere, nisi qui peccatis suis agnitis verè convertitur atque pœnitet. Contritio est animæ spiritualis esuritio: Fides est spiritualis pastio. Israëlitis Deus in deserto dabat Manna, Angelorum panem; in hoc convivio Novi Testamenti dat Deus cœleste Manna, scilicet gratiam suam, peccatorum condonationem, imò Filium suum Angelorum Dominum. Christus est verus ille cœlestis panis, qui de cœlo descendit, ut daret vitam mundo. Plenus porcorum siliquis, hoc est, hujus mundi delitiis, non desiderat illam suavitatem. Exterior homo non percipit, quid interiori dulce sit.

In

In deserto dat Deus suum Manna, id est, ubi omnis terrenus cibus, omnis terrena consolatio, animæ subtracta. Qui uxores habent, venire detractabant: Castæ virgines, id est, animæ nec diabolo per peccata, nec mundo per delitias adhærentes, accedunt ad hoc convivium. Despondi vos castam virginem uni viro, inquit Apostolus: Anima nostra non debet adulterio spirituali indulgere; ut Deus cum ipsa spirituale conjugium possit contrahere. Qui agri visendi delectatione tenebantur, venire recusabant: qui hujus mundi voluptates amant, ad cœlestem suavitatem non aspirant. Desiderium est pes animæ: non accedit anima nostra ad convivium hoc mysticum, si non desiderat: non potest anima hujus mundi consolatione repleta cœlestem suavitatem desiderare. Cum dives juvenis audiret, propter Christum divitias, quibus anima ejus adhærebat, esse deserendas, discedebat tristis. Cœlestis Elisæus, Christus, non infundit oleum cœlestis suavitatis nisi omnia vasa prius vacua: Non ingreditur in animam amor Dei, nisi prius discedat amor proprius, & amor mundi. Ubi thesaurus noster, ibi cor nostrum. Si pro thesauro habes mundum, cor tuum est in mundo. Amoris vis est unitiva: si terram amas, terræ unitus es. Amoris vis immutativa

mutativa, ſi mundum amas, mundum efficieris: ſi cœlum amas, cœleſtis eris. Qui boves emunt & negotiantur, non veniunt ad Chriſtum. Qui corde ſuo divitiis adhærent, cœleſtes divitias non requirunt: Divitiæ terrenæ falſa quadam ſufficientiæ ſpecie animæ deſiderium explent, ne veram ſuam ſufficientiam, quæ plenè ſatiat appetitum, in Deo requirat: Omnes divitiæ terrenæ conſiſtunt in creaturis, in argento, auro, ædificiis, fundis, pecoribus: Nulla autem creatura verè ſatiat animam noſtram, quia illa eſt omnibus creaturis præſtantior; omnes enim in ipſius uſum conditæ: Quam infirmæ ſint creaturæ ad noſtra deſideria implenda & ſatienda, patet in morte, in qua ab omnibus deſerimur creaturis. Mirum eſt, nos tam firmitèr creaturis adhærere, cum tam infirmitèr & inſtabiliter illæ adhæreant nobis. Adamus cum à Dei conſolatione ſe averteret, & in arbore ſcientiæ boni & mali delectationem quæreret, paradiſo expellebatur: Anima noſtra, ſi à Deo ad creaturas ſe avertit, cœleſti conſolatione & privatur & ab arbore vitæ penitus arcetur. Quid verò reſtat illis, qui hoc convivium negligunt? Tranſit mundus, & omnes qui adhærent ipſi: tranſeunt creaturæ, & omnes, qui ſpem poſuerunt in eis. Jurat cœleſtis Pater, non guſtaturos illos cœnam, nam,

nam, qui boves, agros, uxores, hoc est, quæcunque terrena, cœlestis convivii suavitati præferunt: post cœnam non ulteriùs cibus apparatur: neglecto Christo nullum amplius restat remedium: contemptores illi æterna fama punientur, & in æternis vivent tenebris. Qui noluerunt audire Christum vocantem; Venite ad me, qui laboratis & onerati estis: audient aliquando ipsum præcipientem: Ite, maledicti, in ignem æternum. Sodomitæ igne absumebantur, cum per Lothi concionem ad hoc convivium vocati venire recusabant: ignis divini furoris in æternum durans absumet illos, qui per Evangelium vocati convivium hoc spreverunt. Sponso veniente virgines, quarum lampades oleo destituebantur, moras nectunt; interim janua clauditur: quorum corda, Spiritus sancti oleo non repleta in hoc mundo, non intromittet illos Christus ad suum gaudium, sed claudetur illis janua indulgentiæ, janua misericordiæ, janua consolationis, janua spei, janua gratiæ, janua bonorum operum. Est adhuc interna quædam Christi vocatio; felix qui audit eam! Pulsat sæpius januam cordis nostri Christus sanctis desideriis, devotis gemitibus, piis cogitationibus; felix qui pulsanti aperit. Quàm primùm sanctum aliquod cœlestis gratiæ desiderium in corde sentis, certò

certò ſtatue, Chriſtum cor tuum pulſare: intromitte eum, ne tranſeat, ne tibi miſericordiæ ſuæ januam ipſe poſteà occludat. Quàm primùm flammulam aliquam piarum meditationum in corde ſentis, judica, favore divini amoris, ſancti ſcilicet ſpiritus, eam accenſam; fove & ale flammam illam, ut in ignem amoris excreſcat; cave, ne Spiritum extinguas, & opus domini impedias. Qui deſtruit Templum Domini, ſeverum ejus judicium ſentiet. Templum Domini eſt cor noſtrum, Illud deſtruit, qui ſpiritui ſancto interiùs per verbum vocanti locum dare renuit. In V. T. Prophetæ interiùs loquentem audire poterant Dominum; in N. T. omnes verè pii internos illos Spiritus ſancti motus atque tractus ſentiunt: Beati omnes, qui audiunt & ſequuntur.

MEDITATIO XVII.

De Baptiſmi fructibus.

Sacrum Baptiſma lavacrum eſt.

RECordare, fidelis anima, magnæ Dei gratiæ in ſalutari Baptiſmi lavacro tibi præſtitæ. Baptiſmus eſt lavacrum regenerationis, ergò Baptiſmi lavacro tinctus non ampliùs

amplius totus est vetustate carnalis nativitatis; sed quia ex Deo natus, per aquam scilicet & spiritum, ideò etiam Dei Filius, & quia filius, ideo etiam æternæ felicitatis hæres. Ut Pater æternus in Baptismo Christi edidit hanc vocem; Hic est Filius meus dilectus. Ita omnes, qui credunt & baptizantur, in filios adoptat. Sicut in Baptismo Christi, Spiritus Sanctus apparuit in specie columbæ, ita quoque in nostro Baptismo adest, eique vim tribuit, imò etiam per Baptismum confertur credentibus, atque in eis novos motus efficit, ut sint prudentes sicut serpentes, & simplices sicut columbæ. Sicut erat in creatione, ita quoque res se habet in nostra regeneratione. In prima rerum creatione Spiritus Domini incubabat aquis, & vitalem vim eis conferebat: ita quoque in aqua Baptismatis adest S. Spiritus, eamque salutare nostræ regenerationis medium efficit. Ipse Salvator noster Christus baptizari voluit, ut testatum faceret nos per Baptismum ejus membri effici; sæpiùs medicina capiti adhibetur, ut alia corporis membra sanentur; caput nostrum spiritu-ale Christus est; Baptismi medicinam pro salute mystici corporis assumpsit. In circumcisione Deus fœdus inibat cum populo suo in V. T. ita per Baptismum recipimur in fædus Dei Novo Testamento

mento, quia in locum Circumcisionis Baptismus successit: Qui ergò est in Dei fœdere, non timeat à Diaboli accusatione. In Baptismo Christus induitur: hinc sancti dicuntur dealbasse stolas suas in sanguine Agni: Perfecta Christi justitia est vestis illa pulcherrima: qui ergò hac indutus est veste, non timeat à peccatorum labe. Erat Hierosolymis piscina circa Probaticam, in eam certo tempore descendebat Angelus, eamque turbabat; qui primus post turbationem in eam descendebat, sanabatur, à quocunque detineretur morbo; aqua in piscina ista ab omni peccatorum morbo nos sanat, quando Spiritus Sanctus in eam descendit, eamque sanguine Christi, qui pro nobis victima factus, turbat, sicut & olim in Hierosolymitana ista piscina victimæ abluebantur. Circa Baptismum Christi aperiebantur cœli, Ita quoque in nostro Baptismo cœlestis aperitur janua. In Christi Baptismo aderat tota S. S. Trinitas: Ita quoque in nostro Baptismo adest: Et sic in verbo illo promissionis, quod annexum est elemento aquæ, fides accipit gratiam Patris adoptantis, meritum Filii mundantis, & efficaciam Spiritus Sancti regenerantis. Pharaoh & omnis exercitus submergebatur in mari rubro; Israëlitæ salvi & incolumes pertransibant Sic in Baptismo

mo ſubmergitur omnis exercitus vitiorum, & fideles ſalvi ad promiſſam cœleſtis regni hæreditatem perveniunt. Ideò quoque Baptiſmus eſt mare illud vitreum, quod videbat Johannes; per eum, velut per vitrum quoddam, ſplendor Solis juſtitiæ mentes noſtras intrat: Erat autem illud mare antè thronum Agni: Thronus Agni eſt Eccleſia, in qua ſola habetur ſancti Baptiſmatis gratia. Videbat Propheta Ezechiel agredientes ex templo, quæ vivificabant & ſanabant omnia: In Templo Dei ſpirituali, hoc eſt, Eccleſia, ſcaturiunt adhuc ſalutares Baptiſmi aquæ; in quarum profundum projiciuntur peccata noſtra; ſanabuntur & vivent omnia ad quæ venerit torrens iſte. Baptiſmus eſt ſpirituale diluvium, quo omnis caro peccati mergitur: corvus immundus ſeu Diabolus exit; columba verò ſeu Spiritus Sanctus devolat, & folium olivæ, id eſt, pacem ac tranquillitatem, mentibus inſpirat. Recordare ergò, fidelis anima, maximæ iſtius gratiæ in Baptiſmo tibi præſtitæ, & debitas Deo gratias age. Cæterum quò uberior in nos collata eſt per Baptiſmum gratia, eò diligentior collatorum donorum eſſe debet cuſtodia. Sepulti ſimus cum Chriſto per Baptiſmum in mortem; ideò, ut Chriſtus excitatus ex mortuis in gloriam Patris, ita ut nos in nova vita incedamus. Sani facti

facti ſumus; ergò non peccenus ampliùs, ne quid deterius nobis contingat. Induimus Chriſti juſtitiam veſtem longe prætioſiſſimum; ergo peccatorum maculis eam non inquinemus. Vetus noſter homo crucifixus & mortuus eſt in Baptiſmo; vivat ergò novus homo. Regenerati ſumus, & Spiritu mentis renovati in Baptiſmo; ergò caro non dominetur Spiritui. Vetera tranſierunt; ecce nova facta ſunt omnia: vetuſtas ergò carnis non prævaleat novitati Spiritus. Filii Dei facti ſumus per ſpiritualem regenerationem, agamus ergò vitam tali Patre dignam. Templum ſancti Spiritus facti ſumus; paremus ergò gratam tanto hoſpiti ſedem. In fœdus Dei recepti ſumus;caveamus ergo, ne diaboli ſtipendiis mereamur, & ſic fœderis gratia excidamus. Effice in nobis hæc omnia, ô benedicta Trinitas, unns Deus: Qui dediſti tantam in Baptiſmo gratiam, da etiam in tanta gratia perſeverentiam.

MEDITATIO XVIII.

De ſalutari corporis & ſanguinis Chriſti participatione.

Vitæ fons eſt caro Chriſti.

QUi manducat carnem meum, vivet in æternum, dicit Chriſtus. Magnum omninò Salvatoris noſtri beneficium; quod non ſolùm carnem noſtram aſſumpſit, & in cœleſtis gloriæ thronum evexit; ſed etiam corpore & ſanguine ſuo ad vitam æternam noſmet paſcit. O ſalutares animæ delitias! O exoptatum convivium! O cœleſtem & Angelicum cibum! Quamvis Angeli deſiderent in magnum illud myſterium introſpicere: non tamen Angelos, ſed Abrahæ ſemen aſſumpſit: Propinquior nobis Salvator noſter, quam ipſis Angelis, quia dilectionem ipſius ex eo cognovimus, quod de Spiritu ſuo dedit nobis: neque ſolùm de ſpiritu, ſed etiam de corpore & ſanguine ſuo. Sic enim de pane & vino Euchariſtico dicit Veritas: Hoc corpus meum; hic ſanguis meus. Quomodo oblivisci eorum poterit Dominus, quos ſuo corpore & ſanguine redemit, quos ſuo corpore & ſanguine aluit! Qui manducat carnem & bibit ſanguinem

nem Christi manet in Christo & Christus in ipso. Non igitur magnoperè admiror, quod capilli capitis nostri numerati, quod nomina nostra in cœlo scripta, quod in manibus Domini descripti sumus, & in sinu ejus ac matrice portemur; Quia Christi corpore & sanguine pascimur. Magna profectò dignitas animarũ nostrarum, quæ pretioso redemptionis suæ λύτρῳ pascuntur. Magna etiam dignitas corporum nostrorũ, quæ animæ, Christi corpore redẽptæ Christi corpore saturatæ, habitacula, Spiritus sancti Tẽpla, totiúsque sacratissimæ Trinitatis domicilia: Fieri non potest, ut eadem in sepulchro maneant, cum nutrita sint corpore & sanguine Domini nostri. Hic ille cibus grandium: manducamus eum, nec tamen mutamus eum in corpus nostrum, sed mutamur in ipsum. Christi membra sumus, & ipsius Spiritu animamur, corpore & sanguine pascimur. Hic panis est, qui de cœlo descendit, & dat vitam mundo; de eo si quis comederit, non esurit in æternum. Panis hic gratiæ & misericordiæ; quem si quis comederit, gustat & videt, quàm suavis sit Dominus, & ex plenitudine ipsius accipit gratiam pro gratia. Panis hic vitæ est, non solùm vivens, sed etiam vivificans: si quis ex hoc manducaverit, vivet in æternum. Panis hic de cœlo descendit, neque solùm

cœlestis est, sed etiam convivas cœlestes efficet: qui salutariter & in Spiritu illum comedunt, cœlestes erunt, quia non morientur, sed in novissimo die resuscitabuntur. Resuscitabuntur autem non ad judicium, quia qui manducat de hoc pane, non venit ad judicium: non ad damnationem, quia nulla est condemnatio his, qui sunt in Christo Jesu: sed ad vitam, & salutem. Qui enim manducat carnem Filii hominis, & bibit ejus sanguinem, vitam habet in sese, & propter Christum vivet. Caro illius verè est cibus, sanguis illius verè est potus; Saturemur igitur non operum nostrorum, sed Domini cibo; inebriemur ab ubertate, non domûs nostræ, sed Domini. Hic verus vitæ fons est; qui biberit illius aquam, fiet in eo fons aquæ salientis in vitam æternam. Omnes sitientes venite ad has aquas, & qui non habetis argentum, properate, emite, comedite. Veniant sitientes, veni etiam, sitiens anima mea, peccatorum æstu exagitata. Quod si argento meritorum destitueris, eo magis propera: Meritis tuis destitutus ad Christi meritum ardentiùs propera. Propera igitur, & eme absque argento. Cubiculum hic Christi & animæ, à quo non deterreant peccata, neque etiam intrent merita. Sed quæ esse possint nostra merita? Appendunt argentum non in pani-

bus, & laborem non in saturitate, dicit Propheta: Labores nostri non exsaturant, neque meritorum argento divina emitur gratia. Audi igitur, anima mea, & comede bonum, & delectaberis in crassitudine. Verba isthæc Spiritus sunt, & vita, & verba vitæ æternæ: Calix benedictionis communicatio sanguinis Christi; Panis quem frangimus, participatio corporis Domini. Adhæremus Domino; igitur spiritus sumus unus cum ipso. Unimur ipsi non solùm naturæ communione, sed etiam corporis & sanguinis participatione. Non igitur dico cum Judæis; Quomodo potest hic nobis carnem suam dare ad manducandum? Sed potiùs exclamo: Quomodo carnem suam ad comedendum, & sanguinem suum ad bibendum distribuit nobis Dominus? Non timor potentiam, sed miror benevolentiam. Non scrutor majestatem, sed veneror bonitatem. Præsentiam credo, præsentiæ modum ignoro: arctissimum & penitissimum eum esse certò scio. Membra sumus corporis ejus. Caro de carne, os de ossibus ipsius. Habitat ipse in nobis, & nos in eo. In hujus profundissimæ abyssi cogitatione submergi desiderat anima mea; bonitatem illam quibus verbis proferat, aut declararet nondum invenit; sed maximæ illius gratiæ in Domino, gloriæ in beatis, intuitu, penitùs obstupescit.

MEDI-

MEDITATIO XIX.

De Cœnæ Dominicæ myſterio.

Mirari, non rimari, ſapientia vera eſt.

IN ſacra Domini cœna tremendum & modis omnibus adorandum nobis proponitur myſterium. Eſt ibi divinæ gratiæ theſaurus & gazophylacium. Arborem vitæ plantatam à Deo novimus, cujus fructus in concreatæ immortalitatis felicitate primos noſtros parentes, eorundémque poſteros conſervaret. Conſtituta etiam erat in Paradiſo arbor ſcientiæ boni & mali; ſed enim illud ipſum, quod à Deo in ipſorum ſalutem & vitam atq; ab obedientiæ exercitium datũ, illud mortis & damnationis fuit occaſio, dum miſeri illi Satanæ illecebris ſuiſque obſequuntur deſideriis: hic parata viciſſim vera arbor vitæ, dulce illud lignum, cujus folia ſunt in medicinam, fructus in ſalutem; ejus dulcedo omnem malorum, ipſius etiam mortis amaritu.m, tollit. Iſraëlitis Manna dabatur, ut cœleſti nutrirentur cibo: hic eſt verum illud Manna, quod de cœlo deſcendit ut vitam daret mundo, hic eſt panis cœleſtis & Angelicus cibus, de quo ſi quis co-

non esuriet unquã. Israelitæ habebant arcam fœderis & propiatorium, ubi Dominum ab ore ad os loquentem audire poterant: hic vera fœderis arca, sanctissimum Christi corpus, in quo omnes scientiæ, cognitionis & sapientiæ thesauri reconditi; hic verum est propitiatorium in Christi sanguine, qui efficit, ut dilecti simus in dilecto: neque solùm nobis loquitur per internam consolationem, sed in nobis habitat; non cibat nos cœlesti Manna, sed seipso. Hic verè porta cœli & scala Angelorum. Num enim cœlũ majus est, quã qui est in cœlo? Num cœlum Deo arctius unitũ, quàm caro & assumpta Natura humana? Cœlũ quidem sedes Dei, sed in Natura assumpta Christi requiescit Spiritus sanctus. Deus est in cœlis, sed in Christo habitat Divinitatis plenitudo. Verè magnũ est hoc & infallibile salutis nostræ pignus: Quod majus dare poterat, non habebat: quid enim ipso majus? Quid tam arctè ipsi unitum, quàm natura ejus humana, quæ in consortium beatissimæ Trinitatis assumpta, & cœlestium bonorum thesauraria facta? Quid tam arctè ipsi conjunctum, quàm caro & sanguis? His autem verè cœlestibus alimentis nos miseros vermiculos reficit, & suæ Naturæ participes facit, quomodo non & gratiæ? Quis unquam carnem suam odio habuit? Quomodo ergò

gò nos despicere poterit Dominus, quos sua carne suoque sanguine pascit? Quomodo oblivisci eorum poterit, quibus arrham sui corporis dedit? Quomodo subvertere nos poterit Satan, cum cœlesti reficimur cibo, ne deficiamus in prælio? Charos nos habet Christus, quia charè nos emit; charos nos habet, quia charis & pretiosis pascit; charos nos habet, quia ipsius caro & membra sumus. Hæc unica omnium morborum spiritualem panacæa, hoc τ̃ ἀθανασίας φάρμακον. Quod enim peccatum tantum, quod sancta Dei caro non expiet? Quod peccatum tantum, quod vivifica Christi caro non sanet? Quæ tanta mors, quæ Filii Dei morte non tollatur? quæ tam mortifera diaboli tela, quæ in hoc divinæ gratiæ fonte non extinguantur? Quæ tanta conscientiæ labes, quam sanguis hic non emundat? Israelitis in nube & igni ederat Dominus. hic verò non nubes, sed ipse Sol justitiæ, animarũ nostrarũ lux, præsens: hic non ignis divini furoris, sed fervor charitatis sentitur; neq; recedit à nobis, sed mansionem apud nos fecit. Primi parentes in Paradisum, hortum illum fragrantissimũ & suavissimũ, æternæ beatitudinis typũ, introducebantur, ut divinæ benignitatis admoniti, debitũ Creatori suo præstarent obsequium:

Ecce plus, quam Paradisus hoc loco; Creatoris enim carne saturatur creatura; Filii sanguine mundatur pœnitens conscientia, Corpore Christi aluntur Christi capitis membra; Divinis & cœlestibus epulis pascitur fidelis anima. Sancta Dei caro, quam adorant in unitate personæ Angeli, venerantur Archangeli, tremunt potestates, admirantur virtutes, illa sit spirituales nostra alimonia. Lætentur cœli, & exultet terra, magis autem fidelis anima, cui tanta ac talia impenduntur munera.

MEDITATIO XX.

De seria ante usum sacræ cœnæ præpreparatione.

Christi sis providus hospes.

NOn vulgares quædam epulæ, nec Regis quoddam convivium, sed sanctissimum corporis & sanguinis Christi mysterium nobis tractandum. Utique igitur digna requiritur præparatio, ne pro vita inveniamus mortem, pro misericordia accipiamus judicium. Quàm trepidat, quàm timet sanctissimus ille Patriarcha, fidei fortitudine insignis, cùm aliquando Dei Filius in hominis forma ipsi appareret, & Sodomam se averte-

re

re velle prænunciaret: hîc non aſpiciendus proponitur Dei Agnus, ſed guſtandus & eſitandus. Oſias cum inconſultiùs ad arcã fœderis accederet, lepra à Domino percuſſus eſt protinus: Quid igitur mirum, ſi judicium ſibi edit & bibit, qui indignè de hoc pane edit, & de hoc vino bibit? Hic enim vera novi fœderis arca per illam veterem præfigurata. Veram autem præparationem unico verbo docet Apoſtolus: Probet ſeipſum (inquit) homo, & ſic edat de hoc pane. Ut autem omnis probatio divina ad divinæ ſcripturæ normam exigendo, pari ratione etiam hæc, quam requirit Paulus. Conſideremus igitur primo loco noſtram infirmitatem. Quid eſt homo? Pulvis & cinis: è terra naſcimur, de terra vivimus, in terram revertimur. Quid eſt homo? Sperma fœtidum, ſaccus ſtercorum, & cibus vermium. Homo natus ad laborem, non ad honorem, homo natus de muliere, & ob hoc cum reatu, brevi vivit tempore, ideoquè cum metu, repletus multis miſeriis, ideoquè cum fletu, & verè multis, quia corporis & animæ ſimul. Neſcit homo ortum ſuum, neſcit obitum: ut herba ſolſtitialis pauliſper ſumus, ac brevis illa vita dolores & labores habet minimè breves. Conſideremus ſecundo loco noſtram indignitatem. Omnis quidem creatura, reſpectu Creatoris, umbra, ſomnium,

nihil. Utique etiam homo. Sed pluribus & gravioribus modis indignus est homo. Peccatis enim Creatorem suum offendit. Deus natura & essentia justus est. Natura igitur & essentia peccatis irascitur. Quid nos stipulæ ad ignem illum consumentem? Quomodo fœdissima nostra facta consistent? Quomodo iniquitates nostræ, quas ponis coram te, & errores nostri, quos collocas in lumine vultus tui? Infinitus Deus, & semper sui similis, infinitæ justitiæ & infinitæ iræ: Quod si in omnibus operibus, utique etiam in ira, in justitia & in vindicta, Deus magnus est & admirabilis prorsus. Qui non pepercit Filio, nunquid parcet figmēto? Qui non pepercit sanctissimo Filio, nunquid parcet servulo nequā? In tanto apud Deum odio peccatum est, ut puniat illud in dilectissimis, quod patet in Lucifero Angelorum primario. Probatio autem non solùm nos respiciat, sed etiam benedictum hunc panem, qui est communicatio corporis Christi. Tum verus gratiæ fons & inexhausta misericordiæ scaturigo apparebit, prorsus negligere nos non poterit Dominus, quos suæ carnis participes facit: quis enim carnem suam unquam odio habuit? Hæ igitur sanctæ epulæ transformabunt animas nostras: Hæ divinissimæ epulæ divinos homines nos efficient: Donec

nec tandem futuræ felicitatis consortes efficientur, θεῦ ὅλοι κὶ μόνυ χωρητικοὶ, κὶ ὅλοι θεοειδεῖς: Quod hic in fide & mysterio, illic in re & apertissimè habebimus. Ipsa quoq; corpora nostra hanc dignitatem consecuta, ut in illis Deum à facie ad faciem videre possimus, quæ jam sunt Spiritus sancti templa,& Christi inhabitantis corpore & sanguine sanctificantur, & vivificantur. Hæc sanctissima medicina sanat omnia peccatorum vulnera: Hæc vivifica caro omne mortale peccatum superat: Hoc sanctissimum promissionum divinarum sigillum est, quod coràm judicio divino ostendere possumus. Hoc pignore nobis dato de vita æternæ satis tutò gloriamur. Si Christi corpus & sanguis nobis exhibentur, utique etiam omnia beneficia,per sanctissimum illud corpus & benedictum illum sanguinem parata. Quomodo, qui majora dedit, minora denegabit? Qui Filium suum dedit nobis, quomodo non omnia cum eo dabit? Exultet igitur sponsa, quia tempus propè est, quando ad nuptias Agni vocabitur: induatur pretiosis, accipiat nuptialem vestem ne inveniatur nuda. Vestis illa, spōsi justitia, quā in Baptismo induimus. Justitia nostra tantùm abest ut vestis nuptialis sit,ut etiā sit pānus mulieris mēstruatæ. Timeamus igitur ad solennitatē illā nuptialē turpissimas illas

& fœtidiſſimas operum noſtrorum veſtes afferre. Induat nos Dominus, ne inveniamur nudi!

MEDITATIO XXI.

De Chriſti aſcenſione.

Cum Chriſto aſcendere noſtrum eſt.

COgita fidelis anima, Aſcenſionem ſponſi tui. Chriſtus viſibilem præſentiam fidelibus ſuis ſubtraxit, ut fides haberet exercitium: Beati namque, qui non vident, & credunt. Ubi eſt theſaurus noſter, ibi ſit etiam cor noſtrum. Theſaurus noſter Chriſtus in cœlo eſt: cœleſtibus ergò adhæreat cor noſtrum, & ea quæ ſurſùm ſunt, cogitet. Sponſa reditum ſui ſponſi ardentiſſimis exoptat gemitibus: Ita fidelis anima ſemper exoptet adventare diem illum, in quo ad nuptias Agni introducatur: confidat in arrha Sancti Spiritus, quam deſcendens reliquit ei Dominus; confidat in corpore & ſanguine Domini, quæ in cœnæ myſterio accipit; & credat, corpora noſtra cibo hoc incorruptibili ſaturata aliquando reſuſcitatum iri; quod jam credimus, tunc videbimus; & noſtra ſpes, tunc erit res, ſub ſpecie

cie aliena adest viatoribus nobis Dominus ; sed in cœlestis patriæ diversorio eum agnoscemus & intuebimur. Voluit autem Salvator noster à monte Oliveti ascendere ; Oliva pacis est & gaudii insigne ; meritò ergò ab Oliveti ascendit monte, qui territis & consternatis conscientiis tranquilitatem perperit sua passione ; meritò ab Oliveti ascendit monte, qui maxima cœlestis curiæ accipitur jubilatione. Montana illa nos ad cœlestia vocant ; sequamur sanctis desideriis, quia pedibus non possumus sequi corporeis. Moses itidem in monte ascendit ad Dominum ; in monte sancti adorarunt Patriarchæ ; montana elegit Abraham, Loth verò planiciem : relinquat fidelis anima mundi planiciem, & cœli montana sancta devotione contendat : ita dulcissima sentiet Dei interiùs loquentis alloquia, ita in oratione sua poterit adorare in Spiritu, ita conflagrationem æternam mundanæ planiciei paratam poterit cum Abrahamo effugere. Bethania villam humilitatis & afflictionis notat ; per quam ad regnum cœlorum nobis patet aditus, sicut & Christus ex villa afflictionis ad cœlestia penetravit gaudia : Hactenus cœlum clausum videbatur, & Paradisus superior per romphæam rutilantem custoditus ; nunc victor Christus cœlum aperuit, ut nobis in cœlestem patriam, unde excideramus,

ramus, viam monstraret. Stabant Discipuli sublatis oculis cœlum intuentes: ita veri Christi Discipuli cordis oculos ad cœlestia contemplanda attollant. O Domine Jesu, quam gloriosa passionem tuam consecuta est clausula! Quàm felix hæc & quàm subita mutatio! Qualem te vidi patientem in in monte Calvariæ & qualem te nunc conspicor in monte Oliveti; Ibi eras solus; hic multis Angelorum millibus commitatus: Ibi ascendebas in crucem, hic in nube ascendis ad cœlum: Ibi crucifigebaris inter latrones, hic exultas inter Angelorum choros: Ibi clavis cruci affixus & damnatus, hic liber & damnatorum liberator; Ibi moriens & patiens, hic gaudens & triumphans. Christus est caput nostrum, nos ipsius membra; Gaude igitur & exulta in ascentione capitis tui, fidelis anima! Gloria capitis, membrorum etiam gloria est, Ubi caro nostra, ibi regnare credamus; ubi sanguis noster dominatur, ibi nos gloriosos futuros speremus: etsi peccata nostra nos prohibeant, naturæ tamen communio non repellit. Ubi caput est, ibi etiam reliqua membra erunt. Caput nostrum cœlum ingressum est, habent ergò æquissimam rationem de cœlo sperandi reliqua membra; non solùm autem hic, sed & in cœlo jam possessionem accipere. Descendit Christus de cœlos nos redempturus,

rus, aſcendit viciſſim ad cælum nos glorificaturus. Nobis natus eſt, nobis paſſus eſt, igitur & nobis aſcendit. Chriſti paſſione noſtra charitas, Chriſti reſurrectione fides noſtra, Chriſti aſcentione ſpes noſtra ſolidatur. Sequi autem debemus ſponſum noſtrum, non ſolùm ardentibus deſideriis: ſed etiam operibus bonis. In ſupernam illam civitatem non intrabit aliquid coinquinatum, in hujus rei ſignum Angeli ex cœleſti Hieroſyma venientes apparuerunt amicti veſtibus albis, quibus puritas & innocentia denotatur. Cum humilitatis magiſtro non aſcendit ſuperbia, nec cum pacis amico diſcordia, nec cum Filio virginis libido & luxuria. Non aſcendunt vitia poſt virtutum parentem, nec peccata poſt juſtum, nec infirmitates ire poſſunt poſt Medicum. Qui Deum coràm aliquando intueri deſiderat, is etiam dignus in ejus conſpectu vivat: qui cœleſtia ſperat, terrena contemnat. Trahe corda noſtra, bene Jeſu.

MEDI-

MEDITATIO XXII.

Homilia de Spiritu ſanƈto.

Electos Deus obſignat Spiramine ſancto.

AScendens Dominus noſter in cœlos, & intrans in gloriam ſuam, miſit Diſcipulis Spiritum ſanƈtum in ipſo Pentecoſtes die. Sicut in veteri Teſtamento Deus legem promulgans in monte Sinai ad ipſum Moſen deſcendebat: ita, cum Evangelium per Apoſtolos in orbem terrarum propagandum, ipſe Spiritus ad Apoſtolos deſcendebat. Ibi tonitrua & fulgura & clangor buccinæ intentiſſimus, quia lex contrà inobedientiam noſtram detonat, & nos iræ divinæ reos arguit: Hîc vero ſonitus leniter ſtrepentis auræ, quia Evangelii concio conſternatas mentes erigit. Ibi totius populi expaveſcentia atque terror, quia lex iram operatur: Hic verò tota multitudo confluit, & mirabilia Dei audit, quia per Evangelium nobis ad Deum patet aditus. Ibi Jehova deſcendit in igne, ſed in igne iræ & furoris; ideò mons commovebatur & fumabat: Hic verò deſcendit Jehova Spiritus Sanƈti in igne, ſed in igne amoris & dileƈtationis; unde nôn commovetur domus divina ira, ſed

potiùs

potiùs tota repletur Spiritus sancti gloria. Quid mirum, si Spiritus sanctus è cœlesti mittitur curia ad sanctificandum, cum Filius missus fuerit ad genus humanum liberandum? Non proderat Christi passio, nisi per Evangelium mundo fieret annunciatio; quis enim usus thesauri absconditi? Ideò benignissimus Pater non solùm magnum paravit beneficium per Filii passionem, sed etiam toti mundo illud offerri voluit per Spiritus sancti missionem. Fidelis mater tenello filio utraque præbet ubera; Fidelis Deus nobis miseris & Filium & Spiritum sanctum mittit. Venit autem Spiritus sanctus super Apostolos, cum perdurarent concorditèr in oratione; precum enim Spiritus est, precibus impetratur, & ad preces impellit: quare? quia vinculum illud, quo corda nostra uniuntur cum Deo; sicut Filium unit cum Patre, & Patrem cum Flio; est enim Patris & Filii mutuus substantialis amor. Hæc spiritualis nostri cum Deo conjunctio fit fide; fides autem, donum Spiritus; impetratur precibus, sed veræ preces fiunt in Spiritu. In templo Solomonis, cum Domino adoleretur incensum, gloria Domini templum replebatur: ita si precum odoramenta offers Deo, templum cordis tui Spiritus sancti replebit gloria. Miremur hic Dei misericordiam & gratiam. Pater

ex-

exauditionem precum promittit: Filius interdicit pro nobis: Spiritus ſanctus orat in nobis: Angeli preces noſtras ad Deum deferunt: Atque ita tota cœleſtis curia noſtris precibus eſt aperta. Miſericors Deus dat orationis affectum, quia donat nobis Spiritum gratiæ & precum; dat etiam orationis effectum, quia preces noſtras ſemper exaudit, ſi non ad voluntatem noſtram, tamen ad utilitatem. Venit Spiritus ſanctus, cum omnes concorditer in eodem verſantur loco: nimirum eſt Spiritus charitatis & concordiæ; conjungit nos Chriſto per fidem, conjungit nobis Deum per charitatẽ, unit etiam nos cum proximo per dilectationem. Diabolus diſcordiæ & ſeparationis autor, per peccata ſeparat nos à Deo; per odia, contentiones, & rixas, homines à ſe invicem ſeparat: ſed Sanctus Spiritus, ut in Chriſto divinam & humanam Naturam mirabili ſua obumbratione conjunxit; ita quoque ſuis donis in nos effuſis, & homines Deo & Deum hominibus conjungit. Quamdiu in homine manet Spiritus ſanctus ſua gratia & ſuis donis, tamdiu homo manet unitus Deo. Quam primùm homo per peccata excidit à fide & charitate, & Spiritum ſanctum excutit, ſeparatur à Deo & tollitur beatiſſima illa unio. Qui Spiritum ſanctum habet, non odit fratrem. Quare? Quia per Spiritum particeps

particeps factus mystici corporis Christi, cujus membra sunt omnes pii: quis verò unquam membra suo odio habuit? Imò etiam inimicos suos diligit, qui Spiritu Domini regitur. Quare? Quia, qui Domino adhæret, fit unus Spiritus cum eo, jam verò Deus suum Solem oriri sinit super bonos & malos, & nihil quicquam eorum, quæ fecit, odio habet. Qui Spiritum Dei habet, omnibus inservire promptus est, omnibus pro virili benè facit, omnibus se utendũ præbet, quia etiã Deus fons est omnis misericordiæ, & gratiæ erga omnes: Jam verò Spiritus sanctus tales motus in homine efficit, qualis ipse est. Sicut anima corpus reddit animatum, sentiens, mobile: Ita Spiritus hominem efficit spiritualem, imbuit mentem suavitate dulcedinis divinæ, & omnia membra ad obsequia Deo & proximo præstanda dirigit. E cœlo factus est sonitus ille, qui fuit symbolum venientis sancti Spiritus, quia cœlestis est Naturæ sanctus ille Spiritus nimirum ejusdem essentiæ cum Patre & Filio, à quo Patre & Filio ab omni æternitate procedit; efficit etiam homines cœlesti cogitantes, & ea quæ sursum sunt quærentes: qui terrenis adhæret, & amore suo mundo unitus est, ille nondum cœlestis Spiritus particeps factus. Venit sub flatus Symbolo, quia vivam conso-
lationem

lationem afflictis suppeditat: quia etiam reciproco flatu, ac respiratione Spiritus aërei vivimus juxtà carnem, ideò sub Spiritus & flatus Symbolo adventabat, qui largitur, ut vivamus juxta meliorem nostri partem. Ventus, quò vult, spirat, & sonum ejus audis, sed nescis unde veniat, & quò vadat: ita est omnis qui genitus est ex Spiritu. Congruenter etiam sub flatus symbolo venit, qui à Patre & Filio una spiratione ab æterno procedit. Vehemens erat flatus ille, quia nescit tarda molimina Spiritus sancti gratia: movet ille sanctus Spiritus pios, in quibus habitat, ad omne bonum, atque ita movet, ut nec tyrannorum minas, nec Satanæ insidia, nec mundi odia curent. Confert Apostolis linguarum donum, quia in omnem terram sonus ipsorum exire debebat; sicque confusio linguarum, quæ pœna fuerat superbiæ & temeritatis in ædificanda turre Babylonis, sublata est, jamque dispersæ illæ gentes per diversitatem linguarum, in unitatem fidei Spiritus sancti munere congregatæ sunt. Congruenter sub linguarum figura venit, à quo inspirati locuti sunt Sancti Dei homines; qui in Apostolis locutus est, qui verba Dei ponit in os ministrorum Ecclesiæ. Pro tantis donis laudandus & benedicendus sanctus ille Spiritus, cum Patre & Filio, in seculum.

MEDI-

MEDITATIO. XXIII.

De Ecclesiæ dignitate.

Christi est Ecclesia sponsa.

COgita, devota anima, quantum tibi præstitit Deus beneficium, quod ad Ecclesiæ suæ revocavit consortium. Una est dilecta mea, dicit Sponsus in Cantico, verè una, quia una solùm vera & orthodoxa Ecclesia, delecta Christi sponsa. Extrà corpus Christi non est Spiritus Christi; qui autem Spiritum Christi non habet, non est ejus; qui Christi non est, æternæ vitæ particeps fieri non potest. Extrà arcam Noæ omnes perire cogebantur in diluvio; extrà spiritualem Arcam Ecclesiæ omnes æterno involvuntur exitio. Non habebit Deum patrem in cœlis, qui non habet Ecclesiam matrem in his terris. Cogita, devota anima, quod singulis diebus multa animarum millia descendunt ad infernum, ideò, quod sunt extrà Ecclesiæ gremium: Non seperavit te ab illis natura, sed sola Dei miserentis gratia. Cum Ægyptus tenebris palpabilibus involveretur, apud solos Israëlitas lux: ita in sola Ecclesia est lux divinæ agnitionis. Qui sunt extrà Ecclesiam, à tenebris ignorantiæ

rantiæ in vita præsente, transeunt ad tenebras damnationis æternæ in vita sequente. Qui non est portio Ecclesiæ militantis, nunquam erit portio Ecclesiæ triumphantis: hæc enim sunt intimè conjuncta; Deus, verbum, fides, Christus, Ecclesia & vita æterna. Sancta Dei Ecclesia est Mater, Virgo, Sponsa. Mater est, quia Deo quotidiè spirituales generat filios: Virgo est, quia à Diaboli & mundi se integram servat complexibus: Sponsa est, quia Christus eam sibi desponsavit fœdere sempiterno, eique arrham Spiritus dedit. Ecclesia est navis illa, quæ Christum & ejus Discipulos vehit, ac ad portum felicitatis æternæ tandem perducit: navigat Ecclesia instructa fidei gubernaculo, felici cursu per hujus seculi mare, habens Deum, gubernatorem; Angelos, remiges; portos, choros omnium Sanctorum: erecta est in medio ipsa salutaris crucis arbor; in qua Evangelicæ fidei vela suspensa; quibus flante S. Spiritu ad securitatem quietis æternæ deducitur. Ecclesia est vinea illa, quàm Deus in agro hujus mundi plantavit, sanguine suo rigavit, sepem Angelicæ protectonis ei circumdedit, torcular passionis in ea construxit, lapides & offendicula ex ea sustulit. Ecclesia est mulier illa amicta Sole; quia Christi justitia induta est: Lunam

nam ſub pedibus calcat: quia terrena variis obnoxia mutationibus deſpicit. Conſidera ſummam hanc Eccleſiæ dignitatem, devota anima, & debitas Deo gratias age. Magna quidē in Eccleſia Dei beneficia, ſed ea non ſunt omnibus obvia. Eſt hortus concluſus, & fons ſignatus: nemo pulchritudinē horti cōcluſi videt, niſi qui in eo eſt; ſic nemo ſūma hæc in Eccleſia beneficia agnoſcit, niſi qui & ipſe in ea eſt. Nigra eſt exteriùs hæc Chriſti ſponſa, ſed formoſa interiùs; omnis enim gloria filiæ Regis eſt ad intrà. Navis hæc variis perſecutionū cōcutitur tēpeſtatibus: Vinea hæc ligata erigitur & reciſa augetur: Mulieri huic ipſe infernalis Draco variis modis inſidiatur. Pulchrum eſt Eccleſia liliū, ſed tamen inter ſpinas: Hortus pulcherrimus eſt Eccleſia; ſed quando Aquilo tribulationū eam perflat, tunc demum fluunt aromata illius. Dei Filia eſt Eccleſia; ſed mundo admodū exoſa cœleſtē expectat hæreditatem: igitur cogitur in hoc mundo peregrinari, in peregrinatione premitur, in preſſione ſilet, in ſilentio fortis eſt, in fortitudine vincit. Mater ſpiritualis eſt Eccleſia, ſed cogitur ſtare ſub cruce: ſicut etiam Maria, ex qua Chriſtus in hunc mundum natus, ſub cruce ſtabat. Eccleſia eſt palma, quia ſub pondere tribulationum ac tentationum magis creſcit. Cogita, devota anima, Eccleſiæ

dignitatem,

dignitatem, & cave ne quicquam ea indignũ committas. Mater est Ecclesia, cave igitur ne vocem ejus contemnas. Mater est, semper igitur ab ipsius pendere debes uberibus: Ecclesiæ ubera sunt Verbum & Sacramenta. Virgo est Ecclesia, si ergò verus ejus filius, à mundi abstine complexibus: Membrum es Virginis Ecclesiæ; vide, ne virginea membra prostituas, & cum Diabolo per peccata scorteris. Sponsa Christi est Ecclesia, & omnis devota anima: Sponsa Christi es, vide ne arrham Spiritus Sancti tibi datam amittas. Sponsa Christi es, assiduis ora precibus, ut properet Sponsus, & ad nuptias cœlestes te introducat: Veniet autem sponsus in securitatis nocte; vigila ergò, ne, cum venerit Sponsus, inveniat te dormientem, & januam salutis æternæ tibi præcludat: Luceat oleum fidei tuæ, ne in adventu Sponsi cogaris frustrà id desiderare. Veheris in navi, vide ne in mundi mare te præcipites, antequam ad portam pervenias: Veheris in navi, precare, ne tempestatibus afflictionum & fluctibus tentationum absorbeatur. In vineam Domini vocatus es, vide ut strenuè labores; consideratio denarii minuat labores diei: Vinea Domini es, abjice inutilia sarmenta, infrugifera carnis opera; totum vitæ tempus æstima esse putationis tempus; Palmes es in

vera

vera vite Christo, vide ut in eo maneas, & fructum feras multum, quia palmitem non ferentem fructum cœlestis agricola tollet, & ferentem fructum purgabit, ut copiosiorem ferat. Induisti Christum per fidem, & sole hoc justitiæ amictus es; vide ut Lunam, id est, omnia terrena sub pedibus calces, atque omnia respectu æternorum bonorum parvi æstimes. O bone Jesu, qui nos duxisti in Ecclesiam militantem, deduc aliquando etiam ad triumphantem.

MEDITATIO XXIV.

Meditatio de Prædestinatione.

In Christo electio facta.

QUoties, devota anima, cogitare vis de prædestinatione tua, aspice Christum in cruce pendentem, pro peccatis totius mundi morientem, propter justitiam nostram resurgentem: Incipe à Christo jacente in præsepio, sic demùm recto ordine procedet tua de prædestinatione disputatio. Elegit nos Deus ante jacta mundi fundamenta: sed tamen in Christo est electio facta: Si ergò es in Christo per fidem, ne dubites ad te quoque pertinere electonem: Si firma cordis

cordis fiducia adhæres, Christo ne dubites te esse in electorum numero. Si verò à priori extra limites verbi vis scrutari profundum prædestinationis, metuendum valdè, ne cadas in profundum desperationis. Extrà Christum Deus ignis consumens: cave ergò ne huic igni appropinques, ne consumaris. Extrà Christi satisfactionem Deus voce legis suæ accusat omnes, damnat omnes; cave ergò, ne ex lege prædestinationis mysterium haurias. Non inquiras omnes consiliorum divinorum rationes, ne te multùm seducant tuæ cogitationes. Habitat Deus in luce inaccessibili; ad eam ne coneris temerè progredi, sed tamen revelavit nobis Deus lucem Evangelii, in hâc tutò inquirere poteris doctrinam hujus secreti, in hoc lumine videbis verum lumen. Relinque æterni hujus & ab æterno facti decreti profunditatem, & converte te ad manifestationis in tempore factæ claritatem, justificatio facta in tempore speculum est electionis factæ sine tempore. Agnosce ex lege iram Dei propter peccata, & age pœnitentiam. Agnosce ex Evangelio misericordiam Dei propter Christi meritum, & illud applica tibi per fiduciam. Agnosce fidei naturam, & ostende eam per conversationem piam. Agnosce in cruce castigationem paternam, & sustine per patientiam.

Tunc

Tunc demùm incipe tractare prædestinationis doctrinam. Hanc methodum ostendit Apostolus: hanc methodum sequatur verus Apostoli discipulus. Tria sunt quæ, in hoc mysterio semper observanda, Misericordia Dei diligentis, meritum Christi patientis, gratia Spiritûs sancti per Evangelium vocantis. Universalis est Dei misericordia, quia totum mundum dilexit; misericordiâ Domini plena est terra, imò major cœlo & terrâ; tanta enim est, quantus Deus ipse, quia Deus charitas; testatus est in verbo suo, se nullius mortem velle; si parum hoc est, etiam juramento confirmavit: si non potes credere Deo promittenti, crede saltem pro salute tua juranti. Vocatur Pater misericordiarum, quia ei proprium est, misereri & parcere, miserandi causam & originem sumit ex proprio: judicandi vel ulciscendi magis ex alieno: ut longè alitèr de corde ipsius miseratio, quàm animadversio procedere videatur. Universale etiam est meritum Christi, quia pro totiùs mundi peccatis passus est. Quid ergò misericordiam Dei probaret appertiùs, quàm quod dilexit nos, cum nondum essemus, quia dilectionis est, quod creati sumus? Dilexit insuper, cum aversi essemus, quia dilectionis est, quod Filium Redemptorem nobis dedit. Peccatori, to-

mentis æternis adjudicato, & unde se redimat non habenti, Deus Pater dicit, accipe Unigenitum meum, & da pro te. Ipse Filius dicit, tolle me, & redime te. Flos campi, non flos horti est Christus, quia odor gratiæ ipsius non est quibusdam clausus, sed omnibus apertus; &, ne dubites de universalitate meriti; orabat Christus patiens pro crucifigentibus se, & sanguinem fundebat pro illis, qui sanguinem ejus fundebant ipsi. Universales etiam sunt Evangelii promissiones, quia omnibus dicit Christus: Venite ad me omnes, qui laboratis. Quod pro omnibus præstitum, omnibus etiam offertur: quantum in his bonis pedem fiduciæ porrexeris, tantum etiam obtinebis: nemini Deus suam denegat gratiam, nisi qui seipsum indignum eâ existimat. Considera ergò, fidelis anima, hæc tria prædestinationis fulcra, & firmâ cordis tui eis innitere fiduciâ; considera præterita misericordiæ divinæ beneficia, & de finali non dubitabis perseverantia. Quando nondum eras, creavit te Deus; quando per Adami lapsum damnatus eras, redemit te; quando extrà Ecclesiam in mundo vivebas, vocavit te; quando ignorabas, instruxit te; quando errabas, reduxit te; quando peccabas, correxit te; quando stetisti, tenuit te; quando cecidisti, erexit te; quando

do ivisti, duxit te; quando ad ipsum venisti, suscepit te. Affuit ibi in expectando longanimitas. & in condonando facilitas. Misericordia Dei præcedit te: firmitèr spera, quod etiam subsequetur: prævenit te misecordia Dei, ut saneris; subsequetur etiam, ut glorificeris: prævenit te, ut piè vivas; subsequetur etiam, ut in æternum cum illo vivas. Quare cadens non es contritus? Quis supposuit manum? quis nisi Dominus? Confide ergo etiam in posterum in Dei misericordia, & finem fidei salutem æternam firmitèr spera. In quibus enim manibus salutis tuæ materia tutiùs consistat, quam in iis, quæ cœlum condiderunt & terram, in iis quæ nunquam abbreviantur, in iis, quæ adfluunt misericordiæ visceribus, nec desunt foramina per quæ effluant. Cogita autem, devota anima, quod à Deo electi sumus, ut essemus sancti & irreprehensibiles. In quibus ergo non est sanctæ vitæ studium, ad illos non pertinet electionis beneficium. Electi sumus in Christo, in Christo sumus per fidem; fides se exerit per dilectionem: ubi ergò non est dilectio, ibi nec Christus, ubi non est Christus, ibi nec electio. Firmum quidem stat fundamentum Dei habens signaculum hoc; Dominus novit, qui sint sui; sed tamen discedat ab injustitia, qui invocat nomen Domini.

mini. Oves Christi nemo rapiet ex ipsius manu; sed tamen oves Christi audiant etiam ipsius vocem. Domus Dei sumus; sed fiduciam & gloriam spei usque ad finem firmam retineamus. O Domine, qui dedisti velle, da etiam perficere.

MEDITATIO XXV.

De salutari precum efficacia

Penetrant suspiria cœlum.

MAximum hoc est Dei beneficium, quod familiare precum piarum requirit alloquium: ipse donat orationis affectum, ipse etiam donat orationis effectum. Magna vis orationis, quæ in terra funditur, sed in cœlo operatur: Oratio justi, clavis est cœli, ascendit precatio, & descendit Dei liberatio: oratio est salutare scutū, quo omnia adversarii tela repelluntur. Moses cum extendebat manus suas, prævalebat Israël contra Amalechitas. Si ad cœlum extendes manus tuas, non prævalebit tibi Satanas. Sicut hosti oppōitur murus, ita Dei ira Sanctorum frangitur precibus. Ipse Salvator noster orabat, non propter aliquam necessitatem, sed ut precum nobis commendaret dignitatem. Oratio

tio cenſus eſt noſtræ ſubjectionis, quia præcepit nobis Deus, ut preces velut ſpirituale quoddam tributú quotidiè ei offeramus: Eſt ſcala noſtræ aſcenſionis, quia nihil aliud eſt oratio, quàm quædam mentis ad Deum peregrinatio: Eſt ſcutum noſtræ defenſionis, quia anima hominis viventis in precibus, tuta eſt à Dæmonum inſultibus: Eſt nuncius fidelis legationis, quia ad thronum Dei aſcendit oratio, & ad ferendum auxilium eum invitat. Hic nuncius fine ſuo nunquam fruſtratur; ſemper enim exaudit nos Deus, ſi non ad noſtram voluntatem, tamen ad utilitatem, & ſalutem: unum indubitantèr è duobus ſperare poſſumus, aut dabit id quod petimus, aut illud quod novit utilius. Dedit Deus filium ſuum donum illud excellentiſſimum non rogatus. Quid faciet rogatus? Nec de Patris exauditione, nec de Filii interceſſione dubitare poſſumus. In qualibet cauſa per preces cum Moſe intres in tabernaculum ad conſulendum Dominum, & citò audies divinum reſponſum. Chriſtus cum oraret, transfigurabatur; ita in oratione magnæ fiunt in anima mutationes, quia lumen animæ eſt oratio, quæ ſæpiùs eum, quem invenit deſperantem, relinquit exſultantem. Qua fronte Solem intueris, niſi priùs adoraveris eum, qui lumen il-

lud dulcissimum oculis suis mittit? Quo pacto frueris mensâ, nisi priùs adoraveris eum, qui tantum bonum largitur ac suppeditat? Quâ spe trades teipsum nocturno tempori, nisi te præmunieris orando? Quem fructum sperare poteris ex laboribus tuis, nisi priùs adoraveris eum, sine quo labor omnis inutilis? Si ergò donâ spiritualia aut corporalia desideras, pete, & accipies: Si Christum desideras, per preces quære, & invenies: Si ostium divinæ gratiæ & salutis æternæ aperiri tibi desideras, per preces pulsa, & aperietur tibi: Si in deserto hujus mundi sitis tentationum & penuria bonorum spiritualium te affligit, accede ad petram spiritualem, quæ est Christus, per devotionem, eamque percute virgâ orationis, & senties quod fluenta divinæ gratiæ restinguant sitim tuæ penuriæ. Vis gratum Deo exhibere sacrificium? Offer preces; sentiet Deus odorem suavitatis, & cessabit ipsius ira. Vis assiduè cum Deo versari? Preces ama, quæ sunt spirituale Dei & devotæ animæ colloquium. Vis gustare, quam suavis sit Dominus? Invita precibus Dominum ad cordis tui domicilium. Placet Deo oratio, sed debito modo instituta. Qui ergò exaudiri desiderat, is oret sapientèr, ardentèr, indesinentèr, humilitèr, fidelitèr, perseverantèr & confidentèr. Oret

sapientèr,

ſapientèr, ut ſcilicet oret ea, quæ divinæ gloriæ & proximorum ſaluti ſerviunt. Omnipotens eſt Deus; ergò non ſtatuas ei in precibus modum: Sapientiſſimus eſt; ergò non præſcribas ei ordinem. Non temerè prorumpant preces, ſed fidem præeuntem ſequantur, fides autem reſpicit verbum: quæ ergò abſolutè Deus in verbo promittit, abſolutè ores; quæ cum conditione promittit, ut temporalia, ea itidem cum conditione ores; quæ nullo modo promittit, ea etiam nullo modo ores. Sæpè Deus dat iratus, quod negat propitius: ſequere ergò Chriſtum, qui ſuum voluntatem Deo reſignat. Ores ardentèr: quomodo enim requirere potes, ut Deus te audiat, cum teipſum non audias? Deum tui memorem eſſe vis, cum tui memor non ſis? Cum orare vis intra in cubiculum tuum, & fores claude. Cubiculum eſt cor tuum; in illud debes intrare, ſi vis debito modo orare; fores ejus debes occludere, ne mundanorum negociorum cogitationes te poſſint turbare: non ſunt voces ad aures Dei niſi animi affectus: mens ardore cogitationis ita debet eſſe incitata, ut totum longè ſuperet quod lingua exprimit: atque hoc eſt in Spiritu & veritate adorare, quod requirit Dominus. Chriſtus orabat in monte, & oculos ad cœlum levabat; ita mentem ab

omnibus creaturis aversã ad Deum debemus convertere: injuriam Deo facis, si precaris eum, ut tibi intendat, tu verò tibi ipsi non intendas. Indesinentèr orare possumus si, in Spiritu oremus, ut scilicet mens nostra Sanctis desideriis semper ad Deum vigilet. Non sẽper clamore opus est: quia Deus etiam suspiria cordis audit, cum habitet in piorum cordibus: non semper opus est multis verbis, quia etiam cogitationibus nostris interest, unus interdum gemitus à Spiritu Sancto excitatus, & in Spiritu Deo oblatus, gratior est Deo, quàm prolixæ precũ recitationes, ubi lingua loquitur, sed cor planè mutum est. Oret humilitèr, ut non de suo merito, sed tantùm de gratia Dei confidat: si preces nostrâ nituntur dignitate, damnatæ sunt etiamsi præ devotione cor sanguinem exsudaret: nemo placet Deo nisi in Christo: ergò etiã nemo rectè orat, nisi per Christum & propter Christum: Non placebant Deo sacrificia quæ non offerebantur in unica illa tabernaculi ara; non placet Deo oratio, quæ non in hac unica ara Christo offertur. Israelitis precum exauditio promissa, si facie ad Hierosolymam versa orarent; sic in precibus ad Christum, qui est templum divinitatis, nos convertamus. Christus in passione oraturus abjicit se in terram. Vide, quomodo sanctissima illa anima humiliet se coràm majestate divina! Oret fidelitèr, ut se offerat ad omnia

gaudii carentiã, & omnis pœnæ patientiam: quantò quis orat citiùs, tantò utiliùs; quantò sæpiùs, tantò utiliùs; quantò ferventiùs, tantò Deo acceptiùs. Oret perseveranter, quia, cum tardiùs dat Dominus, cõmendat dona, non negat. Desiderata diutiùs, obtinétur dulciùs. Oret cõfidentèr, ut scilicet postulet in fide, nihil hæsitans. O clementissime Deus, qui orare nos jussisti, da, ut etiã rectè oremus.

MEDITATIO XXVI.

De sanctorum Angelorum custodia.

Sanctis sacer Angelus astat.

COgita, devota anima, quanta sit divina gratia, quod Angelorum tibi constituta est custodia. Cælestis Pater Filium suum mittit ad nos liberandos; Filius Dei incarnatus ad nos salvandos; Spiritus sanctus mittitur ad nos sanctificãdos, Angeli mittũtur ad nos protegendos. Sic ergò tota cœlestis curia nobis quasi inservit, & sua ad nos traducit beneficia. Non miror ampliùs, quod omnes creaturæ inferiores propter hominem conditæ, cum ipsi Angeli, qui longè digniorescreaturæ, sua non denegent ministeria. Quid mirum est, quod cœlum ministret nobis lucem in die, ut laboremus; tenebras in nocte, ut quiescamus; cum ipsi cœlestis regni incolæ nobis ministrent? Quid mirum quod aer vitalem nobis præbeat flatum, & omne genus avium ad

obſequium, cum cœleſtes ſpiritus vitæ noſtræ conſervandæ invigilent? Quid mirum, quod aqua det potum, ſordes purget, arentia riget, piſcium genera præbeat; cum nobis æſtu calamitatum & tentationum defatigatis ipſi Angeli præſtò ſint, ut recreent? Quid mirum, quod terra nos portet, pane & vino nutriat, omnibus generibus fructuum & animalium menſas noſtras repleat; cum Angelis mandatum ſit, ut cuſtodiant nos in omnibus viis, in manibus nos portent, ne fortè impingat ad lapidem pes noſter? Soliciti erant Angeli de Chriſto, quia Angelus ejus conceptionem nunciat, Angelus ejus nativitatem manifeſtat, Angelus in Ægyptum fugere mandat, Angeli ſerviunt ei in deſerto, Angeli ei miniſtrant in toto prædicationis miniſterio, Angelus ei adeſt in mortis agône, Angelus apparet in ipſius reſurrectione, Angeli præſtò ſunt in aſcenſione, aderunt Angeli in futura ad judicium reverſione. Ut ergò Chriſto in diebus carnis ſuæ inſervierunt Angeli, ita quoq; ſoliciti ſunt de omnibus illis qui per fidē Chriſto incorporati: Quo modo inſervierūt capiti, eo modo inſerviunt etiā mēbris: Gaudent inſervire illis, quos aliquando ſocios habebunt in cœlis: Non renuunt illorū miniſteria, quorum dulciſſima aliquando ſperant conſortia.

consortia. Jacobo in via ad patriã apparent Angelorum castra: Sic piis in hac vita, quæ est ad cœlestem patriam via, Angeli custodes adduntur. Danielem inter medios leones Angeli protegunt: Sic ab insidiis infernalis leonis omnes pios tutos præstant. Angeli Lothum ex Sodomorum eripiunt incendio: Sic sanctis inspirationibus & contrà diabolicas tentationes protectionibus, ex infernalibus flammis sæpiùs nos eripiunt. Lazari animam in sinum Abrahæ deportant Angeli: Sic omnium electorum animas transferunt ad palatium cœlestis regni. Petrum ex carcere educit Angelus: Sic ex præsentissimis pios sæpè eripit periculis. Magno quidem est adversarii nostri diaboli potentia; sed protegit nos Angelorum custodia. Nec dubites in omnibus periculis hos auxiliatores tibi adesse, quia Scriptura sub figura Cherubim & Seraphim alatos eos depingit, ut certò statuas, incredibili celeritate ad ferendum auxilium eos præstò futuros. Ne dubites, in omnibus locis hos protectores tibi adesse, quia sunt subtilissimi Spiritus, quibus nullum obsistit corpus: cuncta illis cedunt visibilia, cuncta æquè corpora, quantumlibet solida vel spissa, penetrabilia eis sunt ac pervia: ne dubites pericula & afflictiones tuas hos spiritus scire, quia semper vident faciem

faciem cœlestis Patris, & ad omnia promptissimè ei præstò sunt ministeria. Cogita etiam, devota anima, sanctos esse hos Angelos, sanctitati ergò studeas, si eos vis habere socios: morum similitudo maximè conciliat amicitiam: sanctis assuesce actionibus, si Angelorum desideras custodiam. In omni loco atque Angulo reverentiam exhibe tuo Angelo, neque præsente eo facias, quæ in conspectu hominis facere erubescis. Casti sunt hi Spiritus; igitur spurcis abiguntur actionibus. Apes expellit fumus, columbas fœtor: sic vitæ custodes Angelos fugiat lachrymabile & graveolens peccatum. Amissis per peccata his presidiis, quomodo tutus eris à Diabolorum insidiis? Destitutus Angelorum protectione, quomodo tutus eris à periculorum variorum incursione? Si anima tua caret muro Angelicæ defensionis, facilè expugnabit eam Dæmon fallacia persuasionis. A Deo ad ministeria sancti illi Angeli mittuntur; reconciliandus ergò priùs es Deo per fidem, si Angelum vis habere custodem. Ubi non est Dei gratia, ibi quoque non est Angelorum custodia. Intueamur Angelos, tanquam salutares quasdam Dei manus, quæ nullum ad opus, nisi ipso dirigente, se moveant. Gaudium est in cœlo coram Angelis super uno peccatore resipiscente: lachrymæ pœnitentium pec-

catorum

catorum sunt quasi vinum Angelorum: cor autem impœnitens fugat custodes Angelos: Agamus ergò pœnitentiam, ut Angelis excitemus lœtitiam. Cœlestis & spiritualis naturæ sunt Angeli; cœlestia ergò & spiritualis cogitemus, ut nobis adesse eis volupe sit. Humiles sunt Angeli, & superbia penitùs eis exosa, quia etiam tenellis pueris inservire non erubescunt; quid ergò superbit terra & cinis, cùm tantoperè se humiliet Spiritus cœlestis? In morte metuenda potissimùm Dæmonis astutia, quia scriptum est, quod serpens insidiatur calcaneo: extrema pars corporis calcaneus est; extremus vitæ terminus mors: In ultima ista mortis agonia maximè necessaria est Angelorum custodia, quia ab ignitis diaboli telis liberent, & animam corporis domicilio egressam ad cœlestem Paradisum deportent. Cum Zacharias in Templo sacro fungeretur ministerio, Angelus Domini ad ipsum veniebat: Sic etiam, si verbi & precum gaudes exercitio, Angelorum quoque gaudere poteris patrocinio. O clementissime Deus, qui per sanctos Angelos deducis nos per hujus vitæ eremum, da, ut per eosdem deducamur ad cœleste regnum?

MEDI-

MEDITATIO XXVII.

De insidiis Diabolicis.

Quis norit Dæmonis astus?

COgita, devota anima, in quanto verseris periculo, quod semper tibi impendet à Diabolo, tuo adversario. Hostis ille est audaciâ promptissimus, viribus robustissimus, artibus callidissimus, machinis omnibus refertissimus, pugnandi studio infatigabilis, in omnes formas variabilis. In varia crimina ipse illicit; & postquam illexit, coram tribunali Dei nos accusat: Deum apud homines, homines apud Deum, & homines inter se invicem accusat. Uniuscujusque propensionem exactè priùs perspicit, posteà laqueos tentationum opponit. Quemadmodum in oppugnationibus, non ad firmas & munitas partes accedunt oppugnatores, sed ubi æstimant muros esse fluxos, fossas planiores, & turres incustoditas: Sic perpetuò animam hominis oppugnans Diabolus, id primùm adoritur, quicquid senserit molle & affectum in animo. Semel victus non penitùs cedit, sed ad tentandum fortiùs insurgit, ut vincat eos tædio & negligentiâ, quos vincere non potuit tentatio-

num

nũ violentia. A quo dolos suos iste contineat, qui ipsum majestatis Dominum ausus est calliditatis suæ fraude aggredi? A quo Christiano is abstineat, qui ipsos Christi Apostolos expetiit cribrare, sicut triticum? Decepit Adamum in natura instituta: quos non poterit decipere in Natura restituta? Decepit Judam in schola Salvatoris: quos non poterit decipere in mundo, schola erroris? In omnibus omnino diabolicæ metuendæ sunt insidiæ. In prosperis, invitat nos ad animi elationem; in adversis, invitat ad desperationem. Si parsimonia aliquem videt delectari, eum inexplebilis cupiditatis compedibus gaudet illigare; si quem heroicus spiritus animat, eum irarum stimulis inflammat; si quem videt paulò lætiorem, eum ad insanæ libidinis incitat favorem; quos videt ferventes in religione, eos implicare conatur vanâ superstitione; quos videt constitutos in dignitatibus, eos ambitionis percellit facibus. Cum impellit ad peccata, amplificat Dei misericordiam; cum in peccata præcipitavit, amplificat Dei justitiam: priùs perducere vult ad præsumptionem, posteà deducere conatur ad desperationem. Interdum oppugnat externè persecutionibus; interdum oppugnat internè ignitis tentationibus. Interdum nos impugnat apertè & violentèr; interdum occultè

cultè & fraudulentèr. In comestione posuit gulam, in generatione luxuriam, in exercitatione ignaviam, in conversatione invidiam, in gubernatione avaritiam, in correctione iram; in dignitate superbiam, in corde posuit cogitationes malas, in ore posuit locutiones falsas, in membras operationes iniquas; in vigilando movet ad prava opera, in dormiendo ad somnia turpia. Sic ergò ubique & in omnibus Diaboli cavendæ sunt insidiæ. Dormimus nos, & ipse vigilat; securi nos sumus, & ille tanquam leo circumit. Si leonem irritatum in te impetum facere conspiceres, quàm vero timore cohorresceres? & cum infernalem leonem tibi insidiari audias, in utramque aurem adhuc securè dormitas? Considera ergò, fidelis anima, potentissimi hujus hostis insidias, & spiritualium armiorem quære suppetias. Sint lumbi cincti veritate, & induti loricâ justitiæ. Indue perfectam justitiam Christi, & tutus eris à tentationibus Diaboli. Absconde te in foraminibus vulnerũ Christi, quoties terreris jaculis serpentis hujus maligni. Verè credens est in Christo: Ut ergò nihil juris habet Satanas in Christum: Ita etiam nihil juris habet in verè credentem. Calceati sunt pedes in præparatione Evangelii pacis: Audiatur

perpetuò

perpetuò, & ſonet in ore noſtro Chriſti confeſſio: Sic non lædet nos ulla diaboli tentatio. Verba incantatoris non tàm pellunt ſerpentem corporalem, quàm eloquia conſtantis confeſſionis fugant hunc ſerpentem ſpiritualem. Aſſumatur ſcutum fidei, ut tela ignita extinguamus hoſtis nequiſſimi. Fides eſt, quæ etiam montes transfert; montes intellige dubitationum, perſecutionum, & tentationum. Non percutiebantur à vaſtatore Iſraelitæ, quorum poſtes ſignati ſanguine Paſchalis agni; non læduntur ab hoc vaſtatore, quorum corda per fidem Chriſti ſanguine aſperſa. Fides recumbit in Dei promiſſiones. At promiſſiones Dei avertere non poteſt Satanas. Ergò etiam contrà fidem prævalere non poterit. Fides eſt animæ lumen: tentationes ergò maligni ſpiritus in hoc lumine facilè apparent. Per fidem peccata noſtra projiciuntur in profũdum miſericordiæ divinæ mare; in illo ignita Diaboli tela facilè extinguentur. Galeam etiam ſalutis, id eſt, ſanctam ſpem aſſumere debemus. Tolera tentationem, tentationis reſpiciens exitum; eſt enim Deus moderator certantium & corona vincentium. Si nullus hoſtis, nulla pugna; ſi nulla pugna, nulla victoria; ſi nulla eſt victoria, nulla corona: melior illa pugna, quæ Deo proximum facit; quam illa pax, quæ à

Deo

Deo abalienat. Assumendus etiam gladius Spiritûs, quod est verbum Dei: plus apud te valere sinas Scripturæ consolationes, quàm Diaboli contradictiones. Christus omnes Satanæ tentationes verbo vicit; verbo adhuc omnes Satanæ tentationes vincunt Christiani. Denique, in præcibus maximum habes contra tentationes subsidium: Quoties navicula animæ fluctibus tentationum obruitur, Christum precibus excita: Hostes visibiles vincimus feriendo; hostem invisibilem vincimus preces fundendo. Pugna, ô Christe pro nobis, in nobis, ut etiam in te vincamus.

MEDITATIO XXVIII.

Generales piè vivendi regulæ.

Pietas sapientia summa est.

QUolibet die, morti, judicio, & æternitati magis appropinquas. Cogita ergò quolibet die, quomodo in mortis & judicii severa discussione consistas, & quomodo in æternum vivas. Omnium cogitationum, verborum & actionum, accurata cura habenda, quia de omnibus cogitationibus, verbis, & actionibus olim accurata ratio

ratio reddenda. Mortem hâc nocte instare cogita tempore vespertino; mortem hâc die instare cogita tempore matutino. Conversionem & bonam operationem nè differ in crastinum, quia incerta est dies crastina, sed mors impendens semper est certa. Nihil magis adversum pietati, quam dilatio. Si contemnis internam Spiritûs sancti vocationem, nunquam pervenies ad veram conversationem. Conversationem & bonam operationem ne differ in senectutem, sed offer Deo ipsam floridam juventutem. Incerta est juveni senectus; certus paratus est juveni impœnitenti interitus. Nulla ætas servitio Dei magis apta, quàm viribus corporis & animi vigens juventa. In nullius hominis gratiam suscipere debes actionem malam; non enim homo iste, sed Deus tuam aliquando judicabit vitam: Nullam ergo hominum gratiam divinæ statuas gratiæ præferendam. In via Domini aut proficimus aut deficimus: Singulis ergo diebus vitam tuam examina, an in pietatis studio proficias aut deficias. Stare in via Domini, est retrogredi: non ergo te delectet in cursu pietatis stare; studeas autem semper in via Domini ambulare. In conversatione tua omnibus sis suavis, nemini gravis, paucis familiaris; Deo vivas piè, tibi castè, proximo justè; amico utaris ad gratiam, inimico

inimico ad patientiam, omnibus ad benevolentiam, quibus potes, ad beneficentiam. In vita tibi tuisque vitiis quotidiè morere: sic in morte Deo poteris vivere. Appareat misericordia in affectu, benignitas in vultu, humilitas in habitu, modestia in cohabitatione, patientia in tribulatione. Semper cogites tria præterita, malum commissum, bonum omissum, tempus amissum. Semper cogites tria præsentia: Vitæ præsentis brevitatem, salvandi difficultatem, salvandorum paucitatem. Semper cogites tria futura: mortem, qua nihil horribilius; judicium, quo nihil terribilius, pœnam inferni, qua nihil intolerabilius; Preces vespertinæ prætterlapsæ diei emendent peccata: Ultimus septimanæ dies precedentium dierum emendet delicta. Vesperi cogita, quàm multi ad infernum eo die præcipitati; & a Deo gratias age, quod tempus tibi concesserit pœninendi. Tria sunt suprà te, quorum cogitatio nunquam recedat á memoria tua: Oculus omnia videns, auris omnia audiens, & libri, in quos omnia scribuntur. Totum se Deus tibi communicabit; totum te communices etiam proximo tuo: Optima vita est, quæ tota aliis inservit. Exhibe superiori obedientiam & reverentiam, æquali consilium & auxilium, inferiori custodiam

&

& disciplinam. Corpus tuum subjiciatur animo, & animus Deo. Mala tua præterita defleas, præsentia bona parvi pendas, futura bona toto cordis desiderio concupiscas. Memento peccati tui, ut doleas: memento mortis, ut desinas: memento justitiæ divinæ, ut timeas: memento misericordiæ divinæ, nè desperes. Quantum potes, è mundo te abstrahe, & servitio Domini te totum devove: Semper cogita periclitari castitatem in delitiis, humilitatem in divitiis, pietatem in negociis. Nulli placere appetas, nisi Christo: nulli displicere times, nisi Christo. Semper ora Deum, ut jubeat quod velit, & det quod jubeat: Quod factum est, tegat; quod futurum regat. Qualis videri vis, talis etiam esse debes: Non enim judicat Deus secundum speciem, sed secundum veritatem. In verbis cave multiloquium, quia de omni verbo vano rationem exigit judicium. Opera tua qualiacunque sint, non transeunt, sed velut æternitatis quædam semina jaciuntur: si seminas in carnem, à carne metes corruptionem; si seminas in spiritū, à spiritu metes æternæ tribucionis præmium. Non sequentur te post mortem honores mundi, nec sequentur te divitiarum cumuli; non sequentur te voluptates, nec sequentur te mundi vanitates; sed post ultima vitæ fata se-

quentur

quentur te omnia tua opera. Qualis ergò vis esse in judicio, talis hodiè appareas in Dei conspectu. Non æstimes quæ tibi adsunt, sed potiùs æstimes ea quæ tibi desunt; non superbias propter id quod est datum, sed humilieris potiùs propter id quod est negatum. Disce vivere, dum adhuc licet vivere: in hoc tempore æterna vita acquiritur aut amittitur: post mortem non restat tempus operandi, sed incipit tempus compensandi. In futura vita non expectatur operatio, sed operum retributio. Sancta meditatio pariat in te scientiam, scientia compunctionē, compunctio devotionē, devotio faciat orationē. Magnum bonū pro pace cordis silentium est oris. Quantò magis fueris à mundo separatus, tantò magis Deo eris gratus. Quicquid habere desideras, à Deo pete; quicquid habes, Deo tribue. Non est dignus, qui non agit gratias pro datis: cessat gratiarum decursus, ubi non fuerit recursus. Quicquid tibi accidit, in bonum converte: quoties tibi obveniunt prospera, æstima, quod exhibeatur benedicendi & laudandi materia: quoties obveniunt adversa, æstima, quod pœnitentiæ & conversionis sint monitoria. Vim potentiæ tuæ ostende in juvando, vim sapientiæ tuæ in erudiendo, vim divitiarum in benefaciendo. Non frangat te adversitas, neque extollat te prosperitas.

ſperitas. Sit ſcopus vitæ tuæ Chriſtus, quem ſequaris in via, ut eam aſſequaris in patria. In omnibus maximæ tibi curæ ſit profunda humilitas, & ardens charitas. Elevet cor tuum charitas ad Deum, ut ei adhæreas: deprimat cor tuum humilitas, ne ſuperbias. Æſtima Deum Patrem clementiâ, Dominum diſciplinâ, Patrem poteſtate blandâ, Dominum ſeverâ, dilige ut Patrem piè, time ut Dominum neceſſariò; dilige eum, quia vult miſericordiam; time eum, quia non vult peccatum. Time Dominum & ſpera in eum: agnoſce tuam miſeram, & ipſius prædica gratiam. O Deus, qui dediſti velle, da etiam perficere.

MEDITATIO XXIX.

De ſecuritate excutienda.

Secure vivere mors eſt.

COgita, devota anima, ſalvandi difficultatem; & facilè excuties omnem ſecuritatem. Nunquam & nullibi ſecuritas eſt, neque in cœlo, neque in Paradiſo, multò minùs in mundo. Cecidit Angelus ſub præſentia divinitatis, cecidit Adam in loco voluptatis. Adamus creatus erat ad imaginem Dei; nihilominus inſidiis deceptus eſt Diaboli.

boli. Salomon omnium hominum erat sapientissimus; nihilominus à Domino per mulieres est aversus. Judas erat in schola Salvatoris, & quotidiè percipiebat salutaria verba istius summi Doctoris, nec tamen tutus fuit à laqueis seductoris; præcipitatus est in barathrum avaritiæ, & ex avaritia in barathrum æternæ tristitiæ. David vir erat secundùm cor Dei, & erat Jehovæ charissimus filius, sed per homicidium & adulterium factus est mortis filius. Ubi ergò in hac vita securitas? Adhære firmâ cordis fiduciâ Dei promissionibus; & tutus eris à Dæmonis impugnationibus. Nulla in hac vita securitas, nisi quam credentibus, & in via Domini ambulantibus, promissionem præstat infallibilitas: si ad futuram pervenerimus felicitatem, tunc demùm plenam habebimus securitatem. In hac vita connexa sunt timor & religio, nec alterum debet esse sine altero. Ne sis securus in adversis, sed quæcunque accidunt adversa, peccatorum tuorum cogita flagella sæpiùs occulta delicta punit Deus per flagella: manifesta. Cogita gravem peccatorum tuorum labem, & time justum peccatorum vindicem. Ne sis securus in prosperis, illi enim Deus irascitur, qui in hac vita non corripitur: quid sunt afflictiones piorum? Amaræ sagittæ ex dulci Dei manu emissæ.
Multos

Multos Deus indignos præſenti punitione æſtimat, quos tamen in æternum reprobat ; Succeſſus felicitatis humanæ ſæpè indicium eſt damnationis æternæ ; Nihil infelicius peccantium felicitate ; nihil miſerabilius eo , qui miſeriam ignorat. Quocunque vertis oculos ; materiam doloris invenis , & contrà ſecuritatem remedia aſpicis ; ſurſum Deum cogita , quem offendimus , deorſum infernum , quem meruimus , retrorſum , peccata , quæ commiſimus ; antrorſum Judicium , quod timemus ; introrſum conſcientiam , quam fœdavimus ; extrorſum mundum, quem amavimus. Vide unde venis , & erubeſce , ubi es , & ingemiſce ; quo iturus es , & contremiſce : Arcta eſt ſalutis porta; ſed adhuc arctior ſalutis via. Theſaurum fidei dedit tibi Deus; ſed theſaurum iſtum portas in vaſis fictilibus. Angelos tibi dedit Deus ad cuſtodiendum ; ſed non longè abeſt diabolus ad ſeducendū. Renovavit te ſpiritu mentis tuæ; ſed habes adhuc multū de carnis vetuſtate. Conſtitutus es in Dei gratia ; ſed nondū conſtitutus es in æterna gloria. Parata eſt in cœlo māſio; ſed tamē affligit priùs mūdi impugnatio. Promiſit Deus veniā pœnitēti; ſed voluntatē pœnitēdi dare non promiſit dilinquēti. Expectante te æternæ vitæ cōſolationes; ſed tamē per multas

te oportet ingredi tribulationes. Promissa est æterni præmii corona; sed gravis prius superanda restat pugna. Non mutat Deus suum promissum; sed nec tu mutare debes sanctæ vitæ studium. Non faciente servo quod præcipitur, faciet Dominus quod minatur: Ingemiscendum ergò jugitèr, & deposita securitate lugendum, nè justo & secreto Dei judicio homo deseratur, & perdendus in potestate Dæmonum relinquatur. Sic, quamdiu adest divina gratia, delectare in ea; ut tamen non existimes, te donum Dei jure hæreditario possidere; ita scilicet securus de eo, tanquam nunquam perdere possis, nè subitò, cum fortè Deus subtraxerit donum, & retraxerit manum, tu animo concidas, & tristior, quàm oportet, fias. Beatus omninò, si omni satagas curâ malorũ omniũ parentem cavere incuriam. Non te deseret Deus, sed cave, nè à te deseratur Deus. Dedit Deus gratiam; ora ut det etiã perseverantiã. Jubet Deus, ut sis de salute certus; non autem jussit, ut sis securus. Pugnandum tibi est fortitèr, ut tandem triumphes suaviter. Caro tua intrà te, contrà te pugnat, hostis quo propinquior, eo formadabilior: Mundus circà te, contrà te pugnat, hostis quo copiosior, eo formidabilior: Diabolus suprà te, contrà te pugnat, hostis quo potentior, eo formidabilior. In virtute Dei nè timeas cũ

his

his hostibus cōgredi; in virtute Dei victoriā poteris consequi. Non autē vinces tantos hostes securitate, sed pugnandi assiduitate. Tempus vitæ, tempus pugnæ: tunc maximè impugnaris, cum te impugnari nescis; tunc potissimùm colligunt vires suas, cum quasdam videntur concedere inducias. Vigilant illi; & tu dormis? Parant se illi ad nocendum; & tu non paras te ad resistendum? Multi deficiunt in via, antequam locus illis detur in patria. Quàm multi Israelitæ in deserto moriebantur, quorum nullus promissam terram consequebatur? Quàm multi spirituales Abrahæ filii, in vitæ hujus deserto pereunt, antequam promissam cœlestis regni hæreditatem adeant? Nihil efficaciùs ad excutiendam securitatem, quàm si cogitemus perseverantium raritatem. Tantùm ergò cœlestis gloriæ in nobis sit desiderium, & eò perveniendi amor; tantus sit dolor, quod nondum pervenerimus; tantus sit timor, nè perveniamus; ut nullam sentiamus lætitiam, nisi de his, quæ aut auxilium aut perveniendi spem præstent. Quid juvat in momento gaudere, si in æternum cogaris lugere? Quæ possit esse in hac vita lætitia, si transit quod delectat, non autem transit quod cruciat? Securi vivimus, quasi horam mortis & judicii transerimus? Dicit Christus, quod ad judicium venturus sit, quâ ho-

ra non putamus ; dicit hoc veritas , & altera vice repetit , audi & time. Si venturus est Dominus in ea hora, qua non putamus, metuendum valdè , ne imperati ad judicium accedamus : Si accedimus imparati , quomodo sustinere poterimus severam discussionem hujus judicii ? Nihilominùs quod in uno hoc amittitur momento , non poterit reparari in omni sæculo : In unius momenti judicabitur brevitate, quales futuri sumus in omni æternitate : In uno hoc momento Vita & Mors , Damnatio & Salus , Pœna & Gloria æterna cuilibet adjudicabitur. O Domine , qui dedisti ad bonum gratiam , da insuper ad bonum perseverantiam.

MEDITATIO XXX.

De sanctæ vitæ Christi imitatione.

Sit vitæ regula Christus.

SAncta Christi vita est perfectissima virtutum idea : omnis Christi actio est etiam nostra institutio. Multi volunt Christum consequi,sed detrectant sequi : Volunt Christo frui , sed non & imitari. Disce à me, quia mitis sum , & humilis corde dicit Salvator . Nisi Christi velis esse Discipulus, nunquam eris verus Christianus. Non

Non solùm Christi passio sit tuum meritū, sed & Christi actio sit vitæ tuæ exemplum. Dilectus tuus candidus & rubicundus, sis & ipse rubicundus sanguinis Christi aspersione, & candidus vitæ Christi imitatione. Quomodò verò Christum amas, si ipsius sanctam vitam non amas? Si diligitis me, dicit Salvator, præcepta mea servate. Qui ergò mandata ejus non servat, eum etiam non diligit. Sancta Christi vita est perfecta vitæ nostræ regula. Omnibus regulis Francisci aut Benedicti præferenda est unica regula vitæ Christi. Si vis esse adoptivus Dei filius, vide quomodo converſetur Filius ille unigenitus. Si vis esse cohæres Christi, debes etiam esse imitator Christi. Qui vivere vult cum vitiis, ille diaboli dedit obsequiis. Qui verò vult esse cum Diabolo, quomodo poterit esse cum Christo? Vitia amare, est Diabolum amare, quia omnia peccata sunt à Diabolo; quomodo ergò poterit esse verus amator Christi, qui est amator Diaboli. Deum amare est sanctam vitam amare, qnia à Deo omnis sancti vita; quomodo ergò poterit esse amator Dei, qui non est amator sanctæ vitæ? Probatio dilectionis est exhibitio operis; veri amoris proprium est amato obsequi, idem cum amato velle, eadem cum amato sentire. Si ergò verè Christum amas, mandatis ejus obsequentem

te præstabis, sanctam vitam cum ipso amabis, & spiritu mentis tuæ renovatus cœlestia cogitabis. Vita æterna est in cognitione Christi: Qui verò Christum non amat, eum etiam non cognoscit: Qui humilitatem, castitatē, mansuetudinem, temperantiā, charitatē non amat, etiam Christum non amat; quia Christi vita nihil aliud erat, quā humilitas, castitas, mansuetudo, temperantia, charitas. Christus dicit, se non nosse eos, qui voluntatem Patris non adimplent. Ergò etiam Christum non norunt, qui voluntatem Patris cœlesti non faciunt. Quæ verò est voluntas patris? Sanctificatio nostra, dicit Apostolus. Non est Christi, qui Spiritum Christi non habet: Ubi verò Spiritus sanctus, ibi etiam cum donis & fructibus suis adest. Qui verò fructus Spiritus? Charitas, gaudium, pax, lenitas, benignitas, bonitas, fides, mansuetudo, temperantia. Sicut super Christum requiescebat sanctus Spiritus; ita etiam requiescit super omnes illos, qui in Christo sunt per veram fidem, quia Sponsa Christi currit in odore unguentorum Christi. Qui Domino adhæret, est unus Spiritus cum eo. Sicut carnalis copula viri & uxoris facit ex eis carnem unam; ita spiritualis conjunctio Christi & fidelis animæ facit ex eis spiritū unū; ubi vero spiritus unus, ibi eadē voluntas: ubi voluntas

eadem,

eadem, ibi etiam actiones eædem. Qui ergò vitam suam Christi vitæ non conformat, nec Domino adhærere, nec Spiritum Christi habere convincitur. An non æquum est, ut omnis vita nostra illi conformis reddatur, qui ex amore se totum nobis conformavit? Deus in carne se manifestans, exemplar sanctæ vitæ nobis proposuit, nè quis sanctam vitam detrectans ad carnis confugeret excusationem. Nulla vita jucundior aut tranquillior, quàm Christi vita; quia Christus verus Deus: quid Deo tanquam summo bono jucundius aut tranquillius? Sæculi vita brevem affert lætitiam, sed æternam secum trahit tristitiam. Cui in vita te conformas, ei etiam in resurrectione conformaberis: si Christi vitæ te hic conformare incipis, illi in resurrectione etiam pleniùs conformaberis; si Diabolo te conformas per flagitia, in resurrectione ei conformaberis per tormenta. Qui me sequi vult, abnegat seipsum dicit Salvator, & tollat crucem suam quotidiè. Si in hac vita abnegas teipsum Christus in judicio agnoscet te pro suo. Si propter Christum proprio honori, proprio amori, propriæ voluntati in hac vita renuncias, Christus in futura, sui honoris, sui amoris, suæ voluntatis compotem te faciet. Si in hac vita particeps es crucis, in futura particeps eris æternæ lucis: Si in hac vita particeps es tribulationis

bulationis, in futura particeps eris consolationis: Si in hac vita particeps es persecutionis, in futura particeps eris largissimæ retributionis. Qui me confitetur in hoc sæculo, inquit Christus, confitebor & ego eum coram Patre cœlesti; Jàm verò non solùm doctrinæ professione, sed etiam vitæ conformatione Christum confiteri debemus; ita demùm pro suis nos agnoscet in judicio. Quisquis me negaverit coràm hominibus, negabo & ego eum coram Patre cœlesti. Christus non solùm verbis, sed etiam, & multò magis, impiâ vitâ negatur. Qui ergò factis negat Christum in hoc sæculo, eum etiam factis negabit in judicio. Christianus non est, qui veram Christi fidem non habet: Vera autem fides Christo spirituali viti nos inserit tanquam palmites: Omnem palmitem in Christo non ferentem fructum, cœlestis Agricola tollit: qui verò in Christo manet, & in quo Christus per fidem habitat, hic fert fructum multum. Non est palmes in vite, qui non trahit succum ex vite; non est anima in Christo per fidem, quæ non spiritualem charitatis succúm ex Christo trahit per fidem. Conforma nos vitæ tuæ, bone Jesu! in hoc sæculo, ut plenè tibi conformemur in futuro.

MEDI-

MEDITATIO XXXI.
De ſui abnegatione.

Ille negat Chriſtum, qui ſe non abnegat ipſum.

QUi me ſequi vult, ſeipſum abneget, dicit Salvator. Seipſum abnegare, eſt proprio ſuo amori renunciare. Amor proprius amorem Dei prohibet. Si vis eſſe Chriſti Diſcipulus, neceſſe eſt, ut radix amoris proprii moriatur in te penitùs. Nemo Chriſtum diligit, niſi qui ſeipſum odit. Niſi granum frumenti lapſum in terram, fuerit mortuum, fructum non affert: ita quoquè fructus Spiritus ſā&ti percipere non poteris, niſi in corde tuo moriatur amor proprius. Dicebat Dominus ad Abrahamū: Egredere è terra tua, & è cognitione tua & è domo patris tui, ad terrā, quā oſtendam tibi. Non poterat Abraham tantus fieri Propheta, niſi priùs egrederetur ex ſua patria: Non eris priùs verus Chriſti diſcipulus, & verè ſpiritualis homo, antequam ab amore diſcedas proprio. Jacob ex contactu Angeli uno pede claudicabat, altero ſano & integro: Per duos hos pedes duplex amor intelligitur, proprius & divinus. Tunc homo particeps erit divinæ benedictionis, cū pede amoris proprii claudicabit,

altero illo amoris Dei manente ſano & integro. Fieri non poteſt, ut uno eodemque oculo cœlum intuearis & terram; ita fieri nequit, ut unâ eadémque voluntate ſeipſum inordinatè quis amet ac Deum. Amor eſt ſummum animæ noſtræ bonum; tribuendum ergò hoc ſummum animæ bonum, ſummo bono, ſcilicet Deo. Amor tuus, Deus tuus, id eſt, quicquid ſummè amas, id in Dei locum collocas, quicquid ſummè amas, id ſummum eſſe judicas; Deus autem verè eſt ſummum Ens: Qui ergò ſeipſum amat, ſeipſum Deus judicat, & in locum Dei collocat; quæ eſt omninò maxima idololatria. Quod ſummè amas, hoc rerum omnium finem æſtimas, & deſideriorum tuorum ultimum complementum judicas: ſolus autem Deus eſt principium & finis creaturarum; ipſe eſt primus & noviſſimus; ipſe ſolus implet deſiderium cordis noſtri, & nihil quicquam creati tua poteſt ſatiare deſideria, amorem ergò Dei præferre debes amori proprio. Deus eſt principium & finis: In illo ergò debet amor noſter incipere, in illo etiam debet deſinere. Dei eſſentia eſt extrà omnes creaturas, ſicut ab æterno fuit Deus in ſeipſo: Ab omnibus ergò creaturis amorem tuum abſtrahas. Qualis amor tuus, talia etiam opera tua. Si opera tua procedunt ex vera fide & Dei amore, Deo ſunt grata, &

coràm

coràm oculis ejus magna, licèt coràm omnium hominum oculis ſint parva; Si procedunt ex amore proprio, nunquam poterunt placere Deo. Amor proprius præſtantiſſima quæque opera contaminat. Cum eſſet Chriſtus in domo Simonis, mulier quædam unguenti pretioſi vas confringit, & caput Chriſti inungit; apparet opus parvum; nihilo minus Chriſto erat gratum, quia procedebat ex fide vera, charitate pura, contritione ſeria. Sacrificium erat opus Deo gratum in V. T. Interim tamen Deo non placebat, quod Saul prædam Amalecitarum ad offerenda Deo ſacrificia ſegregabat: quare? quia hoc non procedebat ex amore Dei. Si enim verè Deum dilexiſſet, mandatum Dei de omnibus prædis exurendis non contempſiſſet; ſeipſum diligebat, & ſuam devotionem. Amor eſt quidam ignis: ita enim orat Eccleſia; Veni ſancte Spiritus, & tui amoris ignem accende in fidelibus. Ignis non hæret in terra fixus, ſed ſemper tendit ſurſum: ſic amor tuus non debet in te quieſcere, ſed ſurſum ad Dominum ſe debet elevare. Seipſum abnegare, eſt inſuper honori ſuo renunciare. Summo bono ſoli debetur ſumus honor: Deus ſummum bonum eſt. Qui ſuam quærit gloriam, non poteſt Dei gloriam quærere: ſicut Salvator dicebat ad Phariſæos. Quomodò poteſtis credere,

qui

qui gloriam ab invicem accipitis? Christi exemplum intuere & sequere. Sæpiùs de se testatur, quod non quærat suam gloriam, quod non accipiat honorem ab hominibus, quod sit ex corde humilis. Omnia tua dona à Deo accipis; omnia ergò Deo vicissim tribuas: omnes bonorum rivuli ab hoc fonte bonitatis divinæ procedunt, omnia ergò bona vicissim in hoc mare transferenda. Herbæ, quæ solsequia dicuntur, semper convertunt se ad solem; à quo vitam & succum hauriunt: Sic & omnibus tuis donis & omni tuo honore ad Deum te converte, & nihil quicquam tibi tribue. Si aliquid à teipso habes, honorem tuum quærere, & tibi ipsi tua dona tribuere potes; sed quia nihil habes à teipso; omnia verò à Deo, ideò non tuum, sed Dei honorem quærere debes. Proprius honor avertit hominem à Deo. Exemplum est in Nabuchadnezar, qui dicebat. Hac est illa Babylon, quam ædificavi in domum regni, in robore fortitudinis meæ, & in gloriam decoris mei. Sed quid sequitur; Adhuc sermo erat in ore Regis, & vox è cœlo ruit; tibi dico, Nebuchadnezar, regnum transivit à te; ab hominibus te ejicient, & cum bestiis agri erit habitatio tua. Sic si ex proprio honore & superbia spiritualem tuam Babilonem, id est, operum bonorum structuram æstimas, & gloriam eorum tibi

tribuis

tribuis, & non soli Deo, abjicieris à conspectu Dei. Seipsum denique abnegare, est, propriæ voluntati renunciare. Optimæ voluntati semper parendum, Dei autem voluntas semper est optima: Illius voluntati parendum, à quo omnia nostra habemus; A Deo autem omnia ad nos devenerunt: Illius voluntati parendum, qui nos semper ad vitam & ad bonum deducit; Dei voluntas semper ducit ad vitam & bonum. Delectare in Domino, & ipse dabit tibi petitiones cordis tui. Propria voluntas ad mortem & damnationem nos deducit. Per quid primus noster parens ex Dei gratia & statu salutis in æternam damnationem prolapsus est? Seposità Dei voluntate propriam sequebatur voluntatem: præceptum Domini negligebat, & suasionem diaboli audiebat. Verus ergò Christi discipulus propriæ voluntati renunciat; & divinam voluntatem sequi desiderat. Aspice Christum, is in agone passionis constitutus, propriam voluntatem, tanquam gratissimum sacrificium, Deo offert: Offeras & tu propriam Deo voluntatem; & sic perficies eam, quam Christus requirit, tui abnegationem. O Domine, tua sancta voluntas fiat, sicut in cœlo, ita & in terra.

MEDITATIO XXXII.

De vera quiete animæ.

Domino mens nixa quieta est.

IN transitoriis & mundanis rebus quietem suam anima sæpè quærit, sed non invenit: quare? quia anima omnibus creaturis dignior. Non ergò potest in illis vilioribus quietem & pacem invenire. Omnia mundana fugacia sunt & tansitoria; anima autem immortalis: Quomodò ergò veram quietem in illis inveniret? Omnia illa terrena sunt; anima autem nostra cœlestis est originis: quomodò ergò illis desiderium suum explere posset? In Christo requiem invenit, ille potest satiare & explere desiderium illius. Contra irã Dei, quiescit in vulneribus Christi: contrà accusationes Satanæ, in potentia Christi: contrà terrorem legis, in prædicatione Christi: contrà peccata accusantia, in sanguine Christi, qui meliùs coràm Deo loquitur, quàm sanguis Abel: contrà mortis terrorem, in sessione Christi ad dextram Patris acquiescit & confidit. Atque ita fides nostra quietem invenit in Christo; sed & charitas nostra summam quietem tibi invenit. Qui amore rebus terrenis inhæret, non habet veram quietem, quia ipsæ res terrenæ eam non habent: non possunt plenè appetitum animæ satiare, quia omnia finita sunt; anima

autem

autem nostra ad imaginem Dei facta, infinitum illud bonũ, in quo omnia bona sunt, appetit. Ut ergò fides nostra nulli ex omnibus creaturis inniti debet; sed soli Christi merito: Ita quoq; amor noster nulli creaturæ adhærere debet, imò nec nobis ipsis. Nam proprius amor itidem amorem Dei impedit: Omnibus debemus amorem Dei præferre. Anima nostra Sponsa Christi est; huic ergò uni adhærere debet: Anima nostra Dei habitaculum; huic ergò soli locum dare debet. Multi quærunt in divitiis quietem; sed extra Christum nulla animæ quies: Ubi autem Christus, ibi paupertas, si non actu, tamen affectu. Non habebat ille cœli & terræ Dominus, quo caput reclinaret; sicque paupertatem nobis commendare & consecrare voluit. Divitiæ sunt extra nos; at, quod animam quietam reddere debet, illud internum esse oportet: Cui verò in morte adhærebit anima, quando omnia in mundo relinquenda? Aut nos divitiæ deserunt, aut nosmet illas; sæpiùs in vita, semper autem in morte. Ubi ergò tunc pacem & quietem inveniet anima? Multi in voluptatibus quærunt quietem, sed corporis hæc aliquando quies & delectatio esse potest, non autem animæ. Tandem sequitur comes, dolor & luctus. Voluptates ad hanc vitam spectant; anima autem non est creata hujus vitæ gratiâ, quia

per mortem exire compellitur : quomodo ergò in voluptatibus quietem invenire possit. Extra Christum non est animæ quies : Qualis autem erat vita Christi? Summus dolor à primo nativitatis tempore usque ad mortem. Sic ille verus rerum æstimator docere nos voluit, de voluptate quid nobis sentiendum sit. Multi in honoribus quærunt quietem : Miseri verò, qui ad quamlibet popularis auræ mutationem quiete carere coguntur. Honor est exterius & fugacissimum bonum; quod autem quietem animæ largire debet, id in nobis esse oportet. Quid de humana laude & gloria plus referes, quam Apellis pictura laudata? Considera angulum, in quo latitas : quanta ejus proportio ad totem provinciam! ad Europam! ad totum orbem habitalem! Ille demum verus honor, qui à Deo electis olim obtinget. Quies rei est in ipsius fine; nec quiescit res naturaliter, nisi postquam finem & locum suum adepta est. Finis creatæ animæ Deus est; facta siquidem est ad Dei imaginem. Ergò non potest esse quieta & pacata, nisi in illo suo fine, scilicet in Deo. Ut corporis vita anima; ita animæ vita Deus. Sicut ergò verè vivit anima, in qua, spirituali gratia, Deus habitat; ita mortua est anima, quæ Deum inhabitantem non habet :
quæ

quæ verò poteſt quies eſſe mortuæ animæ? Prima iſta mors in peccatis neceſſariò trahit ſecundam mortem damnationis. Qui proinde amore ſuo firmitèr adhæret Deo, & interiùs divinâ conſolatione fruitur; illius quietem exteriora mala perturbare non poſſunt: In rebus triſtibus lætus eſt, in paupertate dives, in tribulationibus ſæculi ſecurus, in turbis mundanis tranquillus, in conviciis & hominum contumeliis pacatus, in ipſa morte vivus. Non curat Tyrannorum minas, quia interiùs ſentit divinæ conſolationis divitias. In adverſis non triſtatur, quia ſanctus Spiritus efficacitèr eum interiùs conſolatur. Non angitur in paupertate, quia dives eſt in Dei bonitate. Non turbatur hominum contumeliis, quia divini honoris fruitur delitiis. Non curat carnis voluptatem, quia magis gratam habet Spiritûs ſuavitatem. Non quærit amicitias mundanas, quia Dei ſibi propitii ac amici ſentit delitias. Non inhiat theſauris terrenis, quia ſummũ theſaurum habet reconditũ in cœlis. Mortem non metuit, quia in Deo ſemper vivit. Non deſiderat magnoperè ſapientiam mundanam, quia habet interiùs docentem ſanctum Spiritum. Perfectũ tollit imperfectius. Non timet fulgura & tempeſtates, incendia & aquarũ vaſtitates, triſtes planetarum configurationes, & luminarium cœleſtium obſcurationes,

ſcurationes, quia ſupra Naturam evectus, in Christo fide recumbit, in Christo vivit. Non abſtrahitur blanditiis ſæculi, quia audit in ſe ſuaviorem vocem Chriſti. Non timet Diaboli potentiam, quia divinam ſentit indulgentiam. Fortior eſt qui in ipſo vivit & vincit, quam Diabolus, qui vincere eum fruſtrà ſatagit. Non ſequitur carnis illecebras, quia in ſpiritu vivens, ſpiritus ſentit delitias: mortificat & crucifigit carnem Spiritûs vivificatio. Non metuit diabolum accuſatorem, quia Chriſtum novit eſſe ſuum interceſſorem. Hanc veram quietem animæ noſtræ velit concedere autor & dator illius unicus. Dominus noſter, Deus in ſecula benedictus.

MEDITATIO XXXIII.

De conſcientiæ puritate.

Mens recti conſcia, vita eſt.

IN omni tuo opere maximam curam habe cōſcientiæ. Si inſtigat te Diabolus ad quoddam peccatum, internum conſcientiæ revere re judicium. Si times in aliorum hominum peccare præſentia, multò magis, à peccato revocet te propria conſcientia; Internum teſtimonium, efficacius eſt, quam externum: Quamvis ergò peccata tua fugiant omnium hominum accuſationē, nunquam tamen effugere poteris internam conſcientiæ teſtificationem. Cōſcientia erit inter

libros illos, quos Apocalypsis testatur in judicio olim aperiendos. Primus liber est divinæ omniscientiæ, in quo manifestè relucebunt omnium omninò hominum facta, verba, cogitata. Secundus liber est Christus, qui est vitæ liber: in hoc qui scriptus invenietur per veram fidem, is ab Angelis deducetur in curiam cœlestem. Tertius liber est Scriptura, juxta cujus præscriptum judicabuntur fides & nostra opera: Sermo, quem locutus sum, dicit Salvator, judicabit eos in die novissimo. Quartus liber continet externa testimonia pauperum, qui in die judicii recipient nos in æternum tabernaculum. Quintus liber continet internum testimonium conscientiæ, quia conscientia est codex, in quo omnia conscribuntur peccata: Granda volumen conscientia, cui omnia stylo veritatis inscripta: Non poterunt damnati negare peccata sua judicio, qua propriæ conscientiæ convincentur testimonio: Non poterunt fugere à peccatorum accusatione, quia tribunal conscientiæ internum est & domesticum. Conscientia pura est speculum animæ clarissimum, in quo se intuetur, & Deum veri luminis splendorem sordens acies videri nequit. Hinc dicit Salvator; Beati mundi corde, quia Deum videbunt. Sicut pulchra & munda facies hominis aspectui grata: ita pura & munda conscientia coram

ram oculis Dei accepta; ſed putrifacta conſcientia vermes progignit immortales. In præſenti igitur conſcientiæ vermis ſentiendus, & ſuffocandus, non autem in immortalitatem fovendus. Ad hunc librum emendandum omnes alii inventi ſunt. Quid prodeſt magna ſcientia, ſi adſit immunda conſcientia? non ex ſcientiæ ſed conſcientiæ libro judicaberis aliquando coram Dei throno. Si hunc librum rectè vis ſcribere, ſcribe eum ſecundum exemplar libri vitæ: Liber vitæ Chriſtus eſt: ad normam doctrinæ Chriſti conformetur profeſſio tuæ fidei: ad normam vitæ Chriſti conformetur vitæ tuæ ductus. Bona erit conſcientia, ſi habeat in corde puritatem, in ore veritatem, in actione honeſtatem. Conſcientia pro lucerna utere in omnibus actionibus; ea enim, quæ in vita bonæ ſint actiones, quæ malæ, oſtendet penitùs. Fuge hoc conſcientiæ judicium, in quo idem ſimul reus, actor, teſtis, judex, tortor, carcer, flagellum, executor, carnifex. Quodnam hic poſſit effugium, ubi ipſa teſtis eſt, quæ accuſat, & nihil poteſt eſſe occultum ei qui judicat? Quid prodeſt, ſi omnes te laudent, & conſcientia accuſet? Quid obeſſe poterit, ſi omnes derogent, & ſola conſcientia defendat? Solus hic judex unicuique ad accuſandum, ad judicandum, ad damnandum

damnandum sufficit: Incorruptus hic judex, nec flecti potest precibus, nec corrumpi muneribus. Quocunque vadis, ubicunque es, semper conscientia tua tecum est, secum portans quicquid in ea posuisti, sive bonum sive malum: Servat hæc vivo & restituit defuncto depositum, quod accipit servandum: Sic verè inimici hominis domestici ejus, sic in domo propria, & à propria familia habes accusatores, observatores, & tortores. Quid prodest vivere in copia omnis abundantiæ, & torqueri flagello conscientiæ? Fons humanæ felicitatis & miseriæ in ipso animo est. Quid prodest febribus æstuanti in aureo collocari lecto? Quid prodest conscientiæ facibus agitato externæ felicitatis lætari cumulo? Quanta cura est salutis æternæ, tanta etiam cura sit conscientiæ: Amissa enim bona conscientia amittitur fides, amissa fide amittitur Dei gratia; amissa Dei gratia, quomodo potest sperari vita æterna? Quale est conscientiæ tuæ testimonium, tale expectabis à Christo judicium: Peccatores nullo arguente, vel in medium quippiam afferente, ipsi sui ipsorum accusatores fient. Sicut ebrius, quando multum vini ingurgitat, nullum sentit à vino damnum; postea autem, è sopore excitatus ebrietatis sentit incommodum: Ita

&

& peccatum, donec consumetur, obtenebrat mentem, & quasi densa nubes, veri judicii splendorem obfuscat; posteà demum insurgit conscientia, & quovis accusatore graviûs arrodit. Ita sunt judicia; judicium mundi, judicium tui & judicium Dei. Ut autem non potes effugere judicium Dei: Ita etiam non poteris effugere judicium tui, licèt aliquando effugias judciium mundi: Nulli obsistunt parietes, quo minùs hic testis videat tuas actiones: Quæ te poterit defendere accusatio, quando damnat interna accusatio? Tranquilitas conscientiæ initium est vitæ æternæ. Verius & jucundius gaudebis de bona conscientia inter augustias, quam de mala inter delitias: Contrà omnem malevolorum obtrectationem confidenter obvertere poteris conscientiæ excusationem. Te interroga de te, quia te longè nosti melius, quàm ullus homo alius. In extremo judicio quid proderunt aliorum falsæ laudes? Quid oberunt aliorum falsæ obtrectationes? Dei & tuo stabis aut cades judicio? non aliorum stabis aut cades testimonio. Nunquam finitur conscientia, quemadmodum nunquam finitur anima. Tamdiu prement damnatos infernales pœnæ, quamdiù durabit accusatio conscientiæ. Nullus exterior ignis tantoperè corpus affligit, quàm graviter hæc interior flamma animam adu-

rit.

rit. Æterna est anima, quæ uritur; æternæ conscientiæ ignis, qui urit. Nulla exteriora flagella corpori tàm sunt molesta, quàm gravia sunt animæ hæc interiora verbera. Fuge ergò peccati reatum, ut conscientiæ effugias cruciatum: Dele per veram pœnitentiam peccata ex libro conscientiæ, nè in judicio ea legantur, & metuenda tibi sit vox divinæ sententiæ. Extingue vermem conscientiæ per devotionis fervorem, nè morsus ejus æternum tibi pariat horrorem: Extingue hunc interiorem ignem per lachrymas, ut ad cœlestis refrigerii pervenias delitias. O Domine, da, ut militemus bonam militiam, retinentes fidem ac bonam conscientiam, ut tandem solvi & incolumes perveniamus ad cœlestem patriam.

MEDITATIO XXXIV.

De studio veræ humilitatis.

Quid homo? quid bulla? Nibil sunt.

COgita, ô fidelis anima, miseram hominis conditionem, & facilè effugies omnem superbiæ tentationem. Homo vilis ingressu, miser in progressu, flebilis in egressu. Impugnatur à Dæmonibus, lacessitur tentationibus, allicitur delectationibus, dejicitur tribulationibus, implicatur criminibus, denudatus est virtutibus, irretitur malis consuetudinibus. Unde ergò superbis, terra & cinis? Quid

Quid fuisti ante ortum? Sperma fœtidum. Quid in vita? Saccus stercorum. Quid post mortem? Cibus vermium: Si quid in te boni, id tuum non est, sed Dei: nihil tuum est, nisi peccata, nihil ergò arroges tibi ex his, quæ in te sunt, præter peccata tua. Fatuus & infidelis est servus, qui de bonis Domini sui vult superbire. Vide, ô homo, exemplum Christi: famulatur ipsi omnis gloria cœlorum, imò ipse solus est vera gloria; & tamen omnem mundanam à se abjicit gloriam. Clamat is adhuc: Discite à me, quia mittis sum, & humilis corde. Verus Chrsti amator, qui etiam Christi imitator. Cui Christus charus est, huic etiam ipsius humilitas chara est. Erubescat & confundatur superbiens servus, quando ita humilis est cœlorum Dominus. Dicit de sese Salvator noster, quod sit lilium convallium; scilicet quia ipse, qui nobilissimus flos, nascitur & conservatur, non in montibus, id est, superbis & elatis cordibus, sed in humilioribus vallibus, id est, contritis & humilibus piorum mentibus: Verè enim anima huumilis, est sessio & delectabile cubile Christi, ut dicit quidam sanctus. Vera gratia non extollit, sed humiliat; nondum ergò particeps veræ gratiæ, qui non ambulat in cordis humilitate. Fluenta divinæ gratiæ deorsum, non

non ſurſum fluunt. Ut aquæ per naturam non quærunt loca ſublimia: Ita gratia divina non fluit, niſi ad corda humilia. Dicit Pſalmus: Dominus in altis habitat, & humilia reſpicit in Cœlo & in terra. Verè hoc mirabile eſt, quod ad ſummum & altiſſimum Deum non niſi humilitate appropinquimus. Qui ſibi vilis, Deo magnus: Qui ſibi diſplicet, Deo placet. Ex nihilo fecit Deus cœlum & terram: Ut fuit in creatione, ita adhuc eſt in hominis reparatione: Creat Deus ex *nihilo*, reparat ex nihilo. Ut ergò particeps fias regenerationis & reparationis, ſis nihil in oculis tuis, id eſt, nihil tibi tribuas, nihil arroges. Omnes ſumus infirmi & fragiles; te autem judica fragiliorem neminem. Non nocet, ſi omnibus te inferiorem judices, & per humilitatem omnibus ſupponas; ſed plurimum nocet; ſi vel uni te præponas; Viginti quatuor ſeniores; id eſt, tota triumphans Eccleſia, abjicit coronas ante thronum; omnem juſtitiam & gloriam Deo tribuit: quid ergo faciat vilis peccator? Seraphin, ſancti Angeli, velãt facies ſuas in aſpectu majeſtatis divinæ: quid faciat homo tã vilis creatura, & creatori ſuo tot modis ingrata? Chriſtus verus & unigenitus Dei Filius ex admirãda humilitate deſcendit de cœlo, & fragilem noſtram naturam in ſe ſuſcepit; demiſit ſe

in carnem, in mortem, in crucem. Quid faciat homo, qui per peccata tam longè recessit à Deo? Vide, ô fidelis anima, quam stupendâ humilitate superbiã nostram Christus sanaverit; & tu adhuc superbire cupis? Per humilitatis & passionis vitam Christus ingressus est in gloriam; & tu in superbiæ via incedens, ad cœlestem gloriam pervenire te posse statuis? Diabolus propter superbiam ex cœlesti regno expulsus; & tu, cum cœlesti gloria nondũ erueris, per superbiæ viam eò contendis? Adamus propter superbiam ex Paradiso ejectus: & tu ad cœlestem Paradisum per superbiæ viam pervenire cupis? Optemus potiùs servire & lavare pedes aliorum cum Christo, quam digniorem locum ambire cum Diabolo: humiliemur in hac vita, ut exaltemur in futura. Non quid habeas, sed quid tibi desit, ô fidelis anima, sẽper cogita: magis dole de virtutibus, quas non habes, quam quod gloriari velis de virtutibus, quas habes. Virtutes cela, peccata manifesta: valde enim metuendum est, nè si thesaurum operum bonorum manifestes per gloriam, Diabolus tibi eum deprædetur per superbiam. Ignis optimè servatur, si cinere tegatur: ita ignis charitatis nunquam securiùs custoditur, quam cum cineribus humilitatis sepelitur. Superbia est omnium peccatorum semen; caveas ergò extolli, nè contin-
gat

gat te in abyssum peccatorum præcipitari. Superbia est gritum cubile Diaboli: caveas ergò extolli, nè contingat miseram tuam animam à Diabolo subjugari. Superbia est ventus urens & exsiccans divinæ gratiæ fontem: caveas ergò extolli, nè contingat à divina gratia separari Sana, ô Christe, tumorem superbiæ nostræ: sancta tua humilitas sit nobis vitæ nostræ meritum: sit etiam vitæ nostræ exemplum: fides nostra humilitatem tuam firmitèr amplectatur, & vita nostra eandem constantèr sequatur.

MEDITATIO XXXV.
De Avaritia fugienda.
Quis verè pauper? Avarus.

QUam gratus est salus animæ, tam odiosum esse debet peccatum avaritiæ. Avarus omnium pauperrimus est; quia tam deest illi quod habet, quàm quod non habet. Avarus est omnium afflictissimus; quia in neminem bonus est, in se autem pessimus. Initium omnis peccati superbia; radix malorum omnium avaritia: illa per aversionem à Deo: hæc per conversionem ad creaturas. Pariunt divitiæ sudorem in acquirendo, creant timorem in possidendo, pariunt dolorem in amittendo, &, quod pejus est, avarorũ labor non solùm periturus, sed etiam peremptorius; aut divitiæ te deserunt, aut tu illas. Si ergò speras

in divitiis ; quæ erit ſpes tua in hora mortis ? Quomodo animam tuam Deo credes , ſi corporis tui curam ei non credis ? Omnipotenti Deo curæ es ; quare dubitas , ne ſuſtentare te poſſit ? Sapientiſſimo Deo curæ es ? quare ambigis, quomodo ſuſtentare velit ? Largiſſimo Deo curæ es ; quare dubitas, an ſuſtentare te velit ? Habes ſyngrapham Chriſti , universorum in cœlo ac terra Domini , nihil eorum , quæ opus ſunt homini, defuturum iis , qui quærunt regnum Dei : Confide huic Chriſti promiſſo ; non fallet . Eſt enim veritas . Avaritia eſt ſumma idololatriæ , quæ creaturas in locum Dei collocat : Avarus fiduciam Deo debitam ad creaturas transfert . Quicquid plus diligitur quam Deus , id Deo præfertur : quicquid Deo præfertur , in Locum Dei collocatur . Eſau jus primogenituræ vendebat edulio : Ita multi hæreditatem regni cœleſtis à Chriſto paratam, amittunt pro acquirendis temporalibus bonis . Judas Chriſtum vendidit trigenta argenteis . Avari gratiam Chriſti pro temporalibus vendunt divitiis . Quomodo poteſt aſpirare ad regnum cœlorum plenus quotidiè ſiliquis porcorum? Quomodo poteſt ad Deum cordis elevatione contendere ,qui animæ quietem in divitiis ſtudet invenire? Divitiæ ſunt ſpinæ,dicit Veritas :

Qui

Qui ergò amat divitias, is verè amat spinas. O spinæ, quam multas suffocatis animas! Spinæ impediunt seminis proventum: Ita divitiarum sollicitudo spiritualem verbi impedit fructum. Spinæ corpus puncturis affligunt, ita divitiæ animum curis angunt. Periturus es, si perituros solùm colligis thesauros: Qui in terris thesauros congregant, similes sunt iis, qui fruges suas in imis & humidis locis recondunt, non animadvertentes, fore, uti quam citissimè putrescunt. Quam stolidi sunt, qui in divitiis finem desideriorum suorum collocant! quomodo res corporalis animam, quæ spiritus est, implere possit, cum potiùs spiritualis natura, virtute propria, sic comprehendat corporalia, ut nulla quantitate distendatur? Anima ad æternitatem creata; injuriam ei facis, desideriorum ejus finem temporalibus & momentaneis constituis. Anima quo magis ad Deum elevatur, eo magis ab amore divitiarum abstrahitur. Omnia animalia, quo cœlestibus viciniora sunt, eo minus capiunt & congregant inferiora: sicut volatilia cœli nec metunt. Magnum est indicium, quod anima cogitet cœlestia, si parvi æstimat & contemnit terrestria. Mures & reptilia congerunt in cavernas; deteriores enim conditionis sunt & ignobilioris naturæ quàm aves. Magnum signum, quod ani-

ma à Deo aversa, & terrenis affixa, si divitiis inordinato amore adhæret. Animam tibi dedit Deus, & tu carnis curam ei non concredis? volucres cœli pascit Deus, & tu dubitas, an velit te sustentare, cum sis ad imaginem ipsius creatus? Lilia agri vestit Deus; & tu dubitas, an prospecturus sit tibi de vestibus? Pudeat, non posse efficere fidem & rationem in homine, quod naturalis instinctus efficit in volucre: nec serunt, nec metunt volucres, sed corpusculi sui curam Deo committunt. Avari verbis Dei fidem non adhibent, antequam sibimetipsis de sustentatione prospiciant. Avarus est injustissimus: Quare? Quia nihil secum in mundum intulit; & tamen ita de bonis terrenis est solicitus, ac si plurima omninò ex mundo secum auferre velit. Avarus est ingratissimus: Quare? Quia multis Dei fruitur bonis, & nunquam ad bonorum datorem cordis fiduciâ evehitur. Avarus est stolidissimus: Quare? Quia relinquit verum bonum, sine quo nihil verè bonum, & adhæret ei, quod sine Dei gratia non est bonum. Qui terrenorũ obstringitur amore, non possidet, sed possidetur ipse. Avaritia nec copiâ nec inopiâ extinguitur: Inopiâ ideò non minuitur, quia habendi crescit desiderium, quãdo obtineri nequit, quod diù est desideratũ: Copiâ ideò non minuitur, quia avarus, quãto magis acquirit, tanto amplius quærit; quãdo

do acquiritur, quod ab avaritia desiderabatur, simul nova desiderandi materia subministratur, & sic more ignis, cum ligna, quæ consumit, exceperit, accrescit. Avaritia torrens est in principio parvus, sed posteà in immensum crescit: præfige ergò divitiarum cupiditati terminum, nè cupiditas ista ad æternum te trahat exitium. Multi in hac vita devorant, quod posteà apud inferos digerãt: multi, dum sitiunt lucrum, ad præsentissimũ currunt interitum. Hæc cogitans, devota anima, quantum potes, fuge ab avaritia: Nihil de bonis ad judicium tecum feres, nisi pauperibus peritura & caduca tua bona, pro quibus Christus vitam dare non recusavit, reliqueris. Da pauperi, ut des tibi: quicquid pauperi non dederis, habebit alter. Nimis est avarus, cui non sufficit dominus: Nondũ verè sperat cœlestia, qui magni æstimat bona terrestria. Quomodo pro fratre poneret animam, qui fratri petenti denegat temporalem substantiam? Thesaurus cœli est manus pauperis; quod ea suscipit, nè in terra pareat, in cœlo ponit. Vis gratum Christo præstare officium? Exhibe pauperi beneficium. Membris quod benefit, id tanquam sibi factum caput accipit. Dicit tibi Christus, da mihi de eo, quod dedi de meo; fac bonum de bono, ut acquiras tibi bonum; largire terrena, ut ea serves: quia ea parcè nimis servando

amittes. Audi Christum monentem, ne cogaris in judicio eum audire dicentem, Ite in æternum igne maledicti, quia non cibastis me, quando esurivi. Sanctum semen Eleemosyna, prout parcè vel largè sparsum, messis erit vel parca vel copiosa. Si vis esse in numero ovium, exhibe etiam ovibus beneficium. Terreant te hœdi ad sinistram constituti, non quia rapuerunt, sed quia non paverunt. Inclina ô Deus, cor nostrum ad testimonia tua, & non ad avaritiam.

MEDITATIO XXXVI.

De proprietatibus veræ charitatis.

Sanctos dilectio signat.

VEra & sincera charitas est constans piorum proprietas. Nullus Christianus sine fide, nulla fides sine charitate: ubi non est charitatis splendor, ibi etiam non est fidei fervor. Remove lucem à Sole, & removere poteris charitatem à fide. Charitas est actus exterior interioris vitæ hominis Christiani. Corpus mortuum est sine respiratione: ita fides mortua est sine dilectione. Non est Christi, qui non habet Spiritum Christi; non habet Christi Spiritum, qui non exerit charitatis donum, quia fructus Spiritus est charitas: Arbor bona non cognoscitur, nisi ea fructus proferre bonos perspicitur. Charitas vinculum est Christianæ

perfectionis

perfectionis, sicut corporis membra per spiritum, id est, animam, conjunguntur: ita vera corporis mystici membra per Spiritum Sanctum charitatis vinculo uniuntur. In templo Solomonis omnia auro obducta erant intùs & exteriùs: sic in spirituali Dei templo charitate omnia ornata sint intùs & exteriùs: charitas moveat cor ad compatiendum, charitas manum moveat ad elargiendum; non sufficit compassio, si non accedat exterior elargitio; nec sufficit elargitio exterior, si non accedat compassio interior. Omnia accipit fides à Deo; charitas vicissim omnia sua donat proximo: Per fidem divinæ naturæ consortes reddimur; Deus autem charitas est. Ubi ergò non se exerit charitas exterius, nemo credat, quod adsit fides interius. Nemo in Christum credit, qui non Christum diligit: nemo diligit Christum, nisi qui etiam diligit suum proximum. Nondum vera cordis fiducia apprehendit Christi beneficiũ, qui proximo debitum denegat officium. Non est verè opus bonum, quod non procedit ex fide; nec est verè opus bonũ quod non procedit ex charitate: charitas enim semen est omnium virtutum: non est bonus fructus, nisi qui de radice charitatis exsurgit. Charitas est spiritualis gustus animæ; huic enim soli sapit omne bonum, omne ar-

duum, omne adversum, omne laboriosum: charitatis gustus etiam mortem facit suavissimam, quia fortis, ut mors, dilectio; imò fortior quam mors; quia charitas Christum deduxit ad mortem, charitas etiam verè pios, ut pro Christo mori non dubitent, excitat. Omnia Dei opera procedunt ex charitate, etiam pœnæ ipsæ: Sic omnia opera Christiani hominis ex charitate procedant. In omnibus creaturis proposuit nobis Deus speculum charitatis. Sol & sidera non sibi, sed nobis lucent. Herbæ, non seipsas, sed corpora nostra purgant. Aër, aqua, bruta, & omnes creaturæ, homini inserviunt. Ita quoque teipsum totum exhibeas proximi ministerio. Non prosunt linguæ sine charitate, linguarum cognitio inflat, charitas, autem edificat. Non prodest scientia mysteriorum sine charitate, quia etiam Diabolo nota sunt mysteria, charitas autem solius verè pii propria. Fides etiam montes transferens non prodest sine charitate, quia talis fides est solùm miraculosa, non salvifica. Charitas dono miracula faciendi præstat, quia illa verorum Christianorum indubitata nota, hoc impiis interdum conceditur. Non prodest omnes facultates pauperibus distribuere, si non adsit charitas, quia hypocritica est actio exterior, si non adsit charitas interior. Non prosunt rivi beneficentiæ, si non oriantur ex chari-

tatis

tatis fonte. Charitas patiens est; quia nemo facilè irascitur ei quem verè diligit. Charitas benigna est; qui enim cor suum, bonum animæ sum[illegible]mum, donavit per charitatem, quomodo minora bona exteriora negaret? Charitas non æmulatur; quia alterius bona aspicit tanquam sua. Charitas non agit perperà.n; quia nemo facilè eum lædit, quem verè & ex animo diligit. Charitas non inflatur; quia per charitatem unius corporis membra reddimur; membrum autem unum alteri se non præfert. Charitas non gerit se indecentèr; quia irati proprium est indecentèr se gerere; charitas autem iræ frenum est. Charitas non quærit quæ sua sunt, quia quod quis amat, sibiipsi præfert, ejusque commoda magis quærit, quam sua. Charitas non irritatur; quia ex superbia omnis ira: charitas autem infrà alios se abjicit. Charitas non cogitat malum; quia, cui quis malum struere cognoscitur, eum nondum verè diligere convincitur. Charitas non gaudet super injustitia; quia charitas aliorum miseriam facit suam, omnia suffert, omnia credit, omnia sperat, omnia sustinet charitas. Quod enim sibi præstari charitas exoptat, id aliis præstare non recusat. Cessabunt linguæ, evacuabuntur prophetiæ, destruentur scientiæ: non cessabit charitas; sed ejus imperfectio in futura vita complebitur, & ejus perfectio in futura

vita

vita augebitur. Duo altaria constituti Deus jusserat in tabernaculo: ignis ab exteriori transferebatur ad interius: duplicem Ecclesiam Deus congregavit, militantem & triumphantem, ignis charitatis à militante olim transferetur ad triumphantem. Hæc cogitans, devota anima, sanctæ stude charitati. Proximus quisquis sit, is tamen est, pro quo Christus mori voluit: quarè ergò proximo denegas charitatem impendere, cum Christus non dubitaverit vitâ pro eo impendere? Si verè Deum diligis, etiam imaginem ipsius diligere debes. Unum spirituale corpus omnes sumus: sit ergò omnium una spiritualis anima: iniquum est, ut diffideant in terris, qui aliquando unà victuri sunt in cœlis: dum mentes consentiunt in Christo, voluntates etiam conjunctæ sunt: unius Domini servi sumus; diffidere invicem non est æquum: mortuũ est corporis membrum, quod alterius non sentit affectum: non se verum mystici corporis Christi membrũ æstimet qui alteri patienti non condolet. Unus omnium Pater Deus, quem à Christo edoctus, quotidiè Patrem compellas; quomodo is te verum agnoscet filium, nisi vicissim ipsius filios pro fratribus agnoscas? Hominem tibi à Deo commendatum, si dignus est, ama, quia dignus est, quem ames; sin indignus, ama ideò, quia Deus dignus cui pareas:

pareas. Per amorem hominis inimici amicus ostenderis Dei: non attende, quid faciat tibi homo, sed attende, quid tu faceris Deo: Non attende injurias, quas infert inimicus, sed attende beneficia, quæ cōfert tibi is, qui jubet, ut inimicum diligas. Proximi sumus conditione terrenæ nativitatis, & fratres spe cœlestis hæreditatis: diligamus ergò invicem. Accende in nobis, ô Deus, charitatis ignem per Spiritum tuum.

MEDITATIO XXXVII.

De studio castitatis.

Christi, mens casta, cubile.

QUi vult esse verus discipulus Christi, sanctæ studere debet castitati. Casta & pura mens est benignissimus Deus; hunc castis invocare debes precibus. Dixit quidam Sapiens, quod corporis castimonia & animæ sanctimonia sint duæ claves religionis & felicitatis. Si corpus non servatur purum & immaculatum à scortatione, vix poterit anima exardescere in oratione. Corpus nostrum Spiritus Sancti templum est; cavendum summo studio, nè polluamus sanctum hoc S. Spiritus habitaculum. Membra nostra Christi membra sunt, cavendum, nè tollamus membra Christi, & faciamus mēbra meretricis. Domino per fidem & castitatē adhereamus, ut simus cum eo unus spiritus

non

non adhæreamus meritrici , nè efficiamur cum ea unum corpus. Sodomitæ æstuantes libidinibus percutiebantur à Domino cæcitatibus; corporali scilicet & spirituali: eadem adhuc hodiè hominum impurorum est pœna. Sodomitarum libidines sulphure & igne cœlitùs delapso vindicabantur; sic Deus fervorem pravæ istius concupiscentiæ, in scortatoribus, æterno igne accendet. Ignis hic non extinguitur, sed fumus tormentorum ascendit per omnia sæcula. Foris, id est, extra cœlestem Hierosolymam, sunt canes, id est, impuri & libidinosi homines. Abluit nos Christus pretioso suo sanguine in Baptismo; cavendum summo studio, ne impuris libidinibus nos contaminemus. Ipsa naturâ duce, talia flagitia erubescunt impii perpetrare in conspectu hominum: & tamen non erubescunt ea perpetrare in conspectu Dei & Angelorum: nulli parietes oculos Dei sole lucidiores impediunt, nulli anguli sanctorum Angelorum præsentiam excludunt; nulli secessus internum conscientiæ testimonium tollunt. Mirabile hoc est, quod ardor luxuriæ ascendat quasi ad cælum, cum tamen fœtor ejus descendat ad infernum. Brevis voluptas ista æternum pariet dolorem: momentaneum est, quod delectat; æternum, quod cruciat: brevis voluptas fornicationis; perpetua pœna fornicantis. Memoria crucifixi

fixi crucifigat in te carnem tuam: memoria gehennæ extinguat in te concupiſentiæ fervorem: lachrymæ pœnitentiæ extinguant in te libidinis ardorem. Configat carnem tuam divinus timor, nè te decipiat carnalis amor. Cogita, quod appetitus libidinis plenus ſit anxietatis & vecordiæ, actus abominationis & ignominiæ, exitus pœnitudinis & verecundiæ. Non blandientem Dæmonis ad libidinem incitantis faciem, ſed pungentem fugientis caudam reſpice: Non cogita brevitatem delectationis, ſed potius æternitatem damnationis. Ama ſcientiam ſcripturarum; & vitia carnis non amabis: Semper aliquid operis facito, ut cum venerit tentator, te ſemper inveniat occupatum. Davidem decepit in otio: Joſephum non poterat decipere in miniſterio. Cogita inſtantem omnibus horis mortem; & facilè ſpernes omnem carnis voluptatem. Ama temperantiam; & facilè vinces pravam concupiſcentiam: Venter mero æſtuans citò deſpumat in libidinem: Periclitatur in delitiis caſtitas: ſi ergò immodicis delitiis paſcis carnem, nutris tui ipſius hoſtem. Sic nutrienda caro, ut ſerviat; ſic domanda, ut non ſuperbiat. Cogita judicii extremi terrorem, & facilè extingues libidinis fervorem. Revelabuntur occulta cordium; quanto magis facta in occulto perpetrata? Reddenda erit ratio de verbis inutilibus,

quanto

quanto magis de ſpurcis ſermonibus? Red-
denda erit ratio de ſpurcis verbis; quanto
magis de impuris factis? Quam longa fuit
vita tua, tam longa erit accuſatio: quot fue-
runt peccata tua, tot erunt accuſatores. Illæ
cogitationes, quæ apud nos uſu viluerunt; in
diſceſſu non manebunt. Quid ergò prodeſt
ſcortationem tuam aliquandiu coram homi-
nibus occultari, cum in die judicii omnium
omninò oculis debet revelari? Quid prodeſt
effugere tribunal judicis terreni, cum tamen
non poſſis effugere tribunal judicis ſupremi?
Non poteris hunc judicem corrumpere
muneribus, eſt enim judex juſtiſſimus: Non
poteris eum precibus flectere; eſt enim judex
diſtrictiſſimus: non poteris ex ipſius provin-
cia & juriſdictione fugere, eſt enim judex
potentiſſimus. Non poteris eum fallere va-
nis excuſationibus, eſt enim judex ſapien-
tiſſimus. Non poteris à lata & promul-
gata ſententia appellare, eſt enim Judex
ſupremus. Erit tibi veritas in inquiſitio-
ne, nuditas in publicatione, ſeveri-
tas in executione. Ergò, devota Deo ani-
ma, ſemper obverſetur judicis hujus ter-
ror, ſic non decipiet te libidinis fervor:
Sis roſa charitatis, viola humilitatis, & li-
lium caſtitatis: Diſce à Chriſto Sponſo tuo
humilitatem; diſce etiam ab eo caſtita-
tem: magna dignitas caſtitatis, quæ in
corpore

corpore consecrata est: magna dignitas castitatis, quia in carne præter carnem vivere facit. Ut nihil viliùs, quam carne vinci; ita nihil gloriosius, quam carnem vincere. Nec solum exteriores fugiendæ sunt scortationes, sed etiam impuræ fugiendæ sunt cogitationes; quia Deus non solum Judex exteriorum actuum, sed etiam interiorum cogitationum. Vultu, sæpè læditur pietas; oculis sæpè læditur castitas. Audi quid dicat veritas: Qui aspicit mulierem ad concupiscendam eam, jam fornicatus est cum ea. Quam difficilis hæc pugna, tam gloriosa erit victoria: difficilè est libidinis incendia restinguere; impuberes stimulat, juvenes inflammat senes & decrepitos fatigat, non aspernatur turguria, non revereretur palatia sed quã difficilè est hic pugnare, tam laudabilè erit triumphare. Restinguendi statim primi impetus, nec fomenta parvarũ cogitationum huic flammæ subministanda. Apostolus cum sensuerit vitiis omnibus reluctandum, adversus scortationem non congressus, sed fugam indicit: Fugite, inquit, scortationem. Quemadmodum enim peregrinus, ficta simplicitate mendicus, nos decipiendi gratiâ accedit; si eum non admittimus, recedit; si sinimus eum ingredi, fit hospes, colligit vires, tandem, si assentiamur, fit dominus: Ita motus pravæ concupiscentiæ

stimulant

ſtimulant nos; ſi eis non blandiamur, recedunt. Si non vis hunc hoſtem tibi dominari, non recipias eum in domum cordis tui. Conſerva nos ô Deus, in animi ſanctitate, & corporis caſtitate.

MEDITATIO XXXVIII.

De præſentis vitæ fugacitate.

Hominum quid vita? Cylindrus.

COgita, devota anima, vitæ hujus miſeriam & fugacitatem, ut cor tuum elevetur ad deſiderandam cæleſtem hæreditatem. Vita hæc, dum creſcit, ſimul decreſcit; dum augetur, ſimul minuitur; quicquid ei accedit, ſimul etiam decedit. Punctum eſt temporis, quod vivimus, & adhuc puncto minus; dum nos vertimus, immortalitas aderit. Sumus in hac vita, tanquam in domo aliena. Non habebat Abraham in terra Canaan habitandi fundum, ſed tantum ſepulchrum hæreditarium: Sic vita præſens locus eſt diverſorii & ſepulchri. Vitæ hujus principium ſtatim mortis eſt exordium. Naviganti ſimilis eſt tota vita noſtra: qui navigat, ſive ſtet, ſive ſedeat, ſive jaceat, ſemper ad portum accedit propius, & eò vadit, quò impulſu navis ducitur, ſic & nos, ſive dormientes, ſive vigilantes, ſive jacentes, ſive ambulantes, ſive nolentes, per momenta temporum ſemper ad finem ducimur. Vita hæc potius mors eſt,

quia

quia ſingulis diebus morimur, ſiquidem ſingulis diebus aliquid de vita abſumimus. Plena eſt hæc vita dolore præteritorum, labore præſentium, timore futurorum. Ingreſſus in vitam flebilis, quia à lachrymis vitam auſpicatur infans, quaſi prævidens futura mala: Progreſſus debilis, quia multi morbi affligunt, multæ curæ angunt: Egreſſus horribilis, quia non egredimur ſoli, ſed egrediuntur nobiſcum opera noſtra, & per mortem egredimur ad ſeverum Dei judicium. Conceptio noſtra eſt culpa, naſci miſeria, vivere pœna, mori anguſtia. In ſordibus generamur, in tenebris fovemur, in doloribus parturimus, ante exitum miſeras oneramus matres, in exitu more vipereo laceramus: advenæ ſumus naſcendo, & incolæ vivendo, quia compellimur migrare moriendo. Prima pars vitæ noſtræ ſeſe neſcit, media curis obruitur, ultima ſenectute moleſta premitur. Omne vitæ tempus aut eſt præſens, aut præteritum, aut futurum. Si præſens, eſt inſtabile: ſi præteritum, jam nihil eſt: ſi futurum, eſt incertum. Putredo ſumus in exortu, bullæ in omni vita, eſca vermium in morte. Terram gerimus, terram terimus, terra erimus. Naſcendi neceſſitas abjecta, vivendi miſera, moriendi dura. Corpus noſtrum eſt terrenum habitaculum, in quo habitant mors & peccatum: quæ ſingulis diebus illud conſumunt.

munt. Tota noſtra vita eſt ſpiritualis militia: ſuperne in exitium excubant dæmones, à dextra & ſiniſtra mundus oppugnat, inferius & interius caro excubat: militia eſt hominis vita, quia in ea perpetua carnis & ſpiritus lucta. Quæ ergo poſſit eſſe vera hominis lætitia in hac vita, cum nulla in ea ſit felicitas ſecura? Quid poteſt nobis de præſentibus contingere ad delectationem, quando cunctis ſimul tranſeuntibus, non tamen tranſit quod imminet: quando hoc penitus finitur quod diligitur, & illud ſemper accedit propius, ubi dolor nunquam finitur: id vitâ longiore lucremur, ut plura mala faciamus, plura mala videamus, plura mala patiamur: id nobis præſtat vita longior, ut in extremo judicio ſit peccatorum accuſatio major. Quid eſt homo? mancipium mortis, viator tranſiens, bulla levior, momento brevior, imagine vanior, ſono inanior, vitro fragilior, vento mutabilior, umbra fugacior, ſomno fallacior. Quid eſt hæc vita? mortis expectatio; ludibriorum ſcena; miſeriarum mare; hæmina una ſanguinis, quam quilibet levis caſus rumpit, quælibet febricula corrumpit. Curſus vitæ, labyrinthus, in illum ex utero ingredimur, per limina mortis abimus. Nil niſi terra ſumus; ſed terra eſt nil niſi fumus; ſed nihil eſt fumus; nos

nihil

nihil ergò sumus. Vita hæc ut vitrum fragilis; ut amnis, labilis; ut malitia, miserabilis! Et tamen multis apparet valde desiderabilis. Pretiosa nux apparet hæc vita exterius; sed si cultro veritatis aperias, videbis quod nil nisi vermes & putredo sint interiùs. Nascuntur poma circa regionem Sodomæ, quæ delectant exteriori pulchritudine, sed contracta, in pulverem abeunt; felicitas hujus vitæ exteriùs delectat, quod si pressiori consideratione eam tangas, fumo & pulveri similis apparebit. Noli ergò, dilecta anima, summam tuarum cogitationum referre ad hanc vitam, sed mente semper ad futuram aspira lætitiam. Confer inter se brevissimum temporis punctum, quod in hac vita nobis conceditur, cum infinitis & nunquam terminandis sæculorum sæculis; & apparebit, quam stolidum sit, fugacissimæ huic vitæ adhærere, æternam negligere. Fugacissima est hæc vita nostra; & tamen in ea æterna vita acquiritur aut amittitur. Miserrima est hæc vita, & tamen in ea æterna felicitas acquiritur aut amittitur. Calamitosissima est hæc vita; & tamen in ea æterna lætitia acquiritur aut amttitur. Si ergò ad æternam aspiras vitam, in hac fugaci vita ea toto corde desidera Utere mundo; sed cor tuum non adhæreat mundo. Negotiare in hac vita; sed tua non sit

affixa huic vitæ. Non nocet usus mundanorũ exterior, si non adhæreſcat illis amor interior. In cœlo patria eſt, in mundo hoſpitium: noli ita delectari in diario hujus mundi hoſpitio, ut abſtraharis à cœleſtis patriæ deſiderio. Mare eſt hæc vita; æterna, portus: noli ita delectari in momentanea maris tranquillitate, ut non aſpires ad portum tranquillitatis æternæ. Labilis eſt hæc vita, & ſuis amatoribus fidem non ſervat, quoniam præter omnem opinionem ſæpiùs ab illis fugit, quare ergò tu fidem illi habere velis? Periculoſum eſt; ſi vel unius horæ tibi certo pollicearis ſecuritatem, quia ſæpiſſimè in una illa hora fugaciſſima hæc vita finitur. Tutiſſimum eſt omni horâ præſentis vitæ abitum expectare, & ad illum ſeria pœnitentia ſe præparare. In hedera, qua delectabatur Jonas, parabat Deus vermem, ut exareſceret: Ita in rebus mundanis, quibus amore multi adhæreſcunt, nihil eſt ſtabile, ſed vermes corruptionis in illis naſcuntur. Mundus tanta rerum labe jam contritus eſt, ut etiam ſpeciem ſeductionis amiſerit: nam quantum illi laudandi ſunt aut prædicandi, qui dignati ſunt cum mundo florente florere, tantum increpandi & accuſandi ſunt, quos perire cum pereunte delectat. Abſtrahe, ô Chriſte, corda noſtra ab amore hujus ſæculi, & deſiderium in nobis excita cœleſtis regni.

MEDI-

MEDITATIO XXXIX.

De mundi vanitate.

Præstant æterna caducis.

NOli anima diligere ea, quæ ſunt in mundo. Peribit mundus, & omnia quæ ſunt in eo exurentur, ubi ergò tunc erit amor tuus? Ama æternum bonum, ut in æternum vivere poſſis. Omnis creatura vanitati ſubjecta eſt; qui ergò amore adhæret creaturis, vanus efficietur & ipſe. Ama verum & ſtabile bonum, ut ſtabile & quietum reddatur cor tuum. Quid te delectat honor mundanus? honorem hominum quærens non poteſt honorari à Deo: qui honorem mutandum quærit, hic mundo ſe conformari cogitur, hic mundo placet, Deo placere non poteſt. Peritura & inſtabilia ſunt omnia: quæ à perituris & inſtabilibus exhibentur: unde honor mundanus ſtabilis eſſe nequit. Quem pridiè ad cœlum ſummâ extulerunt gloriâ, illum ſæpè poſtridie ſummâ afficiunt ignominiâ. Deo placere deſidera, ut à Deo honoreris: divinus honor verus eſt & ſtabilis. Quid eſt homo indè melior, quod reputatur ab homine major? quantum unuſquiſque eſt in oculis Dei, tantum eſt, & non amplius. Chriſtus, ad regnum quæſitus, fugiebat: quæſitus ad probra & ignominioſum crucis ſupplicium, ſponte ſe offerebat: Ut ergò Chriſto conformeris,

magis

magis delectet mundi ignominia quam gloria. Qui propter Christum non spernit mundanum honorem, quomodo vitam suam profunderet? Ad veram gloriam nulla alia via, nisi per contemptum mundanæ gloriæ, sicut Christus per crucis ignominiam intravit in suam gloriam. Ames ergò contemni, vilipendi, repudiari hoc sæculo, ut honoreris in futuro. Quid de honore mūdano sit habendum, Christus nos vita sua docuit, famulatur ipsi omnis gloria cœlorum; imò ipse solus est vera gloria, sed ipse quasi abjicit gloriam: quanto ergò quis magis honoratur, & pluribus consolationibus corporalibus abundat, tanto debet profundiùs & intimius contristari, videns se eò magis abesse à Christi conformitate. Vana est laus humana, si accusat intus mala conscientia. Quid prodest febricitanti, si in lectulo collocetur eburneo, cum nihilominus æstu torqueatur interno? Verus honor & vera laus est testimonium conscientiæ tuæ. Nemo æquior factorum tuorum Judex quam Deus & conscientia tua; huic judici facta tua probare desidera. An non sufficit, te tibi notum esse, & quod maximum est, Deo? Quid verò divitias tantoperè appetis? Nimis est avarus, cui non sufficit Dominus. Via est hæc vita ad æternam patriam, quid ergò prosunt magnæ opes? onerant magis viatorem, ut navem ingentia onera.

onera. Divitiæ servorum Dei, est Christus Rex cœlorum. Verus thesaurus debet esse in homine, non extra ipsum; Verus thesaurus est, quem ad judicium illud universale tecum afferre poteris: Omnia verò illa exteriora bona auferuntur à nobis in morte. Pereunt illa congregata, sed pejus perit congregator eorũ, si non in Deo dives fuerit. Pauper in mundum venisti, pauper decedes; quare medium à principio & fine distare debeat? Usum spectare debent divitiæ, & quam tenues sufficere possint. Minimum donum gratiæ & virtutũ præstantius est cunctis terrenis divitiis: quare? quia virtus placet Deo, divitiæ non nisi per virtutem. Christi paupertas gratior nobis esse debet quam totius mundi divitiæ: Sanctificata est in Christo paupertas. Pauper is erat in nativitate, pauperior in vita, pauperrimus in morte. Quid dubitas paupertatem mundi divitiis præferre; cum Christus regni cœlestis divitiis eam prætulerit? Quomodo animam suam credet Deo, qui carnis curam ei non credit? Quomodo vitam ponet pro fratre, qui divitias suas illi non erogat? Pariunt divitiæ laborem in accessu, in possessione timorem, in amissione dolorem; ac, quod magis dolendum; labor avarorum non tantùm periturus, sed etiam peremptorius, docente Bernhardo. Amor tuus, Deus tuus: Ubi thesaurus

tuus, ibi etiam cor tuum. Amans divitias illas corporales, mundanas, perituras, non potest amare divitias spirituales, cœlestes, æternas; quare? quia illæ deprimunt cor hominis, & deorsum trahunt, illæ verò sursum erigunt. Amor rerum terrenarum viscus est spiritualium pœnarum, dixit quidam ex veris Christi amatoribus. Uxor Lothi in statuam salis conversa adhuc nobis concionatur, nè retrospiciamus ad ea quæ sunt in mundo, sed recta via ad cœlestem Patriam contendemus. Apostoli relictis omnibus Christum sequebantur. Quare? quia cognitio verarum divitiarum tollit desiderium falsò dictarum divitiarum. Gustato spiritu desipit caro: cui Christus charus verè est, huic mundus amarus. Quid verò voluptates tantoperè expetis? Memoria crucifixi crucifigat in te omne voluptatis desiderium. Memoria ardoris gehennæ extinguat in te omnem libidinis ardorem. Confer brevissimum voluptatis momentum cum æternis suppliciis. Brutales sunt voluptates, & brutis nos similes reddunt. Non sapit ei suavitas regni cœlorum, qui plenus quotidiè siliquis porcorum. Mortificemus omnes sensuum voluptates; & cum Abraham offeramus Deo in spirituali sacrificio filium illum dilectum, id est, animæ nostræ cupiditates, voluntariè renuntiando omnibus voluptatibus & asperitatem crucis amplectendo.

Non

Non plana & roſis ſtrata, ſed aſpera & ſpinis obſita via ad regnum cœlorum ducit. Exterior homo augeſcit per voluptates; interior per crucem & tribulationes: quantum augeſcit exterior, tantum minuitur interior. Corpori ſerviunt voluptates; ſed verè piis minima eſt corporis cura, animæ maxima. Voluptates captivant cor noſtrum, nè in amore Dei liberum ſit. Non voluptates, ſed voluptatum contemptum tecum in morte auferes, & ad judicium adferes. Configat ergò carnem tuam divinus timor, nè te decipiat carnalis amor. Obverſetur jugiter animo memoria judicii divini, nè te in ſervitutem abducat perverſum judicium appetitûs ſenſitivi. Nec reſpice vultum ſerpentis blandientem, ſed cogita caudam acritèr tandem pungentem. Per Chriſti gratiam vince, ut tandem à Chriſto victor coroneris.

MEDITATIO XL.
De utilitate Tentationum.
Creſcit ſub pondere palma.

UTile eſt fideli animæ, tentationibus in hoc ſæculo probari & confirmari. Ipſe Salvator noſter cum Diabolo in eremo luctari voluit, ut pro nobis & in noſtram ſalutem eum ſuperaret, ac noſtri certaminis fidelis promachus eſſet. Deſcendit priùs ad infernum, poſtea demùm aſcendit ad cœlum.

Ita fidelis anima ad infernum tentationum priùs descendat, ut ad cœlestem gloriam ascendat. Non poterat Israeliticus populus promissam terram Canaan occupare, nisi devictis priùs variis hostibus: Nec sibi fidelis anima cœlorum regnum promittat, nisi carnis, mundi ac Satanæ victrix exstiterit. Tentatio probat, purgat, illuminat. Probat tentatio, quia fides adversis concussa, in salutis petra roboratur firmiùs, in boni operis ramos se propagat latiùs, in liberationis spem exsurgit altiùs. Abrahamo, cum filium immolare jussus, divino se promptum gereret imperio, post tentationem Angelus Jehovæ apparet, dicens: Nunc cognovi, quod Deum timeas, cum non peperceris filio tuo unico propter me. Ita si dilectum animæ tuæ filium, videlicet propriam voluntatem in tentationibus Deo obtuleris, verè timens Deum reputaberis, & in corde tuo divinum senties alloquium. Aurum probat ignis, fidem tentatio. Quàm fortis sit miles, apparet in prœlio; ita, quam firma sit fides nostra, ostendit tentatio. Quando ventorum turbines & procellosi aquarum fluctus in navem Christi irruunt, tunc apparet quàm exigua fide præditi quidam ejus discipuli. Israelitæ, quos ad Midianitas vincendos deduci jubebat Dominus, apud

pud aquas priùs probabantur; ta in aquis tribulationum ac tentationum priùs probantur, qui ſuperatis hoſtibus in cœleſtem introducendi patriam. Quicquid ergò adverſi, quicquid tentationum fideli obtingit animæ, probationis, non reprobationis eſſe exiſtimet. Tentatio etiam purgat. Ad peſtiferum amoris proprii & mundani humorem extrahendum multis granis aloes Medicus Chriſtus utitur. Tribulatio ad perſcrutandam conſcientiam excitat, & peccata vitæ præteritæ in memoriam revocat; quin etiam, ſicut medicina corporis à contagioſis morbis, ita tribulatio præſervat à peccatis. Semper quidem ad lapſus proclivis homo, magis tamen felicitatis quàm adverſitatis tempore. Multis ſpinæ ſunt divitiæ; evellit ergò Deus ſpinas, nè ſuffocare poſſint animas. Multos varietas negotiorum mundanorum à divino impedit obſequio: immittit ergò Deus morbos, ut in ſe converſi incipiant mori mundo, vivere Deo. Pluribus excelſa vel opum vel honoris ab arce Profuit ad mediæ ſortis cecidiſſe quietē. Multos honor mundanus ad ſuperbiā erigit: immittit ergo Deus contemptū, & ſuperbiæ fomentū ſubtrahit. Deniq; tentatio illuminat. Quā fragilis & vana ſit omnis mundi conſolatio, non niſi in tentationibus agnoſcimus. Stephanus

cum lapidaretur, gloriam Christi videbat: Ita in calamitatibus contritæ animæ sese ostendit Christus. Verum & solidum gaudium non nisi ab inhabitatione Dei: Deus habitat in spiritu contrito & humiliato: Afflictio est, & tentatio, quæ spiritum conterit & humiliat: Ideò verum & solidum gaudium est in anima afflictorum. Tentatio est via quædam ad Dei agnitionem: ideò ait Dominus: Cum ipso ero in angustia: eruam eum, & videre faciam eum salutem meam. Tobias cœcus nihil eorum, quæ suprà, infrà, aut coràm se erant, adeóque nec seipsum videbat, sed à Deo per Angelum Raphaëlem illuminatus cernebat omnia quæ priùs videre non poterat, non alio medicamine usus, quàm felle piscis: ut per hoc declaretur, felle amaritudinis oculos nostros liniendos atq; illuminandos esse, ut ad veram nostri ac bonorum mundanorum cognitionem perveniamus. Quare dicit Apostolus, quod cognoscamus in ænigmate? quia in tentationibus agnoscimus, quod Deus electos sub specie tristitiæ exhilaret, sub specie mortis vivicet, sub specie morborum sanet, sub specie paupertatis ditet. Grata ergò debet esse crux & tentatio ei qui Christo pro nobis crucifixo, & tentato non est ingratus. O bone Jesu, hic ure, hic percute, ut parcas in futuro, & bone Jesu, qui, parcendo sæpiùs nos à te abjicis, feriendo effice, ut ad te redeamus. Affige, & preme

exteriorem hominem, ut interior crescat & vegetetur. Pugna, ô bone Jesu, in me, pro me. Sis moderator certantis, & corona vincentis. Sit robur & augmentum meæ fidei, quicquid in vita sentio adversi. Succurre, ô bone Jesu, infirmæ meæ fidei: Ita namque apud Prophetam sanctum promisisti: Sicut mater consolatur filio, ita consolabor vos. Majore cura fovet & nutrit mater infantem lactantem; ita bone Jesu, erige & confirma languentẽ meam fidem. Concede, ut plus apud me valeant internæ tuæ consolationes, quàm omnium hominum & Diaboli contradictiones, imò & proprii cordis cogitationes. O clemens Samaritane, infunde vinum mordens in vitia mea; sed adde etiam oleum divinæ consolationis. Multiplica crucem, sed adde etiam tolerandi virtutem.

MEDITATIO XLI.

Fundamentum patientiæ Christianæ.

Tandem patientia victrix.

QUiesce, devota anima, & crucem à Deo tibi impositam patientèr tolera. Cogita Christi sponsi tui passionem. Passus is est pro omnibus, ab omnibus, in omnibus. Pro omnibus passus est, etiam illis, qui passionem istam pretiosam contemnunt, & sanguinem ejus pedibus conculcant nefariè. Passus est ab omnibus. A cœlesti Patre traditur, con-

teritur, derelinquitur: A dilectis Discipulis deseritur: A populo Judaico, peculio suo, rejicitur, qui latronem Barrabam ipsi præferunt: A gentibus crucifigitur. Omnium omninò hominum delicta sustinet, ideò etiam ab omnibus affligitur. Passus est etiam in omnibus. Tristis est anima usque ad mortem, & sensu judicii divini pressa, à Deo se desertam clamat. Omnia membra sanguineum exsudant sudorem: caput coronatur spinis, lingua myrrharum gustat poculum, manus ac pedes perforantur clavis, latus vulneratur, totum corpus flagellatur, & in cruce expanditur: Ipse passus est famem, sitim, frigus, contemptum, paupertatem, convicia, vulnera, mortem, crucem. Quam verò iniquum foret, pati Dominum, & lætari servum? quam iniquum foret, Salvatorem pro peccatis nostris tam graviter puniri, & nos in illis jucundari? quam iniquum foret, affligi caput, & reliqua membra non condolere? Quin potiùs, ut Christum oportuit per passionem suam intrare in cœlestem gloriam: ita & nos per multas tribulationes oportet ingredi in regnum cœlorum. Cogita etiam largam retributionem. Non sunt condignæ passiones hujus temporis futura gloria: quantacunque passio nostra sit, temporalis est, imò interdum diaria, sed illa gloria æterna. Omnia nostra adversa accuratè observat Deus, & in judicium

judicium aliquando adducet: Quàm igitur turpe fuit in augustissimo illo orbis conventu sine crucis & passionem monilibus conspici? Ipse quoque omnes lachrymas absterget ab oculis suorum. O felix lachryma, quam talis ac tanti domini manus absterget! O beata crux, quæ in cœlo invenis remunerationem! David non integros decem annos versabantur in exilio, sed quadraginta in imperio: Præfigurata hic brevitas passionis; sed gloriæ secuturæ æternitas. Punctum temporis est, quo exercentur per crucem sancti: miserationes sæculi, quibus colliguntur; atque ita verè matutinis adversis prospera vespertina succedunt. Cogita insuper omnium sanctorum tribulationem. Aspice Jobum lugentem in sterquilinio, Johannem esurientem in eremo, Petrum extensum in patibulo, Jacobum decollatum ab Herodis gladio. Aspice Mariam benedictam Salvatoris matrem sub cruce Filii stantem, quæ typum gerit Ecclesiæ spiritualis Domini matris. Beati estis, inquit Christus, si persecuti vos fuerint propter nomen meum; ita enim fecerunt Prophetis. O gloriosa persecutio, quæ nos Prophetis, & Apostolis, adeóque omnibus sanctis, imò ipsi Christo, conformes reddit! Patiamur ergò cum patientibus, crucifigamur cum crucifixis, ut glorificemur cum glorificatis. Si verè filii sumus, sortem reliquorum filiorum

non detrectemus. Si verò Dei hæreditatem desideramus, integram acceptemus; Jam verò filii Dei non solùm hæredes sunt gaudii & gloriæ in futuro sæculo, sed etiam tristitiæ & passionum in præsenti; quia flagellat Deus omnem filium quem recipit; punit ipsorum peccata, ut in futuro parcat judicio; multiplicat hic tribulationem, ut possit illic multiplicare mercedē; atque ita non tam persecutio quam remuneratio augetur. Cogita beatam crucis conditionem. Radicem mundani amoris in nobis extinguit, & semen divini amoris cordibus nostris inserit. Crux in nobis generat odium mundanorum, & animum ad cælestia evehit. Mortificata carne, vivit spiritus, amarescente mundo, dulcescit Christus. Magnum est crucis mysterium; quippe per eam ad contritionem, ad verum timorem, ad patientiæ exercitium nos vocat Deus: aperiamus pulsanti, & audiemus, quid in nobis loquatur Dominus. Contemptus est crucis aspectus coram mundo, & coram oculis carnalibus hominis exterioris; gloriosus coram Deo, & coram oculis spiritualibus hominis interioris. Quid Christi passione vilius & abjectius à Judeis reputabatur? quid verò in oculis Dei eadem dignius & pretiosius? quippe quæ est pretium pro totius mundi peccatis. Ita quoque justus affligitur, justus

ſtus moritur, & nemo conſiderat: ſed pretioſa crux, pretioſa mors Sanctorum in conſpectu Domini. Nigra eſt Eccleſia, Chriſti Sponſa, exteriùs proptèr calamitates & perſecutiones: Intus formoſa, propter divinam conſolationem. Hortus concluſus eſt Eccleſia, & quælibet fidelis anima, quippè nemo agnoſcit ejus pulchritudinem, niſi qui in ea eſt. Nunquam plenè & perfectè ſentiemus conſolationem Spiritus, niſi caro noſtra affligatur exteriùs. Si habitat in nobis amor mundi, non eſt quo intret amor Dei. Vas plenum non poteſt impleri liquore novo, niſi prior evacuetur: Effundamus ergò amorem ſæculi, ut impleatur amore Dei. Ideò Deus ipſe per crucem mundi amorem in nobis extinguit, ut divino amori locus eſſe poſſit. Præterea crux ad preces compellit, & virtutis eſt occaſio: quando aquillo hortum perflat, id eſt, quando perſecutiones exercent Eccleſiam, tunc fluunt aromata ejus, tunc illius virtutes augentur, quæ gratum coram Deo ordorem ſpirant. Dilectus animæ Sponſus candidus eſt & rubicundus; candidus innocentiâ; rubicundus paſſiones: ita quoque, ut dilecta Chriſti Sponſa ſit candida virtutibus, rubicunda redditur paſſionibus. Et ſicut ex duriſſimo afflictionum lapide oleum & mel divina gratia producere poteſt: ſic ex amara calamitatis radice novit

dulciſſimum

dulcissimum fructum æternæ gloriæ producere. Ad quam nos eadem provehat & introducat; Amen.

MEDITATIO XLII.

Quomodo vincenda tentatio à Perseverantia.

Spes confisa Deo nunquam confusa recedet.

SAncte Domine Jesu, Sponse animæ meæ charissime, quando erit, ut ad solennitatem nuptiarum tuarum me perducas? Peregrinus sum, & exulo à te; sed firmissimè credo, nullatenùs dubitans, brevi fore, ut corporis solutis vinculis appaream coràm facie tua. Timor & tremor venerunt suprà me, quia thesaurum meum in fictilibus vasis porto: prona est mens ad errores, prona est voluntas ad peccata: unde nec spiritus in me semper promptus, caro autem semper infirma, captivum me ducit peccatum, & lex membrorum repugnat legi mentis. Timor & tremor venerunt super me, quia Satanas insidiatur thesauro meo, caliditas ipsius magna, nocendi studium ardentissimum, potentia maxima. Adamum decepit in Paradiso, Judam in schola Salvatoris; quomodo miser ego

ego ab ipsius insidiis securus ero? Timor & tremor venerunt supra me, quia adhuc in mundo sum, qui totus in maligno positus est: invitant delitiæ mundanæ, terrent adversa in via Domini, allubescunt quandoque mundi illecebræ: totus mundus laqueis repletus: miser ego, quomodo eos potero effugere: Oppugnant me læta, oppugnant me tristia: quomodo miser ego consistere potero? Timor & tremor venerunt super me, quia Deus est, qui operatur in me velle & perficere: Timeo, nè fortè negligentia & incuria mea cogat Deum auferre etiam illam, quam dedit, voluntatem bonam: Indignè utor peccatorum remissione, & primam gratiam gratis datam respuo; unde timeo, nè secreto & justo Dei judicio auferatur digne, quo indigne utor: Vereor, nè ab eo deserar, quem post primam meam conversionem sæpiùs deserui. Quàm graviter crucior, cogitans, hæc Dei beneficia judicium graviùs & severius sequi, si injustè illis usus fuero. Sed erigit me infinita Dei misericordia, qui, ut dedit velle, ita dabit etiam perficere; quia ipse Deus est, & non mutatur. Misericordia quoque ipsius confirmata est super me, & non mutabitur: firmum stat fundamentum Dei, utique firmum, quia in ipso Deo, apud quem nulla variatio: utique firmum, quia Christi sanguine confirmatum,
qui

qui ſemper loquitur coràm throno Dei: utiq; firmũ, quia certis Sacramentorum ſigillis obſignatum. Si modiculum ſalutis in me quæ-rerem, utique dubitandum mihi foret de ſalute mea: Sed ut omnis mea juſtitia, ita quoque omnis ſpes ſalutis eſt in Chriſto. Si ex voluntatis arbitrio Chriſtum apprehendiſſem, utique verendum mihi eſſet, nè mutato voluntatis arbitrio Chriſtum amitterem: Sed quia inventus eſt ab eo, qui ipſum non quæſiverat, ipſe utique poſtquam ſemel inventus, non ſeſe viciſſim ſubtrahet: Qui ex umbra mortis ad lucis participationem me traduxit, non permittet, ut ad tenebras detrudar priores. Immutabilia ſunt dona & vocatio Dei ex parte voluntatis Dei: utinam verò & ipſe immutabilis in bono eſſem! Theſaurus ille ſemper adeſt; ſed manus apprehendens, aliquando languet. Apprehendere autem potero Chriſtum, qui, ut ſe in verbo & promiſſionibus revelavit, ita ut verbo & promiſſionibus fidem adhibere poſſim, concedet benigniſſimè. Precum adminiculo & præſidio uſus muniam fidem meam: neque dimittam Dominum ex cubiculo cordis mei, antequam ſalus mihi obveniat. Virtute Domini cuſtodiri potero ad ſalutem. Erigit me & confortat virtus Domini; ſed deprimit & contriſtat infirmitas mea. Atqui in infirmitate mea virtus Domini perficietur:

cietur: roboravit me, à quo omne fidei robur. Erigit me gratia divina, sed terret me indignitas mea: atqui si dignus essem, jam non esset gratia, sed merces; si ex operibus, utique non ex gratia: enim non est gratia ullo modo, nisi sit gratuita omni modo. Ideo ad opera mea non respicio. Quod erratur, corrigit; quod deficit, supplebit; quod peccatum est, abolebit: quod ille mihi imputare non voluerit, perinde est, ac si non erit. Tantum ergò ex Deo salus mea; proinde firma.

MEDITATIO XLIII.

De quotidiana mortis consideratione.

Mortis meditatio vita est.

O Fidelis anima, expecta mortem omnibus horis; quia illa tibi insidiatur omnibus horis: Mane, ô homo, surgens, cogita ultimum fore hunc vitæ diem: Vesperi cubitum iturus, cogita, ultimam hanc fore tibi in terris noctem. Quicquid agis, quicquid suscipis, semper prius cogita, & tecum dispice, num talia ageres, si hac horâ tibi moriendum, & ad Dei judicium veniendum. Num putas, si de morte non cogitas, illam tibi non appropinquare? Vocari mortem, si de ea cogitaveris? Sive de illa cogitaveris, sive minus, sive de illa locutus fueris, sive minus; semper instat cervicibus tuis; commodato

vita

vita tibi data eſt, non mancipio; hac conditione intrâſti, ut exires; nudus veniſti, abibis nudus. Peregrinatio vita eſt: diu cum deambulaveris, tandum redeundum; colonus es, & inquilinus mundi, non perpetuus dominus. Singulis horis cogita, quo ſingulis momentis properes. In eo fallimur, quod in ultimo vitæ halitu nos mori exiſtimamus, ſingulis diebus, ſingulis momentis morimur: quicquid vitæ accedit, ſimul recedit: quicquid vitæ additur, ſimul detrahitur. Non repente in mortem incidimus, ſed minutatim procedimus. Vita hæc noſtra via eſt; quotidiè aliquid de ea conficiendum. Mors & vita diſtantiſſima videntur, cum tamen nihil alteri vicinius quàm mors vitæ: Semper illa præterlabitur, ſemper hæc inſtat. Ut navi iter agentibus, nec ſentientibus ſæpè qui vehuntur, nec cogitantibus, finis adeſt: Ita quicquid agimus, ſive edamus, ſive bibamus, ſive dormiamus, ſemper morti appropinquamus. Multi vitam tranſierunt, dum vitæ inſtrumenta quærunt & ſubſidia: mortem venientem nemò hilaris accipit, niſi qui ſe diu ad illam compoſuit. In vita quotidiè tibi morere; ſic in morte Deo poteris vivere. Antequam moriaris, moriantur in te vitia: in vita tua moriatur in te vetus Adam; in morte vivet in te Chriſtus: in vita tua cor-

rumpatur

rumpatur quotidiè homo exterior; in morte renovabitur in te interior. Mors ex tempore in æternitatem transfert, quia lignum, ubi ceciderit, manebit. Quàm ergò sollicitè de mortis hora cogitandum. Præterit tempus, & æternitatis infinita restant spatia! in tempore ergò te ad æternitatem præpara. Quales in æternũ futuri simus, beati an miseri, una mortis hora decernitur: in uno hoc momento æterna felicitas aut possidetur aut amittitur. Quare ô fidelis anima, quàm solicitè ad hanc horã te præparare debes: Facilè contemnes omnia mundana, si te moriturum cogitabis, cogita oculos caligantes in morte, & facilè avertes eos à vanitate: cogita aures obsurdescentes in morte, & facilè tibi erit ad impia & obscœna verba eas obstruere: cogita linguam obrigescentem in morte: & majorẽ habebis curam tuæ loquelæ: obverfetur tibi morientium sudor & anxietas, ita facilè contemnes mundanas delitias: obversetur tibi egredientium nuditas, & non erit tibi gravis in hac vita paupertas: Cogita totius corporis in morte horrorem, & facilè contemnis mundi splendorem: vide animæ ex corporis domicilio egredi compulsæ ejulatum, & facilè cavebis omnis peccati reatum: Cogita putredinem mortem tuam consequentem, & facilè humiliabis carnem tuam superbientem: cogita quam vacuus & nudus,

nudus, ab omnibus creaturis in morte tua relinquaris, & facilè amorem tuum ab illis avertere, & ad creatorem convertere poteris: cogita quam anxiè mors scrutetur, nè quidquam tecum ex hac vita rapias, & facilè contemnes omnes mundi divitias. Qui in hac vita quotidiè moritur per vitia, ille per mortem ad æternæ mortis transit supplicia: Nemo ad æternam vitam transit, nisi qui in Christo hîc vivere incipit: Ut in morte vivas, Christo per fidem te inseras. Mors semper sit in tua cogitatione, quia semper est in tui expectatione. Semper circumferimus mortē, quia semper circumferimus peccatū, peccati enim stipendiū mors est. Si verò mortis amaritudinem effugere cupis, Christi sermonem serva. Fides conjungit & unit nos cum Christo: qui ergò in Christo sunt, illi non moriuntur, nam Christus est ipsorum vita. Qui per fidem Deo adhæret, unus est Spiritus cum eo; & proinde fidelis in æternum non moritur, quia Deus est ipsius vita. Populus Israeliticus per mare rubrum ad terram promissam transit, Pharaoh & ipsius exercitus in eo extinguitur: ita mors piorum est ipsis veræ vitæ principium, & janua ad Paradisum: malorum autem mors non est malorum terminus, sed antecedentium & sequentium copula; transeunt illi de morte prima ad mortem secundam. Tam arcta

est

eſt Chriſti & fidelium unio, ut per mortem ea diſſolvi nequeat; in ipſa denſiſſima mortis umbra prælucet illis divinæ gratiæ facula; in mortis periculoſa profectione proſpicit Chriſtus dilectis ſuis de Angelorum protectione. Sanctorum corpora ſunt Spiritus ſancti templa; non permittet Sanctus ille Spiritus templa ſua per mortem deſtrui penitus. Verbum Dei eſt incorruptibile ſemen; non illud per mortem extinguitur, ſed occulitur in piorum cordibus, & ea ſuo tempore vivificabit.

MEDITATIO XLIV.

Conſolatio in morte amicorum.

Vitam moriendo lucramur.

COgita ſemper, ô devota anima, Chriſtum tuum Salvatorem, & non timebis mortis terrorem. Si te contriſtat mortis violentia, erigat te viciſſim Chriſti potentia. Iſraelitæ non poterant bibere aquas de Mara propter amaritudinem; ſed Jehova oſtendebat Moyſi lignum, quod projectum in aquas eas efficiebat dulces. Si terreris ob mortis amarorem, oſtendit tibi Deus lignum, quod eam convertit in dulcorem, ſurculum ſcilicet ex radice Iſai progerminatum: Surculus iſte Chriſtus eſt; cujus ſermonem ſi quis ſervaverit, mortem non videbit in æternum. Plena eſt oneris vita; bonum igitur eis allevamentum.

mentum. Miſeria hominis Chriſtiani, non homo Chriſtianus, moritur; profectio quædam eſt, quam mortem putamus; non exitus, ſed tranſitus: noſtros non amittimus, ſed præmittimus, non moriuntur noſtri ſed oriuntur; præcedunt, non recedunt, non diſcedunt; non obitus eſt, ſed potius abitus. Piorum migratio eſt vitæ iteratio: piorum funera ſunt quædam fœnora. Moriuntur noſtri, hoc interpretare, quod deſinant peccare, deſinant jactari, deſinant miſeri eſſe: Moriuntur in fide, hoc interpretare, quod ex umbra vitæ diſcedunt, ut ad veram vitam tranſeant; ex tenebris, ut ad lucem; ab hominibus, ut ad Deum. Vita navigatio eſt, mors portus eſt tutiſſimus; non igitur dolendum, quod noſtri mortui ſint, ſed potiùs illis gratulandum, quod ex turbulento mari in portum pervenerint. Vita hæc carcer animæ eſt, mors autem liberatio; ideò moriturus Simeon exclamat: Nunc dimittis ſervum tuum, Domine. Dimitti deſiderat, veluti corporeo ergaſtulo incluſus: gratulandum ergò noſtris, quod ex hoc carcere ſoluti ad veram libertatem aſpiraverint. Diſſolvi rogat itidem Apoſtolus, tanquam terreno corpori miſera quadam ſervitute alligatus: Num igitur triſtabimur, quod noſtri ex his vinculis eluctati verè ſint liberi? Accipiemuſne proptèr illos veſtes atras, cum

cum illi ſumpſerint indumenta alba ? quia ſcriptū eſt, quod electis data ſint veſtimenta propter innocentiam,&palmæ in manibus eorum proptèr victoriam. Num lachrymis & gemitibus nos proptèr eos macerabimus, cū Deus ab oculis illorum omnes abſterſerit lachrymas? Num proptèr eo lugebimus,& in mœrore noſtro labores nobiſmet ipſis creabimus, cum illi ſint in tali loco, ubi nec luctus, nec clamor ultrà auditur & requieſcunt à laboribus ſuis ? Num proptèr eorum obitum triſtitia immoderata conficiemur, cum ipſi in Angelorum conſortia vera & ſolida fruantur lætitia? Num flebilem proptèr eos extollemus vocem, cum illi coram Agno cantent canticum novum, habentes citharas & phialas aureas ? Num dolebimus,eos ex his terris diſceſſiſſe, cum ſibimetipſis gratulentur quod diſſeſſerint? Quantum proſit exire de hoc mundo,Chriſtus oſtendit, qui cum diſcipuli ejus triſtarentur,quod ſe receſſurum diceret,reſpondit: Si me diligeritis,gauderetis utiq;. Si te navigante turbida & procelloſa tempeſtas fluctibus vi ventorū excitatis,futura prænunciaret naufragia,nōnè portū velocitèr peteres?Mūdus ecce nutat & labitur,& ruinā ſui nō ſolū ſenectute,ſed & fine rerum teſtatur; & non Deo gratias agis,non tuis gratularis,quod ex itu maturiore ſubtracti ruinis& naufragis &

plagis

plagis imminentibus eximantur? In cujus manibus tuorum ſalus tutiùs collocatur, quàm in manibus Chriſti? In quo loco tuorum anima tutiùs commorabitur, quàm in regno Paradiſi? Audi, quid de morte dicat Apoſtolus, Mors lucrum eſt. Lucrum eſt, evaſiſſe incrementa peccati; lucrum, fugiſſe deteriora; lucrum tranſiiſſe ad meliora. Si illi, quos per mortem amiſiſti, fuerunt admodum chari; charior ſit Deus, qui eos voluit ad ſe traduci: Ne indigneris Domino, qui nihil abſtulit, niſi quod dedit; ſua recepit, tua non abſtulit: Ne indigneris, Dominum repetere, quod commodato tantum dederat. Ventura ſolus Dominus proſpicit mala, tuis ergò proſpicere voluit, nè venturis implicarentur infortuniis. Mortui in Domino ſuavitèr quieſcunt in ſuis ſepulchris, quando ſuperſtites gravitèr torquentur in ipſis regni ſui palatiis. Si charos per mortem amiſiſti, crede quod chariores olim recipies. Brevè temporis ſpatium te ab illis ſejungit; beata & ſecura æternitas te illis viciſſim conjunget: Veraciſſima enim promiſione ſperamus, nos de hac vita migraturos, undè quoſdam noſtros migrantes præmiſſimus; ad eam vitam eſſe venturos, ubi nobis erunt quanto notiores, tanto chariores, & ſine timore ullius diſſenſionis amabiles. Quotquot erunt animas, & quot nos ante

fuerunt,

fuerunt, Accipient lǽto magna theatra sinu: Fas erit hic nostræ vultus agnoscere gentes; Atque dare alternis mutua verba sonis: Hic cum fratre soror, nati cum patribus ibunt, Vespera nec festos finiet ulla dies. Non ergò tantum respice tempus desertionis, quod scilicet tui te deserunt in morte, sed, etiam respice tempus restitutionis, quod scilicet tui tibi restituentur in resurrectionis. Ubi firma fides resurrectionis, ibi non est species mortis, sed potiùs quietis. Tota rerum universitas resurrectionis speculum est. Lux sub æstatis tempus quotidiè occidens, quotidiè resplendet: herbæ per hyemem emortuæ reviviscunt; Phœnix in morte seipsam reseminat: tempora ubi finiuntur, incipiunt: fructus consumuntur & redeunt; semina non nisi corrupta & dissoluta fœcundiùs surgunt: omnia pereundo servantur, omnia de interitu reformantur: Num ergò frustrà Deus tales typos in natura proposuisse æstimandus; Num potentior erit natura Deo corporum nostrorum resurrectionem promittente? Qui grana seminum mortua & putrefacta vivificat, per quæ in hoc sæculo vivas, multo magis teipsum & tuos resuscitabit, ut cum illis in æternum vivas. Vocavit Deus dilectos tuos ad cubilia sua, nè quæso securam quietem illis invidere velis; breve aderit tempus resurrectionis. Sperabas forsitan, tuos an-

te obitum futuros membra utilia Ecclesiæ militantis: Sed placuit Deo, illos esse membra Ecclesiæ triumphantis: Placuit id Deo, placeat etiam tibi. Sperabas forsan, tuos antè obitum debuisse variarum rerum acquirere scientiam: Sed placuit Deo, illos in cœlesti Academia veram discere sapientiam. Placuit hoc Deo: placeat etiam tibi. Sperabas forsan, tuos ante obitum ex pulvere debuisse priùs elevari, & cum Principibus collocari: Sed placuit Deo, illos cœlestibus Principibus, Angelis sanctis, associari: Placuit hoc Deo, placeat etiam tibi. Sperabas forsan, tuos antè obitum multas debuisse conquirere divitias: Sed placuit Deo, illos cœlestis regni percipere delitias: Placuit hoc Deo, placeat etiam tibi. Sancte Deus, tu, quod dedisti, abstulisti; sit nomen tuum benedictum in sæculum.

MEDITATIO XLV.

De judicio extremo.

Christi reverere tribunal.

PAter non judicat quemquam, sed omne judicium dedit Filio. Scio, Domine Jesu, quod districtus arbiter omnium venturus clandestina hominum facta & verba & cogitata in lucem proferes. Supra erit judex

severus

ſeverus, ſubtùs patens infernus, intùs conſci-entia mordens, extra ignis ardens, à dextris peccata accuſantia, à ſiniſtris Dæmona ter-rentia, aderunt boni Angeli à cœlis pel-lentes, & mali ad infernum trahentes. Do-mine Jeſu, in hiſce meis anguſtiis ad quem confugiam? Vereor omnia mea opera, ſciens quod non parcis omni delinquenti. Poſitus ibi ero inter tempus & æternitatem; tempus præteriit, æternitatis adhuc infinita reſtant ſpatia. Maligni ſpiritus opera ſua requirent mala, quæ ſuaſerunt; in diſtrictiſſimò illo judicio producent omnia, ut animam ſecum ad tormenta trahant ſociam. Tabeſcet omnis militia cœlorum, & complicabuntur ſicut li-ber cœli; omnis militia eorũ defluet, ſicut de-fluit folium de vinea & ficu. Erubeſcet Sol, & Luna confundetur. Quod ſi hæc manuum tuarum opera, quæ nulla unquam commiſ-ſerunt mala, à conſpectu tuo fugiunt; quo-modo miſer ego peccator coràm facie tua apparere poſſum? Cœli cœlorum non ſunt immaculati coràm te; quomodo miſer ego, qui bibo velut aquam iniquitatem? Quod ſi juſtus vix ſalvabitur; peccator ubi compare-bit? Quo igitur fugiam, ad quem convertar, niſi ad te Domine? Tu peccatorum meorum Judex eris, qui pro peccatis meis mortuus es. Pater enim non judicat quenquam, ſed omne judicium tradidit Filio: Pater

tradidit judicium Filio, sed Filius vicissim propter peccata nostra traditus est. Sic enim Deus dilexit mundum, ut Filium suum unigenitum daret, non ut judicet mundum, sed ut servetur mundus per eum. Quomodò igitur me judicabis, Domine Jesu, cum missus sis à Patre, ut per te server? Voluntatem Patris tui in omnibus perfecisti; quomodo igitur in me misero salvando eam non perficies? Non est voluntas Patris tui, ut pereat unus de Parvulis. Parvulus & ipse sum in conspectu tuo; parvulus etiam in conspectu meo: quid enim sum nisi cinis & pulvis? Neque solùm cinis & pulvis, sed etiam in pietatis profectu nimis parvulus & pusillus. Perfice igitur in me parvulo voluntatem Patris tui. Venisti, ô Jesu, salvare quod perierat, quomodo igitur poteris eum, qui salvari desiderat, judicare? Accusabunt me peccata mea, & districtam judicis exigent sententiam, sed tu peccata mea transtulisti in te: peccata mundi tollis; quomodo non mea? Quomodo proptèr peccata mea me condemnabis, qui pro eis mortuus es? Mortuus es pro peccatis mundi totius; quomodo non & pro meis? Utique, Domine Jesu, si voluisses districtè me judicare, quid te coegisset de cœlo descendere in carnem, in mortem, in crucem? Accusabunt me dæmones; & opera, quæ

ſuaſerint, ab anima mea requirent. Sed judicatus eſt princeps hujus mundi, neq; quicquā habet in te: quod ſi in te non habet quicquam, utique nec in me: credo enim in te, Domine; ideò manes in me, & ego in te. Accuſabit me amicum tuum, accuſabit me fratrem tuum, accuſabit me æterni Patris filium dilectiſſimum: Quomodo igitur ſeverè judicabis amicum, fratrem, & filium tuum? Accuſabit me in judicio illo Moyſes. Maledictum me dicet, ſiquidem non ſervavi omnia, quæ ſcripta ſunt in libro legis. Verùm tu, Chriſte, maledictum pro me factus, ut à maledictione legis me liberares. Maledictus ero Moſi; ſed benedictus tibi: audire enim deſidero vocem illam; Venite benedicti, poſſidete regnum Patris mei. Accuſabit me Moyſes; tu verò non accuſabis me apud Patrem, imò pro me intercedes. Non igitur maledictionem Moyſis timeo, quia ſuſtuliſti chirographum ipſius, quod erat contrà me. Accuſabunt me damnati, & ſimilis culpæ reum me proclamabunt. Fateor ô Domine Jeſu, reatus me cum illis conjungit; ſed reatus agnitio & ſalvifica tui cognitio ab illis me disjungit. Qui audit verbum tuum, & credit ei qui miſit te, habet vitam æternam, neque veniet in judicium. Audio verbum tuum, Domine, & in te credo, fide languida, ſed tamen fide. Credo,

Domine, sed succurre incredulitati meæ. Credo, Domine, sed adauge fidem meam. Quamvis ab omnium damnatorum peccatis non sim liber, à sola tamen incredulitate liberabis me Domine. Accusatores illi omnes terrent me, sed tu Judex erigis me. Tibi Pater tradidit omne judicium, omnia in manus tuas dedit; sed vicissim pro nobis omnibus te tradidit, ipse etiam tradidisti te pro Ecclesia, ut illam sanctificares & mundares lavacro aquæ in verbo. Quomodo severo judicio judicabis eos, pro quibus tradidisti te in mortem, mortem autem crucis? Carnem tuam odio non habebis; membra sumus corporis tui, de carne tua, & ossibus tuis.

MEDITATIO XLVI.

De vitæ æterno desiderio.

Semper mens respice sursum.

DEvota anima, non debes amare vitam fugientem, sed potius permanentem. Eò ascende per desiderium, ubi juventus sine senectute, vita sine morte, gaudium sine tristitia, regnum sine commutatione. Si delectat te pulchritudo, justi fulgebunt sicut Sol; si velocitas aut fortitudo, electi erunt similes Angelis Dei; si longa & salubris vita, ibi sana est æternitas, &

æterna

æterna sanitas; si satietas, satiabuntur electi, cum apparuerit Domini gloria; si melodia, ibi Angelorum chori concinunt sine fine; si munda voluptas, torrente voluptatis inebriabit suos Deus; si sapientia, ipsa Dei sapientia seipsam eis ostendet; si amicitia, diligent illi Deum plus quam seipsos, & invicem tanquam seipsos, & Deus illos plus quam illi seipsos; Si delectat concordia, omnibus ibi erit una voluntas; si potestas, electis omnia erunt facilia, nihil desiderabunt quod non poterunt; nihil autem desiderabunt, nisi quod Deus ipsos vult velle & desiderare: si delectat honor & divitiæ. Deus servos suos fideles super multa constituet; si vera securitas, ita certi erunt nunquam & nullatenus istud bonum sibi defuturum; sicuti certi erunt se non sua sponte illud amissuros, nec delectorem Deum illud diligentibus invitis ablaturum, nec aliquid Deo potentius invitos Deum & illos separaturum. Quicquid desiderare poterũt electi, illic inveniunt, quia coram à facie ad faciẽ intuentur eũ qui est omnia. Tã magna sunt illius vitæ bona, ut nõ possunt mẽsurari, tã multa ut non possint numerari, tã pretiosa ut non possint æstimari: erit ibi corporum æterna sanitas, erit animorũ summa puritas, erit gloriæ & voluptatis divinæ ubertas, erit perpetua Angelorũ & sanctorũ familiaritas, erit stupenda

corporum claritas: Gaudebunt electi propter loci amœnitatem, quem possidebunt: propter jucundam societatem, in qua regnabunt; propter glorificationem, quam habebunt; propter mundum, quem contempserunt; propter infernum, quem evaserunt. Minima æternæ vitæ corona præstantior erit, quàm mille mundi; quia infinita illa, hi autem omnes finiti. Neque etiam metuenda illìc invidia disparis claritatis, quia regnabit in omnibus unitas charitatis, propter summam illam charitatem, quicquid uni electorum accidit, tanto gaudio afficiet reliquos, ac si illis ipsis foret datum. Nullum in cœlo & terra majus bonum quàm Deus. Ideò etiam non potest esse majus ac perfectius gaudium, quam Deum videre, Deum possidere: Ideò etiam per unicum momentum Deum videre superabit omnia gaudia. Videbimus enim Deum seipso, Deum in nobis, & nos in Deo. In via hujus vitæ habemus Christum nobiscum, sed sub Verbi & Sacramentorum velamine tectum: non autem cognoscimus eum per scientiam: In futura vita coràm eum intuebimur, quando panem æternæ satietatis nobis distribuet: quemadmodum discipuli non agnoscebant Christum in via, sed demùm in hospitio, quando panem illis frangebat. Cœlestis illa Hierosolyma non habet templum manu factum,

factum, nec Solem nec Lunam; quia templum ejus æternum est Deus ipsius luminare & lucerna. Fidei succedet visio, spei comprehensio; dilectioni perfecta fruitio. In ædificatione templi Salomonis vox securis & mallei non audiebatur: sic in cœlesti Jerusalem nec pœna nec tribulatio sentitur; quia materia hujus templi, lapides scilicet spirituales, jàm antè in mundo per tribulationes præparati. Regina ad Salomonem veniens est anima ad Christum in cœlestem Hierosolymam contendens, ingreditur cum multo comitatu sanctorum Angelorum, cum auro & pretiosis lapidibus diversarum virtutum, mirabitur Christi regis sapientiam, & ministrorum, Angelorum scilicet & Sanctorum, ordinem; ciborum mensæ, id est, æternæ refectionis, plentitudinem; vestium pretium, id est, corporum glorificationem; domus pulchritudinem, id est, cœlestis palatii magnitudinem; sacrificiorum, id est, laudum divinarum multitudinem; fatebitur in stuporem conversa, se non potuisse credere ea quæ jam oculis videt. Erigat ergò sese fidelis anima, & parata sibi considerет bona: eò dirigendus est Spiritus quò aliquando est iturus: in tempore eò contendendum, ubi aliquando in æternitate manendum. Non intrabit in hanc Domini sui gloriam, qui non intrare desiderat. Co-

ram facie Dei aliquando apparere speras, sanctitati ergò studendum, quia & ipse sanctus est: Cœlestium Angelorum expectas consortium, vide ergò, nè per peccata repellas ipsorum à te ministerium. Æterna speras, quare ergò tēporalia tantoperè desideras? Futuram inquiris civitatem, quare ergò desideras hìc locum permanentem? Ad Christū venire desideras, quare ergò mortem times? ejus est mortem timere, qui ad Christum nolit ire. Ad cœlestem Hierosolymam intrare desideras, quare ergò tot ac tantis peccatis te contaminas? cum tamen scriptum sit, quod nihil intrabit in eam conquinatum. Ligno vitæ aliquando frui desideras, Christum verum vitæ lignum in hac vita per verám fidem prius apprehendas, quia scriptum est: Beati, qui lavant stolas suas in sanguine Agni, ut sit potestas eorum in ligno vitæ, & per portas intrent in civitatem. Foris sunt canes & venefici; cave ergò impudicitiam: foris sunt homicidæ: cave ergò iracundiam: foris sunt idolis servientes; cave ergò avaritiam: foris sunt mendaces; cave ergò omnem peccati malitiam. Si desideras intrare ad nuptias Agni, Sponsi adventum desidera: Spiritus & Sponsa dicunt, Veni. Si non habes artham Spiritus, per quem clames, ut veniat Dominus, nunquam ad cœlestes nuptias te introducet

ducet Sponſus; Sponſa non es, ſi Sponſi adventum non deſideras. Vis locum habere in novo cœlo ac nova terra; quare ergò veteribus hiſce adhæres? Vis particeps fieri Creatoris, quarè ergò egenis adhæres creaturis? Expectas ædificationem ex Deo, Domum non manu factam, æternam in cœlis; quare ergò terreſtrem domum hujus noſtræ habitationis diſſolvi non deſideras? Superindui deſideras? quare ergò non proſpicis, nè nudus inveniaris: Si in hac vita S. Trinitas non inhabitat cor tuum per gratiam, nunquam in futura te inhabitabit per gloriam: Si in hac vita non guſtes æternæ felicitatis initium, nunquam plenum percipies complementum.

MEDITATIO XLVII.

De beatiſſima Dei in cœlo viſione.

Sanctorum patria cœlum.

IN domo patris mei manſiones multæ ſunt, verba ſunt Salvatoris noſtri. Deſidero videre locum illum, Domine, in quo æternã mihi præparaſti manſionẽ. Advena enim hic ſum & peregrinus, ſicut omnes patres mei, dies peregrinationis meæ parvi & mali, igitur in hoc mũdi exilio patriã cœleſtẽ deſidero: πολίτευμα enim meũ in cœlo: deſidero videre bona Domini in terra viventiũ.

In imagine pertransit hæc vita, mensurabiles sunt dies mei, & substantia mea tanquam nihilum coràm te: quæ igitur expectatio mea? nonnè Dominus? Domine Jesu, quando erit, ut ad te veniam? quando apparebo ante faciem tuam? Quemadmodum desiderat cervus ad fontes aquarum, ita desiderat anima mea ad te, Deus. O verum & perfectũ & plenum gaudiũ! ô gaudium super gaudium, vincens omne gaudium, extrà quod non est gaudium; quando intrabo in te, ut videam Deum meum, qui habitat in te? Adimplebis me lætitia cum vultu tuo Domine, delectationes in dextra tua usque in finem: inebriabor ab ubertate domus tuæ, & torrente voluptatis tuæ potabis me. Apud te est fons vitæ! O desideratam vitam! O beatam felicitatem! in qua sanctissima Trinitas erit perfectio desideriorum nostrorum, quæ sine fine videbitur, sine fastidio amabitur, sine defatigatione laudabitur. Deum videre superabit omnia gaudia. Christum videre, cum Christo vivere, Christum audire, superabit omnia cordis nostri desideria. O Jesu Christe, Sponse animæ meæ suavissime, quando sponsam tuam in regium adduces palatium? quid ibi deesse poterit? quid ibi amplius desiderari poterit aut expectari, ubi Deus erit omnia

in

in omnibus? Pulchritudo erit visui, mel gustui, cithara auditui, balsamum olfactui, flos tactui: Omnia erit Deus, & distribuet unicuique secundùm desiderium cordis sui bona; si vitam desideras, si sanitatem, si pacem, si honorem, ibi Deus erit omnia in omnibus. Quæ summis in Ecclesia doctoribus obsignata modo sunt mysteria, vel puellulis ibi erunt obvia. Aderit nobis benedicta Christi humanitas, & de absconditis salutis nostræ mysteriis voce concionabitur suavissima. Vox ipsius dulcis, atque facies ejus decora; diffusa est gratia in labiis ipsius, gloria & honore incedit coronatus. Quod si Deus erit omnia in omnibus, utique etiam erit plenitudo luminis intellectui, multitudo pacis voluntati, continuatio æternitatis memoriæ. Saturabit Filius intelligentiam plenissima cognitione; Spiritus S. voluntatem suavissima dilectione, Pater memoriam secura utriusq; recordatione: Tu, ô Deus, lumen eris, in cujus lumine videbimus lumen, te scilicet in te, in splendore vultus tui, quando te videbimus à facie ad faciem. Neque solùm te videbimus, sed etiam tecum vivemus, sed etiam te laudabimus; neque solùm te laudabimus, sed gaudii tui consortes erimus; neque solùm tecum gaudebimus, sed Angelis etiam similes erimus; neque

neque Angelis ſolùm, ſed ipſi etiam Deo benedicto in ſæculum. Obſtupeſcat hîc fidelis anima, & miſericordiam Salvatoris ſui adoret. Non in gratiam ſolum inimicos recepit, ſed peccata remittit, ſed juſtitiam donat, ſed ad cœleſtem deducit hæreditatem, imò Angelis & ſibi ipſi nos ſimiles reddit. O beatiſſima civitatas! O cœleſtis Hieruſalem! O ſancta ſanctiſſimæ Trinitatis ſedes! quando erit, ut ingrediar templum tuum? Templum cœleſtis Hieroſolymæ Agnus eſt, Agnus nimirum, qui peccata mundi tollit, & pro eis ab origine mundi occiſus. Quando erit, ut adorem in templo illo Deum meum, Deum ſcilicet in Deo? Quando orietur mihi Sol iſte, qui illuminat civitatem illam Sanctam? Exulo adhuc à patria mea, ſed repoſita mihi eſt hæreditas ampla. Credentibus poteſtas per Chriſtum facta filios Dei fieri. Quod ſi filii ſumus, utique etiam hæredes, hæredes quidem Dei, cohæredes verò Chriſti. Erige, te anima mea, & aſpira ad hæreditatem tuam. Dominus pars hæreditatis meæ, & merces mea magna valdè. Quid præter hoc donare poſſet miſericordiſſima Dei benignitas? Vitam donat: Filium donat: Semetipſum donat: quod ſi adhuc majus aliquid in cœlo atque terra ſciret, illud ipſum nobis donaret. In Deo vivimus, templum Dei ſumus, Deum poſſidemus,

demus, hic quidem in Spiritu atque myſterio, illic autem in veritate. Ibi noſtra ſpes erit res, ibi non ſolùm permanebimus ſed etiam habitabimus in æternum.

MEDITATIO XLVIII.

De ſuaviſſima Angelorum in cœlo aſſociatione.

Cœleſtis curia noſtra eſt.

IN reſurrectione mortuorum neque nubent, neque uxores ducent, ſed erunt ſicut Angeli Dei in cœlo. Ecquis hanc beatorum dignitatem, dignis celebrare poteſt encomiis? In cujus hominis cor hæc beatorum gloria aſcendit? Electi gloria reſurrectionis innovati, abſque ullo mortis metu, abſque ulla corruptionis labe, ſalvifica Dei fruentur viſione. Vidi Dominum à facie ad faciem, & ſalva facta eſt anima mea, exclamat divus Patriarcha. Quod ſi momentanea Dei viſio tantum potuit apportare lætitiæ cumulum, quid poterit viſio ejus æterna? Si Dei in forma hominis apparentis intuitus ſalutē & vitā attulit animæ, utiq; viſio ejus à facie ad faciem vitam & beatitudinē afferet æternam. Quid igitur ad hanc felicitatē accedere præterea poſſit. Quid præter Dei viſionem deſi-

derare poterunt electi? Nihilo tamen minus beatissimo & suavissimo Angelorum fruentur consortio. Neque solùm consortio illorum fruentur, sed etiam similes illis erunt, corporum scilicet agilitate, claritate, immortalitate. Induemur eadem cum illis veste: in stolis albis coram throno Agni assistentes æternum psallemus Domino canticum: in eadem virtutum fulgebimus corona; eodem immortalitatis gaudebimus privilegio. Vidimus Angelum Domini & moriemur, exclamat Manoah: nos autem videbimus millia millium, & decies millies centena millia Angelorum, & vivimus in æternum. Quod si ἰσάγγελοι erimus, utique metuendum non erit ampliùs, nè peccatorum dissimilitudine ab illis separemur. Exuemur pannosa naturæ peccatricis tunica, & nuditas nostra salutis operietur vestimento, atque candidissima induemur innocentiæ stola. Nemo ibi læditur, irascitur nemo, invidet nemo, cupiditas nulla exardescit, nulla honoris aut potestatis pulsat ambitio. Peccatorum pondere non gravabimur, neque peccatorum maculas pœnitentibus lachrymis deflere cogemur, neque metuenda ampliùs lethalia animæ vulnera. Vicit enim Leo de tribu Juda; vicimus in virtute ipsius omnes. Quod si ἰσάγγελοι erimus, utique nullum aderit cibi aut potus desiderium. Deus

us erit cibus noster, in cujus delectatione saturabimur; Deus erit cibus noster, qui solus reficit nec deficit. Non esurient beati, nec sitient, non percutiet eos æstus & Sol, quia Miserator eorum reget eos, & ad fontes aquarum potabit eos: ibi de ventre fluent flumina aquæ vivæ: ibi paratum convivium pinguium medullatorum, convivium vindemiæ defecatæ. Epulabimur & lætabimur, & præ lætitia cordis jubilabimus. Domine Jesu, perficiantur hæc in Spiritu & veritate! de fructu vitis bibemus in regno Patris tui, sed in Spiritu & veritate. Verba enim quæ locutus nobis, Spiritus & vita sunt, atq; hujus sæculi verbis futuræ vitæ declaras gaudia. Quod si ἰσάγγελοι erimus, utique etiam mortis auferetur metus: absorpta erit mors in victoria: præcipitata erit mors in sempiternum, & absterget Deus omnem lachrymam ab oculis populi sui. Gaudium igitur erit sine tristitia, quod continet æternam lætitiam! Salus erit sine dolore, vita sine labore, lux sine tenebris: amor nunquam tepescet, gaudium nunquam decrescet, gemitus non audietur, neque dolor sentietur, triste nihil videbitur, lætitia semper habebitur; ibi summa & certa securitas, secura tranquillitas, tranquilla jucunditas, jucunda felicitas, felix æternitas, æterna beatitas beata Trinitas, Trinitatis unitas, & unitatis Deitas, &

Deitatis

Deitatis beata visio. Erige te, anima mea, & honorem à Christo nobis collatum altius perpende. Consociabimur Angelorum & Archangelorum cœtibus, thronis, & dominationibus, principibus & potestatibus, neque solùm sociabimur, sed etiam similes erimus. Agnoscemus ibi Angelum custodiæ in vita olim deputatum: neque egebimus ipsius ministerio, sed suavi ejus lætabimur contubernio. Non desiderabimus ipsius protectionem, sed ob suavem gaudebimus societatem, & claritatem ipsius oculis intuebimur clarificatis. Quod si ἰσάγγελοι erimus, utique corpora nostra fragilia, debilia, mortalia immutabuntur, & spiritualia, agilia, immortalia efficientur. Lucida erunt quia Deo propinqua, qui habitat in luce inaccessibili, & luce vestitus est: incorruptibilia erunt, quia Angelis, imò corpori Christi clarificato conformia. Seminantur hìc in corruptione, resurgent in incorruptione: Seminantur in ignobilitate, resurgent in gloria: Seminantur in infirmitate, resurgent in virtute: Seminatur corpus animale, resurget corpus spirituale, quod fulgebit sicut splendor firmamenti in æternum. Veni, Domine Jesu, & gloriæ illius participes nos effice.

MEDI-

MEDITATIO XLIX.
De tormentorum infernalium gravitate.

Semper meditare gehennam.

COgita, devota anima, pœnarum inferni gravitatem, & facilè ſuperabis omnem pravam peccandi voluptatem. Erit ibi præſentia omnis mali, & erit abſentia omnis boni. Quid mali illis deeſſe poterit, qui puniuntur propter ſummum malum, ſcilicet peccatum? Quid boni illis adeſſe poterit, qui ſunt remoti à ſummo bono, ſcilicet à Deo? Erit ibi calor ignis, & rigor frigoris, erunt ibi perpetuæ tenebræ; erit ibi fumus & perpetuæ lachrymæ; erit ibi aſpectus terrificus Dæmonum; erit clamor in perpetuum; erit ibi ariditas, ſitis, fætor ſulphuris, vermis conſcientiæ, timor, dolor, pudor & confuſio peccatorum omnibus manifeſtorum, invidia, odium, triſtitia, divinæ viſionis carentia, omnis ſpei ablatio. Separabitur Dei virtute claritas ignis ab ejus aduſtiva virtute: claritas cedet in gaudium Sanctorum; vis aduſtiva in tormentum damnatorum. Lucebit miſeris non ad conſolationis objectum, ut videant, unde gaudeant, ſed ad miſeriæ augmentum, ut cernant, unde magis doleant. Viſus aſpectu ſolis ac ſtellarum omnium privabitur, ſicut etiam viſione

visione Christi & Sanctorum omnium: punietur autem fletu, fumo, dæmonum ac omnium damnatorum aspectu. Aures damnatorum ejulatus & assiduas blasphemias, ut, & horribiles dæmoni rugitus audient. Gustus affligetur siti & fame, ac omni ciborum ac potus privabitur voluptate. Odoratus fœtore sulphureo torquebitur. Tactus ignem intùs & extra urentem, atque ad medullas usque penetrantem sentiet. Corpora damnatorum erunt deformia, obscura, tarda, ponderosa. Torquebitur memoria peccatorum recordatione; neque tam dolebit se peccasse, quam voluptates suas perdidisse. Una scintilla gehennæ ignis plus peccatores lædet, quàm si fæmina in labore & partu prolis perseverando mille annos perduret: Erit ibi fletus ex dolore, & stridor dentium ex furore: In carne cruciabuntur per conscientiæ vermem: nullum erit vitium, quod non habeat ibi proprium aliquem cruciatum. Sicut nihil in regno Dei desideratur, quod non inveniatur; ita in inferno nihil invenitur quod desideratur. Nihil ibi proderit damnatis, quod in hac vita delitiis variis usi fuerint; quin potiùs earum recordatio graviùs torquebit. Nihil proderit damnatis, quod in hac vita in perpetua saturitate & ebrietate vixerint; quia tunc nè guttulam quidem aquæ obtinere possunt. Nihil proderit eis,
quod

quod veſtibus uſi fuerint ſplendidis; quia induentur confuſione, & corpora ipſorum veſtientur ignominia. Nihil proderit eis, quod in hac vita conſtituti fuerint in honoribus, quia in inferno nullus erit honor, ſed continus gemitus & dolor. Nihil proderit eis, quod in hac vita cumulaverint divitias; quia ibi æqualis erit omnium paupertas. Remoti erunt à beatifica Dei viſione. Deum non videre, omnia gehennæ ſuperat ſupplicia: Dei faciem ſi in carcere inferni incluſi viderint damnati, nullam pœnam, nullum dolorem, nullámque triſtitiam ſentirent: Iram Dei experientur, & tamen beatificam Dei faciem nunquam intuebuntur: Sentient pœnas à facie ejus, cujus tamen faciem nunquam contemplabuntur. Ira Dei ignem æternæ damnationis perpetuò inſtar ſulphurei torrentis ſuccendit. Nec ſolùm à Dei contemplatione removebuntur, ſed etiam à dæmonum conſpectu miſerabilitèr cruciabuntur: Sentient eorum flagella, quorum in hac vita ſecuti ſunt magiſteria. Si ſpectri alicujus intuitus hominem in hac vita fermè exanimat: quid poterit horribilis dæmonum in æternum duraturus aſpectus? Neque ſolùm cogentur damnati dæmonibus perpetuò converſari; ſed etiam ſentient ſe in æternum ab illis cruciari. Si in hac vita ex permiſſione divina diabolus tam graviter

vitèr, cruciabit damnatos, potestati suæ in æternum traditos? Damnati non solùm cruciabuntur per dæmones exteriùs, sed etiã per conscientiæ vermẽ interiùs: omnia omnino, quæ unquam perpetraverunt peccata, oculis eorum assiduè erunt objecta: tanto autem erit gravius tormentum, quia non amplius restat pœnitentiæ beneficium: quando virgines paratæ intraverint cum Sponso, statim claudetur janua; januam intellige indulgentiæ, januam misericordiæ, januam consolationis; januam spei, januam gratiæ, januam conversionis sanctæ: clamabunt damnati, & dicent montibus ac petris; Cadite super nos, & abscondite nos, ab ira Agni: sed clamor iste erit frustraneus, quia cœlum & terra fugient ab ira ejus: sicut scriptum est. Fugit in omnis insula, & montes non sunt inventi. Quicquid datum fuerit electis ad gloriæ augmentum; id omne cedet damnatis ad dolorum incrementum. Erunt quidem pœnarum gradus; sed tamen qui minora sentit tormenta, nulla exinde percipiet levamenta; qui majoribus torquebitur cruciatibus, invidebit illi, qui affligitur minoribus. Non percipient damnati inde aliquod levamentum, quod quidam cognatorum vel amicorum in cœleste recepti sunt palatium; quia etiam electi nullam inde sentiunt tristitiam, quod

quod sciunt quosdam suorum cognatorum ad æternam transiisse gehennam. Tantus ibi in damnatis erit dolor & cruciatus, ut mens ad aliud dirigi non possit, nisi ad quod vis doloris impellit; Prosequentur damnati odio omnes Dei creaturas, prosequentur odio seipsos invicem: Prosequentur odio Angelos sanctos, homines electos, adeoque Deum ipsum, non quidem in se & in natura sua sed in justitiæ effectis. Omnia mala hujus vitæ singularia sunt: unus gravatur paupertate, alter torquetur morbi gravitate: unus dura premitur servitute, alter conviciorum oneratur mole: sed illic simul omnes omnibus torquebuntur malis; dolores ibi erunt universales in omnibus sensibus & membris. In hac vita omnes molestias mitigat spes levationis; sed illic nulla relicta est spes liberationis: Pœna inferni non solùm est æterna: sed etiam nè per momentum quidem interrupta. Atque hinc est, si omnes homines nati ab Adam usque ad hodiernum diem, & amplius nascituri viverent usq; ad novissimũ diem, & si unam pœnam quam anima pati cogitur pro uno peccato in inferno, ex æquo paterentur, tunc particula quævis illius pœnæ unius hominis major esset, quam omnia tormenta, quæ omnes raptores & malefici unquam essent

perpessi.

perpessi. O domine, da ut gehennam cogitemus, ne in gehennam incidamus.

MEDITATIO L.
De pœnarum infernalium æternitate.

COgita, devota anima infernalium pœnarum æternitatem, & rectius perpicies earũ gravitatem. Est in inferno flamma fluens, & sine fine perurens: Vita damnatorum est sine fine mori: Mors eorum est in æternitatis pœnis vivere. Nec qui torquet, fatigatur: nec qui torquetur aliquando moritur; sic ignis ibi consumit, ut tamen semper reservet; sic tormenta ibi augentur, ut tamen semper renoventur; sic damnati morientur, ut semper vivant; sic vivent, ut semper moriantur. Sine ullo unquam fine aliquem torquendum esse, id verò ultra omnes desperationis fertur terminos. Quid enim gravius, quam semper velle quod nunquam erit, & semper nolle quod nunquam non erit? In æternum damnati non assequentur quod volunt, & quod nolunt, in æternum pati cogentur. Quando cessabit Dei ira, cessabit etiam damnatorum pœna; sed æterna est ira; æterna igitur & pœna: Quando pœnitentiam veram agent damnati, à peccatis suis poterunt liberari; sed præclusũ est tempus pœnitentiæ; nulla ergo spes

ſpes reſtat indulgentiæ. Quando torquere ceſſabunt Diaboli, torqueri ceſſabunt damnati; ſed nunquã ceſſabit furor Diaboli; nunquã ergò ceſſabit cruciatus hominis damnati Quando mutabitur Dei juſtitia, mutabuntur etiam damnatorum ſupplicia; ſed invariabilis Dei juſtitia; æterna igitur erunt damnatorũ ſupplicia. Ad diſtricti *judicis* ſententiam pertinet, ut nunquam careant ſupplicio, qui in hac vita nunquam carere voluerunt peccato. Æquum eſt, ut nullus detur damnato terminus ultionis; qui quam diu valuit, habere noluit terminum criminis: Damnati peccarunt in ſuo æterno, id eſt, quamdiù vixerunt, juſtum eſt, ut puniantur in Dei æterno. Cum fine deliquerunt, quia cum fine vixerunt; non voluiſſent utique cum fine delinquere ſi potuiſſent ſine fine vivere, ut poſſent ſine fine peccare. Æterna quoque eſt ignis infernalis materia, peccati ſcilicet macula; meritò igitur æterna etiam pœna. Non removebitur ab oculis Dei peccatorum in damnatis turpitudo; quomodò ergò removeri poterit ſuppliciorum in peccata conſtitutorum magnitudo? Peccatum inſuper eſt infinitum malum, quia contrà infinitum bonum commiſſum & Chriſtus pro eo perſolvit infinitum pretium; meritò ergò in eos, qui moriuntur in peccatis infinitum conſtituitur ſupplicium. Peremit in ſe homo bonum

num æternum; justo ergò Dei judicio incidit in malum æternum. Creavit Deus ab initio hominem ad sui imaginem, ut in æternum eò secum vivere posset: reformavit Deus hominem in peccatum prolapsum per Christum ad sui imaginem; paravit omnibus æternæ salutis media; & obtulit omnibus æternæ vitæ præmia, justum igitur est, ut, qui æternis carere voluerunt præmiis, æternis subjiciantur suppliciis. Nunquam à damnatis auferetur voluntas mala; nunquam ergò auferetur malæ voluntatis pœna. Elegerunt damnati momentaneam voluptatem & finita mundi bona præ infinito bono Deo: aspirarunt potiùs ad fugacis & brevissimæ hujus vitæ delitias, quam ad æternæ vitæ divitias: æquum igitur est, ut infinitas sentiant pœnas. O æternitas interminabilis! ô æternitas nullis temporum spatiis mensurabilis! ô æternitas nullo intellectu humano perceptibilis! quantum auges damnatorum supplicia? post innumera annorum millia semper cogitare cogentur, hoc ipsis tantum esse tormentorum principium. Quàm grave est in mollissimo lecto per triginta annos immobilem jacere; quid erit in sulphureo isto lacu triginta millia millium annorum ardere? O æternitatis, æternitas! tu sola ultra omnem modum supplicia damnatorum exaggeras. Gravis est

damnatorum

damnatorum pœna propter ſuppliciorum diverſitatem ; graviſſima propter ſuppliciorum æternitatem. Mors erit ibi ſine morte, erit finis ſine fine, defectus ſine defectu, quia mors ſemper vivit, & finis ſemper incipit, & defectus deficere neſcit. Quærent damnati vitam, & non invenient, quærent mortem, & mors fugiet ab eis. Poſt annorum centum millena millium millia ſine ullo fine ad rediviva revertentur tormenta. Plus cruciabit eos cogitatio de continuatione doloris, quàm ſenſus tormenti exterioris. Quid poteſt eſſe miſerum magis, quam ita mori, ut ſemper vivas, ita vivere, ut ſemper moriaris? Vita iſta erit mortifera, & mors immortalis. Si vita es, cur occidis? Si mors, quomodo ſemper duras? Æternitas qualis ſit, perfectè non cognoſcimus?, non enim dubium, quin id, quod nulla temporis menſura circumſcribitur, nullâ etiam creatâ mente comprehendatur: ſi quid tamen de ſpatio æternitatis vis æſtimare, tempus antemundanum debes cogitare: ſi potes invenire Dei principium, poteris etiam invenire quando finem habiturum ſit damnatorum ſupplicium. Finge tibi montem quendam altiſſimum, qui magnitudine excedat cœli & terræ ſpatium; finge, quandam volucrem quibuſlibet mille annis deportare ex hoc monte granulum tenuiſſimi pulveris:

ſperandum eſſet, ut tandem poſt incomprehenſibilia multa annorum millia finiretur magnitudo illius montis: ſed non poteſt ſperari ut finiatur aliquando infernalis iſte ignis. Nunquam finientur electorum præmia; nunquam etiam finientur damnatorum ſupplicia: quia, ut infinita eſt Dei miſericordia erga electos, ita infinita eſt Dei juſtitia erga reprobos. Statue, tot eſſe tormentorum ſpecies in damnatis, quot ſunt guttulæ magni maris: finge, poſt milleſſimum quemque annum advolare quandam aviculam, & exhaurire tenuam maris guttulam; ſperandum eſſet fore, ut exhauriatur tandem maris copia: ſed ſperari non poteſt finienda eſſe aliquando damnatorum ſupplicia. O devota anima, ſemper tibi obverſetur pœna damnatorum æterna: Gehenna meminiſſe, prohibet in gehennam incidere. Sit cura agendæ pœnitentiæ, dum adhuc tempus eſt indulgentiæ. Quid aliud devorabit ignis iſte quem peccata tua? Quo magis peccata cumulas, eò majorem comburandi materiam reſervas. O Domine Jeſu, qui pro peccatis noſtris ſatisfeciſti tua paſſione, cuſtodi nos ab æterna damnatione; Amen.

MEDI-

MEDITATIO LI.
De spirituali piorum resurrectione.
Cum Christo surgere vita est.

NOn prodest Christi resurrectio, nisi in te quoque Christus resurgat. Sicut Christum oportet in te concipi, nasci, vivere: Ita quoq; oportet in te eum resurgere. Omnem resurrectionem præcedit mors, quia non resurgit, nisi quod cecidit: Ita quoque res se habet in spirituali hac resurrectione. Non resurget in te Christus, nisi prius Adam in te moriatur: Non resurgit homo interior, nisi sepeliatur priùs exterior: Non prodibit novitas Spiritus, nisi priùs abscondatur vetustas carnis. Nec sufficit, semel in te Christum resurgere, quia vetus Adam non potest extingui uno momento: quotidiè vult in te reviviscere vetus Adam; quotidiè eum extingue, ut in te quotidiè Christus incipiat vivere. Non ascendebat Christus in cœlum, neque in suam gloriam intrabat, antequam resurgeret ex morte: Ita non poteris ad cœlestem intrare gloriam, nisi Christus priùs in te resurgat, atque in te vivat. Non est pars corporis Christi mystici, in quo Christus non vivit, nec deducetur à Christo ad Ecclesiam triumphantem; nisi qui fuerit pars corporis ejus in Ecclesia militante.

Conjugium præcedit desponsatio : non introducetur anima ad nuptias cœlestis Agni, quæ non per fidem Christo in hac vita desponsata,& arrha. S. Spiritus obsignata. Resurgat ergò & vivat in te Christus, ut cum ipso in æternum vivas. Hæc est resurrectio prima: Beatus & sanctus, qui habet partem in resurrectione prima; in hunc secunda mors non habet potestatem. Si in resurrectione corporum ad vitam vis prodire, quotidiè debet Christus in hac vita in te resurgere. Resurgente Christo Sol oriebatur: ita si spiritualiter Christus in te resurgat, orietur in anima tua lux salutaris Dei agnitionis: quomodo ibi possit esse lux salvificæ Dei cognitionis; ubi adhuc locum habent peccatorum gravissimorum tenebræ? timor Domini initium sapientiæ, quomodo ergò ibi possit esse lux salvificæ Dei cognitionis; ubi adhuc locum habent peccatorum gravissimorum tenebræ? timor Domini initium sapientiæ, quomodo ergò ibi possit esse cœlestis sapientia, ubi timor Domini locum nunquam habuit? Qui verò luce divinæ cognitionis destitutus est in hac vita, quomodo potest fieri particeps æternæ lucis in vita futura? Filii lucis solùm transeunt ad æternam lucem; filium tenebrarum ad æternas transeunt tenebras. Christus resurgens triumphaverat de morte: sic in quo Christus spiritualiter resurgit,

git, à morte ad vitam transit: neq;enim potest vinci à morte,in quo vivit victor mortis. Christus resurgens adduxit secum justitiam perfectam; mortuus enim est proptèr peccata nostra,resurgit proptèr justitiam nostram: Ita quoq; in quo Christus spiritualitèr resurgit,justificatus est à peccato;quomodo enim ibi peccata haberent locum,ubi viget& vivit perfecti Christi justitia? Applicatur à nobis illa Christi justitia per fidem. Christus resurgens victoriam ex Satana referebat, quia in suo ad inferos descensu regnum ejus destruxerat, palatium ejus expoliaverat, arma ejus confregerat; ita quoque in quo spiritualiter Christus resurgit, illi Satanas prævalere non potest;neque enim potest vinci à Satana, in quo vivit victor Satanæ. Christo resurgente terræ motus factus est magnus: spiritualis illa cum Christo resurrectio non fit sine seria commotione &cordis contritione;vetus ille Adam non potest extingui sine lucta& renitentia;ergò etiam Christus non potest spiritualitèr in te resurgere sine magna commotione. Non fit spiritualis cum Christo resurrectio, nisi fiat peccati abolitio: non fit peccati abolitio, nisi præcedat peccati agnitio: nondum adest vera peccati agnitio,nisi adsit seria cordis contritio; Ergò non fit spiritualis Christi resurrectio, nisi præcedat interior cordis contritio. Dicebat. S.Ezechias.Sicut

leo, contrivit omnia ossa mea. Vide magnam commotionem. Sed statim addit; Domine, sic vivent, & in iis erit vita spiritus mei: corripies me, & vivificabis me; projecisti post tergum tuum omnia peccata mea. Vide spiritualem à peccatis resurrectionem. Christo resurgente Angelus Domini descendens de cœlo sedit super sepulchrum: Ita si spiritualiter Christus in te resurgit, Angelorum poteris gaudere associatione. Ubi vivit adhuc & regnat vetus Adam, ibi gratum cubile Diaboli: Ubi verò vivit & regnat Christus, ibi habitari gaudent Angeli. Scriptum est enim, quod sit gaudium in cælo super peccatore agente pœnitentiā. Ubi autem vera pœnitentia, ibi quoq; Christus spiritualitèr resurgit. Ubi Christus nondum resurrexit spiritualitèr, ibi nondum est Dei gratia. Ubi autem nondum est Dei gratia, ibi nec Angelorum custodia. Ubi nondum spiritualitèr Christus resurrexit, ibi adhuc regnat vetus Adam: ubi autem regnat vetus Adam, ibi adhuc regnat peccatum: ubi autem regnat peccatum, ibi diabolus regnat: quæ autem communio esse potest Angelorū cum diabolo? Christus resurgens apparuit suis discipulis, eisq; vivum se exhibuit: ita, si spiritualis resurrectionis particeps factus es per fidem, ostende te vivum Christi membrum per charitatem. Non judicatur homo vivus, si non opera vitæ manifestet exteriùs. Ubi

Christus

Christus ibi etiam Sanctus Spiritus, ubi sanctus spiritus, ibi agit ac impellit ad omne opus bonum, quia qui Spiritu Dei aguntur illi sunt filii Dei. Si ergò in Spiritu vivimus, in Spiritu etiam ambulemus. Solis lux undiquáque spargit radiorum splendorem, fidei lux undiquâq; diffundit charitatis fervorē. Tolle lucem à sole, & separare poteris charitatem à vera fide. Peccata sunt opera mortua; si in mortuis operibus ambulas, quomodo tu in Christo, Christus in te vivit? Peccata pertinent ad veterem Adamum, si adhuc in te regnat vetus Adam, quomodo cum Christo spiritualitèr vivis? Peccata pertinent ad vetustatem carnis, si in vetustate carnis ambulas, quomodo novus homo in te vivit? Excita nos, ô bone Jesu, à peccatorum morte, ut ambulemus in novitate vitæ: mors tua veterem Adamum in nobis extinguat: resurrectio tua interiorem nostrum hominem ad vitā revocet; sanguis tuus lavet nos à peccatis; resurrectio tua justitiæ vestem nobis induat. Ad te, ô vera vita, suspiramus nos in peccatis mortui: Ad te, ô vera justitia, suspiramus nos per peccata aversi: Ad te, ô vera salus, suspiramus nos propter peccata damnati. Vivifica justifica, salvifica. Amen.

FINIS.

[illegible] ad resultationem carnis [illegible]
[illegible] quemadmodum [illegible]

ad [illegible] [illegible]
[illegible] Julius [illegible]
dus. Ad ea [illegible]

INDEX.

24 Meli-

INDEX.

Finis Indicis.

Series patefacti divinitùs parricidii in Maximum Regem Regnúmque Britanniæ cogitati & instructi.

DUbitatum jam olim ab Antiquitate est, utrum omnibus sceleribus indicere pœnam, an omittere præstaret ea quorum immiantatem natura refugit: Credo quòd male ominari nollent pelríq; de genere humano, aut etiam admonere hæc fieri posse scelera quæ damnarent. Sed hæc ætas & nefandum hujus diei parricidium dubitantibus scrupulum ademit; ostendit, corruptos animos licentiam sibi facere, quantam rivuli crepidinibus ruptis, qui neque alvei meminerunt, nec nisi per montium insperatos obices castigantur. Ingens, atrox, horridum facinus, quale nec antiquitas vidit, & ægrè posteri credent; denique velut omnium flagitiorum compendium in hanc diem fortuna contulit. Non ulciscar atrocitate verborum quod nulla nunquam supplicia dignè vindicarint. Rem apperiam

am tanta fide quanta perfidia gesta est. Populi Nationésque vel stupore damnabunt vel atrocioribus lacerabunt pœnis quam quas styli iracundia profunderet. Augustissimo Jacobo tertium annum imperante agebat in alta pace Britannia; nihil tumultus domi, cum externis fœdus. Non videbatur posse tentari fundamentum tam bene vallati Imperii. Cujus ut certius securitas viveret, erant dictæ publicis Comitiis Nonæ Novembris; (incidit ille dies in 15. Novemb. Stylo novo:) id est, vocati Ordines Regni qui de negotiis publicis cognoscerent. Westmonasterium est oppidum in Londino continuatis domibus annexum, ut ea sola appellatio disjungat. In eo, & Regia ad amnem sita & secundum eandem ripam paulo superius Curia quæ hos Regni Conventus accipit. Sacratissimis Regibus digna tanta Majestate sedes. Ad eorum pedes serenissimi liberi. Cum reges sacrorum Antistites & quos Britannica lingua Dominos appellamus, nempe duces, Marchiones, Comites, Vicecomites, & Barones, purpureis vestibus, & capitibus ex antiquissima consuetudine tectis. Civium mox delecti. Judices deinde ac magistratus, & Regis beneficio exterarum Gentium legati. Regiis etiam domesticis certa sedes. Jam reliqui discriminibus confusis, quot capacissima

ma

ma ſedes accipere potes: neque enim melioris notæ quiſquam excluditur ab oratione Regis quâ initium Concilio facit. Non eſt celebrior in orbe terrarum conſeſſus. Igitur, quum jam inſtaret illius diei pompa, forte vir ipſa celeritate ignotus Nobiliſſimi Baronis Montaquilii puero literas porrigit: eas Domino ſuo reddere jubet. Nec ulterius cunctatus quam ut Epiſtolam traderet, quod eſt facile in tam populoſa urbe, præſertim nihil ſolicitante puero, ſe per tranſeuntes hominum globos confudit. Servus, ut erat imperatum, Montaquilio literas tradit: quas aliquandiu neglectas tandem in hæc verba conſcriptas legit.

Amicitia, quæ mihi eſt cum tuorum aliquot facit ut tuæ{ſalutis curam,habeam. Ideo monitum volo, ut, quo ſtudio vitam amas, eo incumbas prætexandis excuſationibus quæ te à publico Ordinum conventu eximant. Numen enim & homines conſpirarunt in ultionem ſcelerum quæ hæc ætas tulit. Neq; præcautionem ſpreveris, ſed diſcede ab urbe ocius in aliam regni partem, ubi rei exitum ſecurus expectes}. Etenim licet nulla motuum initia ſe prodant, dico, terribilis ictus in hunc Conventum incidet, neq; erunt in læſorum conſpectu hi qui lædent. Non eſt quod conſilium temnas, quod prodeſſe tibi poteſt, nocere minime poteſt:

quippe

quippe periculi nihil erit his exustis literis. Eo te recte usurum spero beneficio Numinis. Cujus tutelæ te resigno.

Literæ istæ erunt Anglico sermone scriptæ, eo charactere quem vulgò Italicum dicimus. Montaquilius rei novitate perculsus, epistolam ad Nobilissimum Salisburiensem Comitem defert, quid facto opus censeat, consulit. Hic fidelissimus & sagacissimus Purpuratus agitare secum varia. Modo cogitare, nihil inausum sceleri esse: impia facinora tam mirabiliter aperiri quam flagitiosè concipiuntur: Nunc otiosas populi voces reputare & inanes vaticinantium metus, qui sæpe nullo argumento calamitates publicas portendant. Inter hanc animorum jactationem pene factum ut nullius fidei literæ haberentur. Tamen ne quid etiam tutum in tanto negotio non timerent, placuit de ea re ad nonnullos sanctissimi Concilii referri. Lecta epistola in aliquorum cœtu pluribus risum quam securitatem excussit. Evincebat opinio refutantium hos timores, quum in tanta tranquillitate rerũ nec timendum censerent, nec excitandos divulgatis suspicionibus rumores qui destraherent populi mentes & ineptis terroribus consternerent. Quem enim jam in Britannia rebellare? quem habere comparatam in Insula manum? aut cujus

jus vires instar hyberni torrentis, ut in ipsa satellitum turba Regem opprimat? Iteratò tamen de eadum re actum. Excussæ diligentius timoris caussæ, tandémque decretum ut de eo negotio Rex ipse cognosceret. Is prælectis diligenter literis, haud secus quam pro re motus, se vero non contemnere, dixit, hanc vocem quam ipsi sceleri bona fortuna extorserat.

Voluerunt fata, ut suorum quidem fidelitati, suæ vero prudentiæ vitam Rex tantus deberet. Cum enim diligentius inhæreret illi literis, subito exclamavit, (diceres hanc chartam plus illi quam cæteris dixisse) aut nihil se videre, aut facinorosos destinasse sulphurei pulveris tormento grande scelus exequi: nec dubitare se quin ipsam Curiam cum purpuratis omnibus hoc fulmine humano velint de sedibus suis movere, regnumque in suis capitibus exterminare. Jam subita Regis divinatio omnibus incusserat metum, & quoniam illius constantiam noverant, & quia iis argumentis nitebatur quæ necdum alius ad verterat. Quid enim, ajebat, quod scribunt non fore in læsorum conspectu hos qui lædent? quid est aliud quam hos machinas & sulphuris violentiam minari? Quod deinde exustis literis cessare periculũ aiunt, numquid obscure dictũ est subitã fore

flammam

flammam quam qui evaserint in securo consistent? Obstupescentibus ad tantam solertiam cunctis, tamen fatorum iniquitas pene tanti consilii prudentiam extinxit. Etenim cum pridie illius diei, qui ad publicis Conventibus & tanto sceleri erat indictus. Rex delegasset provinciam perscrutandi omnes latebras, unde hæc tempestas posset erumpere, Nobilissimo Suffolciensi Comiti, Summo Regii Cubiculi Præfecto: Ipse investigatis diligenter omnibus, retulit, non esse certum tanti facinoris indicium, nec in inferiori sede ac velut subteranea, quæ Curiæ subjacet, advertere aliud potuisse præter struem fascium quos in hyemem conductor reposuerat, in quibus tamen posset aliqua suspicio delitescere. Tum Rex generosum Equitem delegat, Thomæ Knevetto nomen est, qui excuteret suspectam fascium fidem, videretq; ne quid insidiarũ illa sedes reciperet: Ratus, calidos homines sibi destinasse hanc ultimã noctem in qua suæ nequitæ instrumenta ad Regni interitũ expedirent. Hic aliquando victa virtute impietas est, & mala Regni fortuna manus dedit. Thomas Percius erat Regi & naturæ jure & magnis beneficiis devinctus: Quippe etiam in Pensionariorum numerum receptus. Ita vocant selectos ex amplissimis familiis ad illustrem & præcipuam Britannicorum Regum custodiam. Is cum

immane

immane parricidium animo destinasset, admissis aliquot in tanti facinoris communionem, id hoc ordine explicare decreverat. Accitus erat ex Belgio vir qui in Anglia natus duodecimum jam annum Hispanis operam dabat. Hic conjurationis minister, ut melius falleret, se pro Percii dudum famulo gesserat. Guido Faux parricidæ nomen erat. Pene à biennio conduxerat hanc Curiæ partem: credo ne suspecta novitas; & ut tanti apparatus obscurius tergerentur. Ibi sceleris velut domicilium constitutum. Vim in eo ingentem sulphurei pulveris detruserat. Cum primo in diversis consciorum domibus sine suspicione duceretur: ac ut omnem scrutantium eluderet curam, composito lignorum acervo suppofuerat fatalem illam mercem. Sed illo demum tempore curatis diligenter omnibus, cum inde paulò post mediam noctem digrederetur Knevettus, ut erat imperatum, hominem adoritur, &, quid eo præcipuè tempore ibi ageret, quærit. Ille nescio quæ mentitus se in crastinum usum adornâsse, jubetur reserrare ostium, quod in illam sedem ducebat. Erat cum Knevetto & Magistratuum manus & satellitum. Fingebatur nescio quos Regios tapetes è proximo subtractos esse; eosq; hac diligentia quæri. Igitur quum amoveri cœpisset lignorum strues, occurrit primo dolium mediocre, mox

vis

vis tanta tormentarii pulveris ût non demum evertere ſed corrumpere Civitatem poſſet. Dolia erant triginta duo, in iis electiſſimi pulveris pondo penè millia novem. Super dolia ferreæ maſſæ, quæ flammæ viribus elatæ ultra fulminis impatientiam ſævirent. Etiam lapides & ingentia velut rupium fragmina, quæ ædificii moras ſuo impetu tollerent. Sed in eam rem maxime intenderant curam, ne Regem incolumem hæc tempeſtas omitteret.

Infra Regiam cellam dolium erat poſitum multo cæteris capacius: quia etiam inermem Majeſtatem ſine magno apparatu aggredi timebant. Nec dubitatum eſt, quin, ſi hoc ſcelus exitum habuiſſet, cecidiſſent ultra triginta millia mortalium, everſis compluribus ædificiis, ne miſera civitas unica clade deformaretur. Etiam periiſſet auguſtiſſima ſedes (Weſtmonaſteria appellant, unde & oppido nomen, tot Regum inaugurationibus ſolemnis, tot tumulis religioſa: Ibi regni inſignia: ibi memorabile ſolium propter ſubjecti lapidis famam & de ea Patrum fidem: Templum, præter auri marmoriſque pretium & Henriciani ſacelli decus, quo elegantius Europa non habet, ipſa antiquitatis majeſtate ſpectabile. Ac ne perduelles ſanctitati umbrarum parcerent, quieta om-

nium

nium penè Regum oſſa eo facinore laceſſebantur. Jacuiſſent everſa monumenta vetuſtatis, & prope pulcherrima memoria triumphorum. Huic templo vicinum ærarium & tot in eo arcana eadem clades petebat. Nec ſupervixiſſet incendio Curia ubi jus populo dicitur, ne ſcelus & perfidiam poſſet ulciſci. Ita complectabantur omnia uno facinore. Non reliquerant novo ſceleri locum, & ipſam Furiarum inventionem fatigaverant. Igitur, cum loquentibus rebus ille nefarius nihil amplius negaret, concubia adhuc nocte in Regiam ducitur. Is collecto ſpiritu animoſus, Scio, inquit, & mihi inſtare mortem, nec quid ea gravius in me poſſe decerni Itaque non expectabo ut tormenta confeſſionem exprimant. Etiam hoc cum laude dicendum eſt. Fuit mihi is animus quem ex tanto apparatu colligere potuiſtis. Regem, Principem, optimates una cæde tollere volui: nec quærite quid me ad illius conſilii magnitudinem extulerit. Sacrorum meorum amor & meriti gloria hunc animum immiſit, ut in adverſarios quacunq; audacia ſævirem. Nec degenerabat à verborum conſtantia interitus vultus: credo, quoniam ſpes aberat ſcrupuloſæ trepidationis parens. Et vero maximum in præcordiis dolorem ſævire dicebat, quod non proceſsiſſet cogitatum facinus, & tam grande conſilium fortuna prodidiſſet.

Erat

Erat palam, ab altiori fonte decurrere hanc conjurationis ſtygem. Thomas Percius eo die qui noctem pene fatalem præceſſerat, velut ad negotia excedens diverſis labyrinthis turbaverat veſtigia fugæ ſuæ: Cum ſubitò eum in armis eſſe nunciatum eſt, & collecta conjuratorum manu, huc illuc diverſis voluminibus circumferre contemnendum agmen, ut quod vix ſexaginta equites implebat; Peditem in iis neminem eſſe. Generoſos aliquot Nobiliſſimi Harringtonii equos rapuerunt, fures magis quam hoſtes. Et pene parricidarum conſilium palam erat, voluiſſe ſublato rege & confuſis miſerabili calamitate omnibus. Sereniſſimam Eliſabetham Regis filiam quæ Burlii educabatur, in poteſtate ſua eſſe, eam deinde collocare nuptui, prout rerum ſtatus & vel exterorum exigeret favor, vel metus urgeret. Sed populus ab eorum ſcelere averſus, quocunque ſe contulerant aut oppidorum aditu prohibebant, aut etiam infeſtis armis abeuntes proſequebantur. Itaq; tertio die, poſtquam aggregari cœperant in ipſo Britanniæ ſinu, ingenti miraculo oppreſſi ſunt. Regionis quam infeſtabant Judex, quum necdum emanaſſet Weſtmonaſterienſis ſceleris fama (quippe ultra centum millia paſſuum Londino aberant) tantúmque audiret eſſe armatos qui homines publicè ad Romanæ fi-

dei professionem vocarent, misso ad eos nuncio significari jubet, quia cædibus hactenus abstinuerant, si recederent ab amentia, armáque ponerent, ultrò se pro illis suppliciorum deprecatorem fore. Mallent clementiam Regis experiri quam fortitudinem. Illi gnari præcisam spem veniæ magnitudine facinoris, superbis etiam verbis cunctantem judicem exasperent. Neque se illo advocato egere, &, si ad eos veniret, aut hoc firmo manu faceret, aut ipsius damno fore. Sane videbantur majorum virium, quam ut imperita oppidanorum manu premerentur. Sed ibi etiam fortuna & Regis & Britanniæ vicit. Rusticus villæ familiaris, in quam se receperant, in pulverem sulphureum quem ipsi pluveo aëre corruptum ad ignem siccabant, scintillum imprudens immittit. Illa statim correpta flamma dominorum suorum scelus ulciscitur, in vultus invadit. Aliquorum frontes exustæ, aliquorum membra. Et invadendi facultatem & sustinendi hostis robur idem casus sustulit. Aliqui profugerunt, nocentiores restiterunt velut ad supplicium. Iinterim villa, ubi se condiderant, oblato ab oppidanis incendio cœpit ardere. Duplici malo circumventi quum & arma foris & intùs incendium urgeret, maluerunt ferro cadere quam solvi lentioribus flammis. Desperatione itaque pleni in medium prodeunt,

non

non aliqua ſpe vitæ, ſed tantum mortem mutaturi. Ibi primum omnes in genua procidunt, cum Percius Virginis imaginem prompſiſſet. Ea adorata ad prælium accenduntur. Percius & Catsbeyus juncto inter ſe dorſo circumvenientem multitudinem ſubmovent. Sed glans plumbea transverberato Catsbeyo etiam Percium ſauciat. Necdum audiverant oppidani perfidiæ Authores ex Regio præcepto vivos capi oportere. Catsbeyus cecidit: Percius vivus quidem in manus venerat, ſed biduò deinde ex vulneribus conſumptus eſt. Facile deinde profligati perduelles. Mox alii, ut quemque fuga & metus abſtulerant, per diverſa diſſipati. Plurimi tamen capti, publicis cuſtodiis & mox ſuppliciis ſervabantur. Nec abſtinuerant hoc flagitio fœminæ, quaſi ſequior ſexus timeret eſſe innocens corrupto meliore; Illæ quoque detecto facinore in carceres miſſæ ſunt, dignæ miſericordia, niſi omnes miſeros eſſe voluiſſent.

Quid huic par ſceleri? aut quæ cum eo componenda crudelitatis atrocitas? Mithridatis furor una nocte in cives Romanos tota Aſia ſæviit. Siculi ſuam veſperam cæde Gallica nobilitaverant. Utrobique hominum genus querebatur. Iſti ſpecie quidem partium, ſed velut æquali odio id videntur quæſiiſſe, ne quis eſſet, qui non eos victos lætaretur,

lætaretur. Sed præcipuam in hoc facto prudentiæ gloriam nec auferre homines Regi possunt, & videtur optimum Numen approbare omnibus voluisse eum suo fastigio dignissimum esse. Quum eripuisset ex tanto incendio non tam scintilla quædam quam fumus & nebulæ, id est, argumenta, sed illa perobscura destinati facinoris, hæc omnibus penè infra curam ponentibus solus Rex non contempsit. Jussit indagari sceleris vestigia, ne aut sua culpa moreretur, aut fortunæ beneficio viveret. Quæ illic prudentia, quæ omnibus sceptris digna sagacitas! Quum deinde proditorum facinus ita esset ex tenebris extractum, ut nondum periculi moles cervicibus depulsa videretur, solus illi cui omnes maxime timebant, solus Rex inturbata fronte constitit. Quæ demum ista animi magnitudo, & digna Heroum virtus! Tibi Patriæ Imperium, quod hodie tua virtute vivit, fata diutissime sospitent. Tibi vitam, quam tot hominum millia immortali tuæ prudentiæ debent, omnes Gallicæ devotionis exemplo destinent! ô Auguste, ô Britannice, ô Rex, cujus vitam in hoc seculum fata dispensârunt, ne periclitanti Patriæ ultimum esset.

O scelus! ô veterum proles vesana Gigantum!
Jámne juvat bellare Diis? jam turbine diro?

Jam

Jam revocare chaos? patriamq́ indicere mortẽ?
Sæcula tot, stirpésque Deûm, patrumq́ labores
Una cæde rapi? Furiæque Erebúsque negarent
Hoc tantum dictare nefas. Exhorruit æther,
Et frumuere Dii, stupuítque exterritus orbis.
Regem etiam vis illa petat, quo sydere mundus
Purior, & nostras melior lux aspicit oras?
Hunc Regem vis illa petat, quẽ Marte secundo
Nunc iterũ tegit ista dies? Quid perfida tela
Abdere, quid tanto cõponere sulphure fulmen?
Quid juvat occultæ tot semina cõdere flãmæ?
Ah miseri prohibete minas. Sua numina novit
Fulmen, & in magnũ nescit peccare Tonantẽ.
Ergóne consiliũ, Civesq́, Hominesq́ Britanni,
O dolor! hoc ineant? liceríne per æthera Regẽ
Spargere, quẽ melius cælo feret ardua virtus?
Purpureósne Patres alio nunc tingitis ostro,
Sãguine, cæde, rogis? cunctos discrimine nullo
Tollere decretũ est? irascique omnibus annis?
Nõ est, nõ hominũ scelus hoc, ut Tartara cernas
Id molita nefas, imo de pectore terræ
Impetus, éque fero venisset flamma Barathro.

FINIS.